

Taki Evropi se ne piše nič dobrega

DUŠAN UDOVIČ

Dogajanje teh dni nas z vso močjo prizorov človeških stisk beguncev, od obale Ventimiglie do milanske železniške postaje, neizprosno postavlja pred protislovja in vso mizerijo politike Evropske unije. Značilno je, da socialist Hollande somišljenku Renziju trdo zapira vrata v nos in odklanja vstop prebežnikov. Od solidarnosti je zanj očitno pomembnejše konkuriranje ksenofobni desnici v lastni državi, nesrečnejši naj medtem pred policijskim kordonom kar ždijo na obalnem skalovju, naj se z njimi ukvarja Italija, kakor pač zmore.

O drugih državah da ne govorimo, prebežnikov praktično noče nihče. Kje je evropska socialistična stranka, ki naj bi jo, med drugimi, povezovala vrednote medčloveške solidarnosti? Kje so krščanska načela evropske ljudske stranke, ki je trenutno na oblasti v večini držav? Pred realnostjo, ki glasno trka na vrata Evrope in bo v prihodnosti neizbežno še bolj, ostajajo načela mrtva črka na papirju. Še več, v Evropi brez meja se na mejne črte vrača policija, snujejo se novi zidovi in pregrade, kot načrtuje madžarski avtokrat Orban. Taki Evropi, ki je obenem na tem, da dokončno pokoplje Grčijo, se ne more pisati nič dobrega.

Še enkrat v morju besedčenja in neznosne hipokrizije edino verodostojno odmeva apel papeža Frančiška, ki ni omagal v zaupanju, da bodo evropske države pokazale nekaj tiste humanosti, ki jo dan za dnevno žrtvujejo na oltarju drugačnih interesov.

BEGUNSKA KRIZA - »Bog naj odpusti tistim, ki zapirajo vrata migrantom«

Papež: Treba je nuditi pomoč in izkoreniniti razloge migracij

Francija bo zgradila 10.500 stanovanj, Madžarska pa zid na meji s Srbijo

C. SHAURLI
»Kmetijstvo
za razvoj
v Benečiji«

ČEDAD - Vedno bolj pogosto poudarjajo, da bi bila lahko povezava med kmetijstvom in zelenim turizmom ključ do razvoja (in rešitve) gospodarstva dolin obmejnega pasu videmske pokrajine. Gre za »degradirana območja«, ki se jih razvojni procesi, ki so jih izvedli drugod v naši deželi, niso dotaknili. Še zlasti kmetijski sektor doživlja zdaj ključno fazo in to še posebno velja za doline. Dežela FJK je namreč že izdelala nov Načrt za razvoj podeželja 2014-2020, ki ga mora dokončno odobriti samo še Evropska unija. O tem smo se pogovarjali z novim deželnim odbornikom Cristianom Shaurlijem, ki dobro pozna značilnosti in morebitne možnosti razvoja Terških in Nadiških dolin.

Na 3. strani

TRST, GORICA - Včeraj prva pisna naloga

Začetek mature

Večina pisala o novih komunikacijah - Med temami tudi Kovič in posledice vojne

TRST, GORICA - Za 151 maturantov slovenskih višjih srednjih šol v Trstu in Gorici se je včeraj začel državni izpit s prvo pisno nalogo iz slovenščine. Med temami so bile analiza besedila pesmi Kajetana Koviča, posledice druge svetovne vojne in pravica do izobraževanja, večina kandidatov pa se je odločila za pisanje članka ali eseja o novih oblikah komunikacije. Danes bo na sporedu druga, v ponedeljek pa tretja pisna naloga.

Na 4. in 13. strani

VATIKAN, PARIZ, BUDIMPEŠTA - Papež Frančišek je bil včeraj kritičen do evropskih držav, ki zapirajo vrata migrantom. Kot je dejal, bi morali za tiste, ki to delajo, »prostiti Boga za odpuščanje«. Pozval je tudi k večjemu spoštovanju »bratov in sester, ki iščejo zatočišče daleč od doma«. Papež je še pohvalil tiste, ki migrantom nudijo pomoč, ter izrazil upanje, da bo mednarodna skupnost delovala enotno in učinkovito, da bi izkoreninila razloge migracij.

Francoška vlada je napovedala, da bo v luči begunske krize v EU za migrante namenila 10.500 dodatnih nastanitvenih enot - 5000 za ljudi, ki jim v Franciji podelijo azil, 4000 za proslince za azil in 1500 za nujne primere oz. za prebežnike, ki v državo pridejo nezakonito. Za novo provokacijo pa je včeraj poskrbel Madžarska, ki napoveduje, da bo na 175 kilometrov dolgi meji s Srbijo postavila štiri metre visoko ograjo, da bi tako ustavila naval migrantov v državo.

Na 11. strani

V Milanu o naši
polpretekli zgodovini

Na 3. strani

Nabrežina: odbornica
Kobau ne bo odstopila

Na 5. strani

Boršt: kmalu vse novo

Na 5. strani

Prijeli tatinski par
ob izhodu iz trgovine

Na 12. strani

V Štandrežu poklon
Eldi Gravner Nanut

Na 13. strani

WASHINGTON Ameriški senat za prepoved mučenja

WASHINGTON - Ameriški senat je v torek glasoval za prepoved mučenja med zaslišanji. Tako so dali zeleno luč za končanje posebnih zasliševalskih metod, ki jih je obveščevalna agencija Cia po terorističnih napadih na ZDA 11. septembra 2001 uporabljala pri terorističnih osumljencih v tajnih zapirah po svetu. Za prepoved mučenja je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP glasovalo 78 senatorjev - vsi iz vrst demokratov in 32 republikancev - proti jih je bilo 21.

ZDRAVSTVO - Ukinitev psihiatričnih bolnišnic V Nabrežini dve osebi iz zapora San Vittore

Ukinitev t.i. sodnih psihiatričnih bolnišnic (it. OPG) je pomembno dejanje in odraža raven civilizacije družbe. Zato je devinsko-nabrežinska občinska uprava ponosna nad dejstvom, da je Rim izbral tudi nabrežinski dnevni center za duševno zdravje (na sliki) za začasno oporo pri izvajanju reforme sistema, ki bo postopoma ukinil te bolnišnice. Občani pa ne smejo biti zaskrbljeni, ker je vse pod nadzorom in ni nobene nevarnosti. To je povedala devinsko-nabrežinska občinska odbornica za socialne zadeve Tatjana Kobau na tiskovni konferenci, kjer je direktor Roberto Mezzina oral reformo in razložil, zakaj sta dve osebi iz milanskega zapora San Vittore na zdravljenje v Nabrežini.

Na 5. strani

GORICA - Aktivno državljanstvo otrok Vrtca z radoživostjo napolnila županstvo

13

LIPICA - Tekma s časom, da ne bi izgubili evropskih finančnih sredstev

V Lipici naj bi do avgusta zgradili čistilno napravo

Turistični delavci pa tačas bijejo bitko za preživetje in napovedujejo stavko

LIPICA - Po desetletju napovedi, da je treba v Lipici tehnološko neustrezno in slabo delujočo čistilno napravo nadomestiti, se je možnost za to odprla v okviru 5,64 milijona evrov iz evropskega sklada za regionalni razvoj. Denar za to in še druge naložbe sta že avgusta lani Lipici zagotovila minister za kmetijstvo Dejan Židan in takratni minister za gospodarstvo Metod Dragonja. Ponudbo so na Krasu vzeli resno in čez zimo pripravili seznam naložb (ministrstvo za kmetijstvo je za projektiranje zagotovilo 260.000 evrov). Prva javna objuba, da bo novi minister za gospodarstvo Zdravko Počivalšek pogodbo podpisal, je bila dana februarja, pa so sredi marca v Lipico prejeli sporočilo, da bodo dobili le dva milijona. Na pritisk javnosti so potem na ministrstvu vendarle Lipici namenili prvotno vsoto, vendar je minister pogodbo podpisal šele prejšnji mesec.

V Lipici so ta čas izbrali izvajalca, koprsko podjetje CID, in pogodbo podpisali pred nekaj dnevi. »Izvajalec je obljubil, da bo novo napravo izgradil do 20. avgusta, potem pa bo sledila štirimesečna preizkusna doba,« je povedal vršilec dolžnosti direktorja Kobilarne Lipica Boštjan Bizjak. Težava pa je v tem, da se evropska finančna perspektiva 2007-2013 končuje, zato morajo investicijo zaključiti do srede novembra. Da bi se izognili morebitnemu vračanju denarja v Bruselj, se je lipiško vodstvo z ministrom Počivalškom dogovorilo, da bodo izgradnjo nove čistilne naprave v dokumentih interpretirali kot obnovo in nadgradnjo obstoječe. »Na ta način si bomo lahko pridobili nekaj časa.« V nasprotnem primeru bodo izgubili vseh 5,6 milijonov. V Lipici pa bi radi preprečili izvajalcu podražitev naložbe z nepredvidenimi deli, zato so se z ministrom dogovorili za uvedbo tako imenovanega super nadzora. »Želimo imeti svojega nadzornika, ki bo delal v interesu investitorja,« je povedal Bizjak. »V okviru celotne obnove je za ta namen rezerviranih 105.000 evrov, za super nadzor pa smo od ministrstva za kmetijstvo dobili še dodatnih 60.000 evrov.« Izvajalca oziroma nadzornika bodo izbrali na javnem razpisu.

V nekaj dneh bodo zaključili postopke izbire izvajalca za obnovo Graščine ter muzeja kočij in kulinarike. Nekaj

več kot 2,3 milijona težka naložba bo druga po vrsti. Sledila bosta še dobra dva milijona težak vložek v kulturno krajino (obnova cest, poti, drevoredov, ledenic in kablov) ter zamenjava javne razsvetljave in optike (cca 700.000 evrov). Če bo vse po sreči, naj bi torej v prihodnjih mesecih kobilarno spremenili v veliko gradbišče.

Medtem pa delavci Lipice Turizma (LT), 35 jih je, bijejo bitko za preživetje. Plača prihaja z zamudo in po polovičkah. Več kot pet mesecev po prenosu družbe na Slovenski državni holding (SDH) in več kot dva meseca potem, ko je SDH pripravil predloge dolgoročnega reševanja lipiškega turizma, odločitve vlade še vedno ni. V LT ta čas životarijo; družba je še vedno insolventna, dolgovi za nazaj ostajajo neporavnani, delavci se sprašujejo, kaj bo avgusta. »Z julijem, ko se začnejo počitnice, se za nas začne slabša sezona, ki traja do polovice avgusta,« je povedal vodja sindikata Vili Škerjanc. »Če že sedaj težko plavamo, bo potem še težje.« Težave priznava tudi Bizjak, »prispevki za pokojninsko in socialno zavarovanje pa so plačani. Tako smo delovali tudi lani in smo potem septembra vse poravnali.« Bizjak še doda, da je v primerjavi z lan-

skim letom Lipico obiskalo za deset odstotkov gostov manj, temu pa da je botrovala tudi negotova usoda turizma prve tri mesece leta.

Zakaj na vladni ravni še ni odločitve. Neuradno izvemo, da na ministrstvu za kmetijstvo zavračajo vse predloge SDH. Po prvem naj bi LT še naprej opravljala tržno dejavnost kot dosedaj, država pa naj ji z dokapitalizacijo v višini 1,3 milijona evrov omogoči preživetje. Drugi predlog pravi, naj država obnovi hotel Maestoso z bazenom, od javnega zavoda prevzame letni šank in in trgovino s spominki ter vse skupaj odda v dolgoročni najem. Tretji predlog pa predvideva, da LT prevzame vse tržne programe javnega zavoda (predstave lipiške šole, ogled kobilarne in muzejev, vožnje s kočijo, turistično jahanje) in v zameno vrača v kobilarno del prihodka. To pa pomeni spremembo Zakona o Kobilarni Lipica, posledično pa tudi oddajo dejavnosti javnega zavoda v koncesijo oziroma zasebniku. Na ministrstvu za kmetijstvo tak poseg v javni zavod zavračajo, ker je država z zakonom leta 1996 določila, »da je Kobilarna Lipica ustanovljena za rejo in vzrejo lipicancev, orga-

niziranje kulturnih in športnih prireditev na zavarovanem območju ter varstvo kulturne dediščine. Zato sprememba statusa iz javnega zavoda v gospodarsko javno službo ni primerna.« Z ministrstva za gospodarstvo dobimo odgovor, da bodo podprli tak predlog, »ki bo omogočal normalno delovanje in dolgoročni razvoj turistične dejavnosti v Lipici in ki bo izvedljiv v najkrajšem možnem času«. Pisali smo še na ministrstvo za kulturo, a ostali brez odgovora.

Zaposleni v Lipici Turizem pa države niso več pripravljeni čakati, zato nameravajo ob pomoči Sindikata gostinstva in turizma do konca meseca organizirati problemsko konferenco. »Nanj bomo povabili vse, ki so kakorkoli vpleteni v reševanje Lipice, od občinske do državne ravni,« je povedala sekretarka Karmen Leban. »Če nihče ne bo prisostvoval in razgrnil svoje vizije, potem bo sindikat na isti dan sklical stavko vseh zaposlenih v Lipici.« Ki pa se ji zaposleni v javnem zavodu ne bodo pridružili. Glede na to, da skrbijo za čredo 350 lipicancev, ni težko pojasniti, zakaj. Sicer pa sodelavce iz LT razumejo in podpirajo.

Irena Cunja (TV Koper)

Slovenski vojniki na usposabljanje v Italijo

LJUBLJANA - Pripadniki slovenske vojske se bodo med 22. junijem in 5. julijem udeležili mednarodne vojaške vaje Italian Blade (Italijansko rezilo) 2015. Vaja je namenjena usposabljanju evropskih helikopterskih posadk in štabov v načrtovanju, letenju in delovanju v zahtevnih pogojih ter promociji medsebojnega sodelovanja v helikopterskem usposabljanju. Osem pripadnikov Slovenske vojske iz 15. polka vojaškega letalstva bo na vaji sodelovalo s helikopterjem Cougar in dvema voziloma za osebni transport in transport opreme. Na vaji bodo poleg slovenskih vojakov sodelovali tudi pripadniki oboroženih sil Italije, Avstrije, Belgije, Češke, Nemčije, Madžarske, Švedske, Velike Britanije in Nizozemske.

Preiskovali kraje koles in našli ukradene čelade

KOPER - Koprski policisti so v začetku junija zabeležili večje število tatvin koles s pomožnim motorjem. Na območju Olma in Šalare jih je bilo namreč ukradenih kar deset. Tekom preiskave tatvin so policisti prejšnji teden opravili hišni preiskavi pri dveh osumljencih z območja Ljubljane, so včeraj sporočili iz Policijske uprave Koper. Med hišnima preiskavama so policisti zasegli tri čelade. Oškodovanec, ki bi prepoznal ukradene čelade, policija prosi, naj to čim prej sporoči preko telefonske številke 113 ali kontaktirajo PU Koper.

Nadzor nad zlorabami abonmajev za mesto Piran

PIRAN - Javno podjetje Okolje Piran vsako poletno sezono zabeleži večje število pritožb o zlorabah dovolilnic oziroma abonmajev za mesto Piran. Ugotavljajo, da je prav v tem času več primerov posojanja kartic za potrebe sobodajalcev. Zaradi tega bodo poostri nadzor nad vstopom in izstopom vozil v mesto Piran ter s pomočjo registrskih števil preverjal skladnost izdanih abonmajev. Za kršitev je predvidena globa v višini 125 evrov.

SLOVENIJA - Na podlagi menda že zastarele srbske tiralice

Na Brniku prijeli nekdanjega kosovskega premierja Haradinaja

LJUBLJANA/PRIŠTINA - Na ljubljanskem letališču je včeraj slovenska policija prijela bivšega kosovskega premierja in predsednika Zveze za prihodnost Kosova Ramusha Haradinaja. Haradinaja naj bi obvrnili iz Nemčije prijeli na podlagi srbske tiralice iz leta 2006. Haradinaj je za kosovske medije zanikal, da naj bi ga slovenski organi aretirali in dejal, da se bo kmalu vrnil v Prištino. »Nisem aretiran, čiščenje seznama tiralic iz slovenskega sistema zahteva čas. S prvim naslednjim letalom se bom vrnil v Prištino,« je dejal Haradinaj. Za tiskovno agencijo KosovaPress je Haradinaj še dejal, da je razočaran nad slovenskimi organi, ki jih je primerjal z organi v Srbiji. »Tiralica je bila umaknjena z vseh letališč, samo v Ljubljani ne,« je še dejal Haradinaj.

Ramusha Haradinaja je včeraj popoldne zasljal preiskovalni sodnik kranjskega sodišča, ki ga je po zaslišanju pustil na prostost. Državna tožilka Marinka Jeraj je pojasni-

la, da mora Haradinaj kljub izpustitvi ostati v Sloveniji, dokler ne preverijo, kako je s tiralico. Kako dolgo bo trajal ta postopek, tožilka ni želela povedati.

Na prijete Haradinaja se je odzvala tudi kosovska vlada in zahtevala njegovo izpustitev. Slovenske organe je tudi pozvala, naj omogočijo, da se Haradinaj vrne na Kosovo.

Mednarodno sodišče za vojne zločine na ozemlju nekdanje Jugoslavije v Haagu je Haradinaja, ki je tudi bivši poveljnik Osvobodilne vojske Kosova, novembra 2012 oprostilo vseh obtožb vojnih zločinov med spopadi na Kosovu med letoma 1998 in 1999.

Pred slovenskim veleposlaništvom v Prištini je včeraj že protestirala skupina privržencev kosovskega voditelja. Zahtevali so izpustitev Haradinaja in opravičilo slovenskega veleposlanika. Zveza za prihodnost Kosova je hkrati sprožila kampanjo bojkota slovenskih proizvodov na Kosovu. (STA)

RIM - Pobuda veleposlaništva v sodelovanju z založbo Beletrina

»Versopolis« slovenske poezije

Na dobro obiskanem srečanju sodelovali pesniki Gašper Bivšek, Katja Perat in Tina Kozin - Tudi poklon italijanskemu umetniku Dariu Bellezzi

RIM - Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu je v sodelovanju z založbo Beletrina iz Ljubljane in z rimsko Hišo literatur (Casa delle Letterature) priredilo pesniški večer, na katerem je bila predstavljena evropska pesniška platforma Versopolis. Večer so popestrila branja slovenskih pesnikov Gašperja Bivška, Katje Perat in Tine Kozin, ki so svoje pesmi brali v slovenskem jeziku, Nataša Kos s slovenskega veleposlaništva v Rimu pa je brala prevode v italijanščino.

Evropsko pesniško platformo Versopolis, ki združuje 11 osrednjih evropskih pesniških festivalov, je predstavila koordinatorka platforme Anja Kovač iz Beletrine. Versopolis, ki je zaživela lani decembra, je edinstvena literarna platforma za poezijo, ki je nastala z namenom ustvarjanja priložnosti za perspektivne evropske pesnike in pesnike, saj jim omogoča, da se uveljavijo tudi zunaj meja svoje domovine. Nastala je pod okriljem in

s podporo Evropske komisije, njen podpornik in nosilec pa je založba Beletrina, ki že 18 let organizira mednarodni pesniški festival Dnevi poezije in vina.

Trenutno je v mrežo vključenih 55 evropskih pesnic in pesnikov iz enajstih evropskih držav, ki se bodo v letu 2015 predstavili na enajstih evropskih literarnih festivalih. Platformi Versopolis se bo v naslednjem letu pridružil osrednji mednarodni festival literature v Rimu Letterature, ki se letos že štirinajstič zapored pod umetniškim vodstvom Marie Ide Gaeta, direktorice Hiše literature v Rimu, odvija med 9. in 30. junijem 2015 na trgu pred Kapitolom v Rimu.

V drugem delu večera so se italijanski pesniki Silvia Bre, Nicola Bultrini, Biancamaria Frabotta, Renzo Paris, Elio Pecora, Antonio Riccardi, Alberto Toni in Valentino Zeichen z branjem svojih poezij poklonili rimskemu pesniku Dariu Bellezzi (1944-1996).

Posnetek z dobro obiskanega pesniškega srečanja v Rimu

POGOVOR - Novi deželni odbornik za kmetijstvo Cristiano Shaurli

»Kmetijstvo mora biti motor razvoja v Beneški Sloveniji«

ČEDAD - Vedno bolj pogosto in na marsikateri ravni poudarjajo, da bi bila lahko povezava med kmetijstvom in zelenim turizmom ključ do razvoja (in rešitve) gospodarstva dolin obmejnega pasu videmske pokrajine. Gre za »degradirana območja«, ki se jih razvojni procesi, ki so jih izvedli drugod v naši deželi, niso dotaknili. Tako so te doline opredelili na srečanju med deželnima odbornikoma Cristianom Shaurlijem in Sergiom Bolzonellom z župani občin Nadiških dolin v Podutani. Še zlasti kmetijski sektor doživlja zdaj ključno fazo in to še posebno velja za doline. Dežela FJK je namreč že izdelala nov Načrt za razvoj podeželja 2014-2020, ki ga mora dokončno odobriti samo še Evropska unija. Upravni odbor lokalne akcijske skupine Tera in Nadiže (Torre Natisone Gal), konzorcija, ki bi moral na tem teritoriju upravljati z večino sredstev iz Načrta za razvoj podeželja, pa je zaključil svoj mandat in ga je treba obnoviti. O tem smo se pogovarjali z novim deželnim odbornikom Cristianom Shaurlijem, ki kot nekdanji župan občine Fojda dobro pozna značilnosti in morebitne možnosti razvoja Terskih in Nadiških dolin.

Na srečanju z župani Nadiških dolin ste Nadiške doline označili kot »degradirana območja«. Mislite, da bi lahko kmetijstvo zagnalo razvoj tega prostora?

Absolutno sem prepričan, da bi bilo lahko oziroma mora biti kmetijstvo, ki je danes močno povezano z zaščito okolja in s turizmom, eden najpomembnejših motorjev razvoja Terskih in Nadiških dolin. V vsej deželi in torej tudi na tem območju doživlja ta sektor ključno fazo. Na vseh ravneh so vsi veliko bolj pozorni na izvor, način predelave, oznako in tipičnost proizvodov. Ob naraščanju pozornosti do teh tem pa imamo danes tudi pomembne finančne resurse, ki nagrajujejo določene načine proizvodnje. Možnosti za koriščenje teh sredstev bodo odvisne od sposobnosti povezovanja in skupnega načrtovanja, ki jo bo pokazal nek teritorij. To pomeni, da nameravamo dokončno izstopiti iz logike podeljevanja prispevkov številnim posameznikom in nagraditi predvsem sposobnost mreženja.

Med temi za ta sektor pomembni resurzi je gotovo tudi Načrt za razvoj podeželja. Kdaj se bo začel izvajati? Ali bodo še vedno imele največji del sredstev

na razpolago lokalne akcijske skupine, se pravi na tem območju LAS Ter Nadiža?

Načrt je pravzaprav že pripravljen in pričakujemo, da ga bo do konca poletja odobrila Evropska unija. Na tak način bi lahko septembra že začeli s prvimi razpisi za zasebnike. Sicer pa smo od mojega imenovanja nekatere razpise za prispevke, ki zadevajo biološko kmetijstvo in pašnike, že objavili. Pozitivna vest za vso deželo pa je to, da bodo os Leader tudi v tem programskem obdobju še naprej izvajale lokalne akcijske skupine, ki bodo morale torej vzpostaviti takšen sistem upravljanja, da bodo spodbujale zasebna podjetja.

LAS Ter Nadiža, ki mu v prejšnjem obdobju, tudi ker je začel delovati kasneje, ni uspelo izkoristiti 200 tisoč evrov in je zato ta sredstva vrnil Deželi, ni bil med najbolj uspešnimi. Upravni odbor pa je zaključil svoj mandat in ga je treba obnoviti ...

Kritizirati to, kar je naredil LAS Ter Nadiža v prejšnjem mandatu, se mi zdi da-

Cristiano Shaurli

NM

nes popolnoma nekoristno. Bolj pomembno je po mojem poudariti, da je izziv, ki ga morajo v prihodnosti sprejeti upravitelji in podjetniki, odvisev samo od njihovih sposobnosti mreženja, tako kot predvideva Evropska unija. Kar zadeva obnove

upravnega odbora pa morajo za to poskrbeti vsi člani tega konzorcija, v prvi vrsti Gorska skupnost.

Gorska skupnost pa bo s 1. januarjem 2016 ukinjena, tako kot predvideva reforma lokalnih uprav. Nadiške in Terske doline pa bodo v dveh različnih enitvah. Kdo bo takrat vodil LAS Ter Nadiža?

Res je, da bodo medobčinske unije prevzele nekatere pristojnosti gorskih skupnosti. Med temi pa ni sodelovanje v lokalnih akcijskih skupinah. To pomeni, da bodo, kar zadeva javne uprave, za politiko lokalnih akcijskih skupin odgovorne občine. Ena izmed možnih rešitev bi lahko bila ustanovitev konference županov. Vendar bodo morale tudi o tem odločiti občinske uprave. Jasno pa je, da bodo imeli, ko jih bo treba ocenjevati, večje možnosti za uspeh projekti, ki bodo izraz širšega območja. Osebnostno upam, da bodo to širše območje skupaj sestavljale prav Nadiške in Terske doline. (a.b./NM)

RAČUNSKO SODIŠČE - Pet deželnih svetnikov Sev. lige si jih je nezakonito prilastilo l. 2011

Vrniti morajo 210.000 evrov

Zaključuje se tudi kazenski postopek: tožilec predlagal kazni za 12 obtožencev, sedmim pa bodo sodili po rednem postopku

TRST - Karkoli so že obljubljali svojim volivcem, so se v klopeh deželnega sveta izkazali med najbolj spretnimi v polnjenju lastnih žepov. Tako bi lahko sklepali o predstavnikih Severne lige, ki jih je deželno računsko sodišče obsodilo na vračilo več kot 210 tisoč evrov, ki so si jih neupravičeno prilastili iz javnih sredstev. Poleg obravnave na računskem sodišču, ki je tokrat zadevala pet nekdanjih deželnih svetnikov Severne lige, je prišla do epiloga na kazenskem sodišču tudi prvostopenjska obravnava proti večji skupini nekdanjih (in nekaterih zdajšnjih) deželnih svetnikov, ki so prav tako obtoženi zlorabe sredstev deželnega sveta.

Računsko sodišče je po pregledu dokumentacije o stroških, ki jih je peterica svetnikov Severne lige krila z denarjem iz sklada za delovanje svetniške skupine v letu 2011, ugotovilo, da so Danilo Narduzzi, Ugo De Mattia, Federico Razzini, Enore Picco in Mara Piccin (slednja je edina še deželna svetnica, zdaj v mešani skupini), porabili več kot 200 tisoč evrov za osebne stroške, ki niso imeli nobene zveze s svetniškim mandatom. Tako so predložili več kot 4 tisoč računov iz barov in kavarn, 3432 računov re-

stavacij, pa še račune iz vsakovrstnih trgovin od oblačil do elektronike, igrač, zlatnine, kmetijskih strojev in še in še. Največ denarja bo moral vrniti Danilo Narduzzi, ki je kot vodja svetniške skupine razpolagal s kreditno kartico in se je neupravičeno polastil 182.201,34 evrov. De Mattia bo deželi vrnil 11.774,81 evrov, Razzini 10.044,31 evrov, Picco 2646,37 evrov e Piccinova pa 10.179,30 evrov.

S preiskavo kaznivih dejanj nezakonitega prilaščanja javnih sredstev se ukvarja tudi kazensko sodišče v Trstu, kjer je na zatožni klopi večja skupina (večinoma bivših) deželnih svetnikov. Javni tožilec Federico Frezza je zahteval obsodbo 12 obtožencev, ki so zaprosili za sodbu po skrajšanem postopku, za drugih sedem pa je zahteval sojenje po rednem postopku.

V prvo skupino sodijo nekdanji deželni svetniki Massimo Blasoni (Fi), Maurizio Bucci (Pdl), Piero Camber (danes je občinski svetnik Forza Italia v Trstu), Sandro Della Mea (DS), Daniele Galasso (nekdanji vodja svetniške skupine Pdl), Gianfranco Moretton (nekdanji vodja svetniške skupine DS), Antonio Pedicini (Pdl), Alessandro Tesini (DS), Piero Tononi (Fi) in Gaetano Valen-

ti (Fi); dve nista bila deželna svetnika: Everest Bertoli (vodja svetniške skupine Forza Italia v tržaškem občinskem svetu) in Paolo Iuri.

Frezza je zahteval naj se Della Mea, Galasso, Moretton in Tononi obsodijo na dve leti in tri mesece zapora, Bertoli, Blasoni, Bucci, Camber, Pedicini, Tesini, Valenti in Iuri pa na eno leto in osem mesecev. Vse obsodbe naj bi bile pogojne ob predhodnem povračilu neupravičeno prilaščenih vsot. Za drugih sedem obtoženih pa se bo sojenje nadaljevalo po rednem postopku. To so deželni svetniki Elio De Anna (Fi), Daniele Gerolin (DS) in Mara Piccin (Liga) ter nekdanji svetniki Roberto Asquini (mešana skupina), Ugo De Mattia, Enore Picco in Federico Razzini (vsi Severna liga). Naslednja obravnava bo 14. julija, ko bodo besedo imeli branilci obtožencev.

V postopku so bili še trije obtoženci, ki pa so že priznali krivdo in bili obsojeni na dogovorne kazni. To so nekdanji predsednik deželnega sveta Edouard Ballaman (Liga), vodja skupine Severne lige Danilo Narduzzi in Matteo Caldieraro, uslužbenec potovalne agencije, ki je Balamanu pomagal potvarjati račune.

MILAN - Izobraževalno srečanje za novinarje

O fašizmu in fojbah, a daleč od Trsta

Zamisel pisatelja in novinarja Alessandra Marza Magna je naletela na veliko zanimanje - Prihodnje srečanje bo novembra v Venetu

MILAN - Milanska Novinarska zbornica je v sklopu poklicnih izobraževalnih srečanj za novinarje priredila strokovni tečaj na temo polpretekke zgodovine na vzhodni italijanski meji. Beseda je tekla tudi o slovenski manjšini v Italiji in italijanski manjšini v Sloveniji ter Hrvaški in o njunih javnih obličjih. Pobuda je sad zamisli novinarja in pisatelja Alessandra Marza Magna, ki je bil tudi eden od treh predavateljev, druga dva sta bila Gabriele Eschenazi (strokovnjak za judovska vprašanja) in univerzitetni profesor Marco Cuzzi. Marzo namerava podobno srečanje jeseni prirediti v Venetu.

Med slušatelji (bilo jih je okrog petdeset) je tudi novinarji vsedržavnih časopisov, kot so Corriere della Sera, Avvenire in Repubblica. »Ne pred in ne med tečajem ni bilo nobenih polemik. Vse je potekalo v duhu

Alessandro Marzo Magno

strpnosti in spoštovanja tudi različnih spominov in gledanj na zgodovino. Pomembno se mi zdi, da smo dogajanja predstavili celovito ter da smo upošte-

Fotografija streljanja slovenskih talcev, ki je bila v Italiji večkrat manipulirana

vali zgodovinska dogajanja od rojstva fašizma vse do konca druge svetovne vojne in njenih posledic,« nam je dejal Marzo Magno.

Kot novinar je predstavil zgodovino Slovencev v Italiji in Italijanov v Istri v luči njihovih medijev: La Voce del Popolo, Primorskega dnevnika,

Radia Koper-Capodistria, italijanskih radijskih oddaj v Pulju in na Reki ter slovenskih programov RAI v Furlaniji-Juljski krajini. Marzo Magno je predaval tudi o fojbah ter medvojnem in povojnem nasilju.

Cuzzi z milanske univerze je novinarjem predstavil italijanski napad na Jugoslavijo, dogajanja v Ljubljanski provinci, partizanski upor in sistem italijanskih deportacijskih in koncentracijskih taborišč, začeni z Rabom. Eschenazi je osvetlil gospodarski in družbeni položaj tržaške judovske skupnosti v času Avstro-Ogrske, nato je prikazal posledice Mussolinijeve rasne zakonodaje, preganjanje Judov v mestu in Rižarno. V svojem predavanju je obravnaval tudi zgodovino Judov na Reki in sporno osebnost tamkajšnjega italijanskega kvestorja Giovannija Palatuccijskega.

S.7.

BRANDOLIN
»Nihče ni zaprl meje s sosedoma«

GORICA - Nihče ne misli zapreti mej s Slovenijo in Avstrijo, poudarja goriški poslanec Demokratske stranke Giorgio Brandolin, ki je podpredsednik parlamentarne komisije za dogovore iz Schengena. Parlamentarec se je odzval na nekatere polemike v zvezi s prebežniki in prosilci za azil v Furlaniji-Juljski krajini. Brandolin opozarja, da policijski funkcionarji niso pristojni za morebitno zamrzitev schengenskih dogovorov (to lahko naredi le rimska vlada), so pa napovedali večji nadzor na mejah s sosednjima državama.

Goriški predstavnik DS se je v zvezi s tem vprašanjem z Mariom Morconejem, vodjo oddelka za priseljenstvo pri notranjem ministrstvu, ter s poslancem Michelejem Campagno, ki v DS spremlja to problematiko. Brandolin je zadevo osvetlil tudi v parlamentarnem odboru za Schengen, ki mu predseduje poslanka Forza Italia Laura Ravetto.

DRŽAVNI IZPIT - Na slovenskih višjih srednjih šolah prva pisna naloga iz slovenščine

Večina za nove oblike komunikacije

Dijaki v glavnem izbrali pisanje članka ali eseja - Med letošnjimi naslovi analiza Kovičeve pesmi, posledice vojne in pravica do izobraževanja

Mladim so očitno blizu nove oblike komunikacije, ki jih omogoča tehnološki razvoj v 21. stoletju. To dokazuje izbira večine maturantov na slovenskih višjih srednjih šolah, ki so se pri včerajšnjem pisanju prve naloge iz slovenščine v okviru letošnjega državnega izpita odločili za krajši članek ali esej (tipologija B) s tehnično-znanstvenega področja, posvečen hitrim in globokim spremembam na področju komunikacije spricho znanstvenega in tehnološkega razvoja elektronike in informatike.

Naslovi zanimivi, vendar ...

Med tistimi, ki so izbrali omenjeno tematiko, sta bila tudi Kevin Kocjančič in Simon Regent, maturanta 5. razreda smeri uprava, finance in marketing na Tehniškem zavodu Žige Zoisa, ki sta se, potem ko sta oddala nalogo, nekaj po 13. uri mudila pred šolo. Kevin in Simon sta na splošno izrazila pozitivno mnenje o letošnjih naslovih: tako je bil zanju dober npr. naslov zgodovinske naloge (tipologija C), ki je obravnaval posledice druge svetovne vojne in ureditev po njej, prav tako naslov

več fotografij na
www.primorski.eu

Mobitele je bilo treba oddati

Zadnji napotki pred začetkom na zavodu Stefan FOTODAMJ@N

Tik pred začetkom pisanja na zavodu Stefan FOTODAMJ@N

Začetek na liceju Prešeren FOTODAMJ@N

splošne naloge (tipologija D), ki se je nanašal na pravico do izobraževanja v luči primera pakistanskega dekleta Malale Yousafzai. Kljub privlačnosti teme pa se dijaka nista odločila zanj, saj se v preteklosti nista poglobljala v problematiko, čeprav sta bila z njo seznanjena, poleg tega, pravita, so telekomunikacije 21. stoletja mladim bližje. Naj še omenimo, da so med ostalimi naslovi bila še analiza besedila (tipologija A), kjer je prišla v poštev pesem Kajetana Koviča Psalm, v okviru tipologije B pa so bila na izbiro še literarno umetnostno področje z delom o pomenu glasbe s citatom Friedricha Nietzscheja, socialno-ekonomsko področje z izzivi 21. stoletja in državljanovimi kompetencami v ekonomskem in družbenem življenju ter zgodovinsko-politično področje s temeljnimi izbirami na področju izobraževalne politike od Marije Terezije do danes.

Pričakovali so Expo

Na zavodu Zoisa, kjer maturo opravlja Kevin in Simon, se je več maturantov odločilo za članek oz. esej o novih oblikah komunikacije (zanimivo pa je, da se je na smeri gradnja, okolje in teritorij kar polovica maturantov odločila za nalogo o glasbi), glede naslovov pa, pravi predsed-

nica komisije Flavija Bezeljak, so pred začetkom izpita mnogi pričakovali npr. naslove, vezane na Expo, stoletnico vstopa Italije v prvo svetovno vojno, pojav migracij, terorizma idr. Večina se je za temo novih oblik komunikacije odločila tudi na zavodu Stefan, kjer so nekateri vseeno izbrali npr. tudi analizo besedila, esej o glasbi in nalogo o pravici do izobraževanja. Vsekakor so naloge zelo primerne, naslovi ustrezni, zanimivi in aktualni ter v skladu s tekočo situacijo, dijaki pri izbiri niso imeli težav, sta povedala predsednik komisije Walter Auber in notranja članica Patrizia Pettrosso.

Strniti široko temo je težko

Podobna slika se je pokazala na Liceju Franceta Prešerna, kjer je na klasični in jezikovni smeri kar devet dijakov izbralo temo o novih oblikah komunikacije, štirje pa temo o glasbi. Velikih novosti ni, pravi predsednica komisije Mihaela Pirih. Teme so aktualne, a tudi, kot npr. zgodovinska naloga, obširne in vprašanje je, ali jih dijaki utegnejo strniti v tri napisane strani. Nove oblike komunikacije so prevladale tudi na obeh znanstvenih smereh liceja Prešeren, čeprav ob obisku novinarja niso še razpo-

lagali s točnimi podatki.

Primernost naslovov so potrdili tudi na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška, kjer se je večina maturantov (sedem) prav tako odločila pisati esej oz. članek o novih oblikah komunikacije, po trije pa so izbrali temo o glasbi oz. splošno nalogo o pravici do izobraževanja.

Po šestih urah pisanja, kolikor so jih imeli včeraj na voljo, so maturanti lahko odšli domov, danes pa jih čaka druga pisna naloga, medtem ko bodo v ponedeljek pisali še tretjo nalogo.

Ivan Žerjal

Danes na sporedu druga pisna preizkušnja

Danes se bodo maturanti spopadli z drugo pisno nalogo, ki bo obsegala predmete, značilne za posamezne učne smeri, spricho spremenjenega predmetnika zaradi reforme višje srednje šole, ki je začela veljati pred petimi leti (letošnja generacija maturantov je namreč prva, ki opravlja izpit na podlagi spremenjenih predmetnikov), pa bodo nekatere spremembe.

Na liceju Prešeren bodo dijaki smeri uporabnih znanosti in znanstvene smeri pisali nalogo iz matematike, na jezikovni smeri bo prišla v poštev angleščina, na klasični smeri pa latinščina. Na liceju Slomšek se bodo kandidati humanisti-

čne smeri soočili z nalogo iz humanističnih ved, medtem ko bosta za vrstnike na družbeno-ekonomski smeri prišli v poštev pravo in ekonomija. Na zavodu Stefan bodo kandidati smeri okoljskih biotehnologij pisali nalogo iz biologije, mikrobiologije in tehnologije nadzora okolja, medtem ko bodo na elektronski smeri prišli v poštev avtomatski sistemi, na smeri mehanike in mehatronike pa risanje, načrtovanje in organizacija v industriji. Na zavodu Zoisa pa bodo kandidati smeri uprava, finance in marketing pisali nalogo iz gospodarskega poslovanja, na smeri gradnja, okolje in teritorij pa se bodo ukvarjali z načrtovanjem, gradnjami in napeljavami. (iž)

NIŽJE SREDNJE ŠOLE - Ob koncu šolskega leta objavili učni uspeh dijakov

Velika večina uspešno izdelala

Izidi na NSŠ Sv. Cirila in Metoda, NSŠ Srečka Kosovela, NSŠ Frana Levstika, NSŠ Ivana Cankarja in NSŠ Simona Gregorčiča - Državni izpit opravlja 158 maturantov

NSŠ Sv. Cirila in Metoda - Sv. Ivan

1. razred - izdelali so: Gabriel Buono, Ettore Gregorio Ficiur, Thaisia Claire Funkhouser, Stefano Giusto, Leonardo Gustini, Francesca Iorio, Giovanna Leban, Emilio Micali, Matija Pučnik, Teodora Radenković, Giulia Radovini, Elisa Sartori, Damir Terčon, Joyce Valentini, Ilaria Vecchiet, Nataša Vidonis. En dijak ni izdelal.

2. r.: Rebecca Ambrosini, Elvis Andrei Bardas, Carlotta Benco, Marianna Carboni, Ana Cossutta, Emil Invento, Manuel Fontana, Claudia Humar, Nina Imperia, Jakob Kralj, Gioele Mercandel, Giorgia Meton, Marco Pieri, Francesco Santojanni, Jodie Sturman, Matija Terčon, Luka Tomsich Caruso.

3. r.: državni izpit opravlja 18 dijakov.

NSŠ Sv. Cirila in Metoda - Katinara

1. r.: Elena Antoni, Emanuel Baruca, Erik Bilucaglia, Giulio Theo Bonanno, Aaron Kristjan Canziani, Elia Cioch, Danjel Doronzo, Vjačeslav Guštin, Alessio Iannuzzi, Nicolas Krizman, Miriam Manasreh, Martina Marzaroli, Veronica Milič, Alex Ostolodi, Nicole Richter, Tamir Sedmak, Miha Stavar, Daniel Tonedagot, Jan Zuppin.

2. r.: Viktor Bremec, Matteo Buri, Massimiliano Di Donato, Nejla Dogič, Jakob Gruden, Karol Kovic, Emil Pischanz, Jan Jakob

Sancin, Mattia Savi, Jana Tull, Agnese Vavassori, Anna Vezil, Sofia Zok.

3. r.: državni izpit opravlja 25 dijakov.

NSŠ Ivana Cankarja - Sv. Jakob

1. r.: Beatrice Bilaver, Federico D'Adamo, Aleksandra Ilić, Andjela Janković, Oscar Ostrouska, Bojana Rajković, Alexander Sabin Rus, Trixi Taucer Livon, Dario Zarič. Trije dijaki niso izdelali.

2. r.: Lara Covacich, Carlotta Cupin, Maria Adriana Dobro, Leo Filipovic Grcic, Chetan Gašperlin, Marco Gherstich, Velar Kurasova, Davide Petris, Martin Vascotto, Matilda Volk.

3. r.: državni izpit opravlja 10 dijakov.

NSŠ Srečka Kosovela - Opčine

1.A: Katerina Antler, Andrea Bagattin, Irina Blasina, Katja Blasina, Oliver Busan, Danel Ciuk, Sofia Cuccagna, Valentino Hrovatic, Nikola Kerpan, Anastasja Knez, Giorgia Liberale, Tereza Marochini, Mateja Martini, Lorenzo Mezzavilla, Eva Nacson, Samuel Sancin, Alessandra Sincovich, Daniel Skerl, Erik Smeraldi, Martina Sosic, Denis Stefani, Jessica Stoppar, Aidan Tavcar, Jakob Tavcar, Sofia Tognetti.

2.A: Davide Balbinot, Emilio Bencina, Martin Cufar, Emeric Danieli, Veronika De

Luisa, Vera Fonda, Alja Furlan, Erik Grgič, Neža Gruden, Petra Kalc, Niko Kovačič, Patrik Pecar, Boštjan Petaros, Jaro Race, Lejla Sanna, Renee Starich. En dijak ni izdelal.

3.A: državni izpit opravlja 18 dijakov.

2.B: Thomas Breganti, Davide Celardi, Živa Furlan, Sabrina Geletti, Elisa Iurkic, Tia Jurinčič, Fabijan Kaurin, Davide Krizmančič, René Matassi, Erik Pertot, Matija Pipan, Dennis Pitacco, Sara Pitacco, Nicole Smeraldi, Nomi Škerk, Mike Šmid, Alan Taucer.

3.B: državni izpit opravlja 17 dijakov.

NSŠ Frana Levstika - Prosek

1.A: Sophia Bark, Marko Blason, Alex Cecon Bogatec, Peter Gherlani, Stella Lavagnini, Dario Lubrano, Emily Metelco, Filip Panjek, Sebastian Pieri, Fabijan Siega, Tina Skabar, Michela Sossi.

2.A: Giacomo Bellinello, Martina Bole, Sofia Bragagnolo, Cristian Buri, Caterina Celea, Anna Ciuch, Ilian Omar Žiga El Baj, Erik Gustin, Giada Pregarc, Filip Škabar, Tinej Šterni, Tit Stocca, Matej Terčon, Samo Tomasetig, Mara Zaccaria, Sasha Zidaric. Dva dijaka nista izdelala.

3.A: državni izpit opravlja 13 dijakov.

1.B: Dario Altinmakas, Sofia Bellinello, Johanna Kerschbaumer, Gioele Vincenzo Legiša, Martin Mora Medica, Joseph Pertot,

Aurora Pieliz, Marko Sancin, Caterina Sedmak, Nicholas Taucer, Sara Tenze, Nathan Trampuz.

3.B: državni izpit opravlja 12 dijakov.

NSŠ Iga Grudna - Nabrežina

1.A: Rachele Andreini, Jernej Antonič, Sofia Avanzo, Noel Boneta, Matej Crasnich, Petra Doglia, Maja Grilanc, Hana Kravanja, Megan Julia Craig McGrath, Gaja Pelà, Gabriel Peric, Jan Pernarčič, Zdenka Pupis, Giorgia Radina, Ivan Santagati, Caterina Sinigoi, Antoinette Tinta, Isabel Jessie Vladilo.

2.A: Katja Angerame, Thomas Balzano, Nikita Cancellari, Elia Cepar, Julijan Devetak, Nik Košuta, Vincent Leghissa, Tarek Nelson, Veronika Pacor, Samantha Premierl, Ivan Pupis, Sofia Santagati, Petra Santinato, Erik Terčon, Patrick Zidarič, Martina Zidarich.

3.A: državni izpit opravlja 18 dijakov.

1.B: Petra Bellafontana, Mattia Carboni, Matej Di Marcantonio, Marko Doljak, Dylan Giacca, Tomaž Gratton, Paolo Kaurin, Nedit Peric, Shanti Rizzarelli, Luka Sedmak, Marko Sette, Liam Škerk, Erik Smotlak, Terezija Travain, En Viscovich, Luka Vremec, Tina Zbogar. En dijak ni izdelal.

2.B: Tereza Braico, Peter Chenda, Alessandro Deluisa, Ivan Ferfolja, Nikita

Fermo, Tina Hussu, Nestor Jovičič, Tea Kaurin, Kevin Milic, Jernej Močnik, Matija Okretič, Leo Pacor, Marko Santini, Martina Stergonšek.

3.B: državni izpit opravlja 13 dijakov.

NSŠ Simona Gregorčiča - Dolina

1.A: Anej Bandi, Daria Bandi, Veronica Benedetti, Vanessa Bratovič, Jacopo Bonazza, Nicol Bove, Giacomo Buzzai, Loris Carboni, Chiara Carli, Caterina Chiarandini, Chantal Claut, Katja Coren, Samuel Ferluga, Filippo Gamboz, Rossella Jerkic, Lara Krašna, Roj Locatelli, Sara Mahnic, Jamila Orel, Nikolaj Pavletič, Asja Rapotec, Luka Raseni, Peter Savron, Arpad Secoli, Jasmina Sedmak, Andrej Zobec.

2.A: Alija Bandi, Martin Cok, Jan Čermelj, Nicole Samantha Galluzzo, Ilaria Hrovatin, Elena Ivancich, Veronica Lucà, Margherita Maccarrone, Nicole Maurel, Gabriel Miani, Lara Olenik, Nikita June Pines, Sara Pregarc, Ines Racman, Jana Salvi, Tristan Taverina, Martina Žerjal.

2.B: Nicole Antinozzi, Matteo Barrai, Maja Biagi, Luca Carli, Nicla Chiarandini, Larissa Crevatin, Ivan Devetak, Luka Lončar, Nika Lovriha, Nicolas Ivan Mocibob, Matija Smotlak, Miha Sinuello, Martina Zaina.

3.A: državni izpit opravlja 14 dijakov.

NABREŽINA - Občinska odbornica Kobau zagotavlja, da ni nobene nevarnosti

V centru za duševno zdravje dve osebi iz zapora S. Vittore

Ukinitev t.i. sodnih psihiatričnih bolnišnic (it. kratka OPG) je pomembno dejanje in odraža raven civilizacije družbe. Zaradi tega je devinsko-nabrežinska občinska uprava ponosna nad dejstvom, da je pristojno ministrstvo izbralo tudi nabrežinski dnevni center za duševno zdravje za začasno oporo pri izvajanju reforme sistema, ki bo postopoma ukinila vse te bolnišnice. Devinsko-nabrežinski občani pa ne smejo biti zaskrbljeni, ker je vse pod nadzorom in sploh ni nobene nevarnosti, prej nasprotno.

To je povedala devinsko-nabrežinska občinska odbornica za socialne zadeve Tatjana Kobau na tiskovni konferenci na sedežu oddelka za duševno zdravje pri zdravstvenem podjetju, kjer je direktor Roberto Mezzina orisal omenjeno reformo in razložil, zakaj bodo začasno gostili dve osebi na zdravljenju v Nabrežini.

V nabrežinskem centru, ki ga dnevno obiskuje približno 40 ljudi, so namreč prejšnji teden sprejeli dve osebi, ki sta bili priprti v milanskem zaporu San Vittore. Gre za osebi, ki potrebujejo pomoč in nista nikakor nevarni, vendar so se v vasi že razširile vsakovrstne govorice. Občina Devin-Nabrežina in tržaško zdravstveno podjetje sta želela zato pojasniti, kako so se v resnici odvijale stvari.

Italijanska vlada je leta 2011 izdala odlok za ukinitve bolnišnic OPG, ki so jih po daljšem postopku formalno dokončno ukinili konec marca letos. V tem obdobju je bilo potrebno ugotoviti alternativne rešitve (za to so bile pristojne dežele) in so se odločili, da se bodo v glavnem posluževali že obstoječih zdravstvenih središč. V teh so zaposleni zdravniki, psihiatri in zdravstveno osebje; za varnost skrbijo s pomočjo videokamer, pristojne pa so prefekture. Dežela FJK je ugotovila nekaj potencialnih centrov, in sicer v Maniagu (4 ležišča), v Vidmu (4 ležišča) in v Trstu oz. v Nabrežini (2 ležišči). V Nabrežini sta tako nameščeni dve osebi, ki sta po rodu iz Furlanije, na Krasu pa bosta ostali še približno 30 dni. Zdravstveno podjetje mora namreč v roku 45 dni izdelati program za njihovo zdravljenje v centrih za duševno zdravje blizu rojstnega kraja z namenom, da se bosta lahko čim prej zdravila na domu.

A.G.

Dnevni center za duševno zdravje v Nabrežini

FOTODAMJ@N

DEVIN-NABREŽINA - Občinska odbornica za socialo Tatjana Kobau

Preklicala odstop

Napovedi je sledila vrsta srečanj, ki so ponudila drugačna izhodišča za reševanje problemov

Devinsko-nabrežinska občinska odbornica za socialne zadeve Tatjana Kobau je preklicala odstop. Odbornica je 11. maja posredovala občinskemu tajništvu odstopno izjavo in napovedala, da bo danes, 18. junija, zapustila svoj resor. Za to se je odločila, ker ji je bilo delo v bistvu onemogočeno in so dejansko drugi sprejemali odločitve, zadevo pa je poostрила napovedana deželna reforma lokalnih uprav. Napoved odstopa je vendarle sprožila vrsto srečanj in širšo razpravo, zato se je odločila za preklic svoje odločitve, je povedala včeraj ob robu tiskovne konference.

Zakaj ste nameravali odstopiti?

Za to sem se odločila, ker nisem bila v stanju opravljati svojega dela oziroma izvajati svoje odborniške funkcije. Če pa kot odbornica ne morem izvajati volilnega programa, ni razloga, da obdržim to funkcijo. Ko namreč zunanje okoliščine ne dovoljujejo, da

Tatjana Kobau

opravljam svoje delo, postane moja funkcija le sprejemanje kritik za odločitve, ki so jih sprejeli drugi.

Ali boste torej jutri (danes, op. p.) odstopili?

Ne. Svoj odstop sem preklicala v ponedeljek.

Zakaj?

O odstopu nisem govorila v javnosti, a v zadnjem mesecu se je zvrstil niz sestankov in srečanj, tako z občinskimi strankami kot s predstavniki moje in drugih strank ter z drugimi subjekti. To je sprožilo tudi med drugimi kolegi neko kritično razmišljanje in novo vrednotenje in iskanje operativnih rešitev glede na kritičnosti, ki so ovirale moje delo.

Stvari so se torej spremenile...

Bolj kot spremembe, pomembno je bilo iskati druga izhodišča za reševanje problemov. Napoved o mojem odstopu je sprožila konkretno akcijo za iskanje učinkovitih rešitev, ki nam bodo omogočile uspešno delovanje, ne samo glede skupnih storitev z drugimi občinami, temveč tudi v luči reforme krajevnih uprav. Pomembno je bilo namreč ugotoviti neko skupno vizijo, ki bo zagotavljala nadaljnje uspešno delovanje službe, za katero odgovarjam.

A.G.

DOLINA - Občina Dolina predstavila javna dela za obnovo kanalizacije in javne razsvetljave

Boršt: kmalu vse novo!

Naložba 485.000 evrov za obnovo dotrajanih borštanskih podtalnih cevi - Kdor tega še ni storil, se bo lahko priključil na plinsko omrežje

Boršt bo kmalu krepko obnovljen. Konec meseca se bodo začela dela za obnovo kanalizacije in javne razsvetljave, na voljo bodo tudi novi priključki na plinsko omrežje. Dela bodo stala skoraj pol milijona evrov in bodo trajala približno šest mesecev, v tem obdobju pa

bodo Borštani dobili tudi nov asfalt.

Dolinska občinska uprava bo skratka izpolnila obljubo, je povedal dolinski župan Sandy Klun, ki je v torek zvečer na javnem srečanju v Borštu predstavil načrt prebivalcem. Že na začetku izdala so namreč obljubili, da bodo izvajali javna dela v Borštu, vendar so jih morali odložiti zaradi varčevalnih ukrepov. Od napovedane naložbe 800.000 evrov je dolinski občinski upravi uspelo zagotoviti naložbo 485.000 evrov, ki bodo služili za obnovo dotrajanih borštanskih podtalnih cevi.

Dela se bodo začela v zgornjem delu vasi okvirno pri ozkem ovinku na cesti, ki pelje proti Jezeru in bodo trajala šest mesecev. Cesta, ki povezuje Boršt in Jezero, bo zaradi tega dalj časa zaprta za promet z izjemo krajanov (ob sobotah in nedeljah bo prehod najbrž olajšan). V prihodnjih mesecih bodo v bistvu obnovili vse cevi, ki tečejo pod asfaltom. Poleg tega bodo namestili tudi

Desno udeleženci srečanja v Borštu; levo župan Sandy Klun med predstavitvijo načrtov

FOTODAMJ@N

podtalne kable za javno razsvetljavo, ki danes tečejo z enega droga za javno razsvetljavo do drugega. Klun je dodal, da bodo poleg novih kablov poskrbeli tudi za nove luči (tiste v starem jedru bodo vsekakor ohranile svoj videz). Bor-

štani, ki tega še niso storili, pa se bodo lahko priključili na plinsko omrežje, ki so ga v vas prvič napeljali leta 1995. Marsikdo takrat namreč ni izkoristil te priložnosti, zdaj pa se bo ponudila nova možnost. (ag)

Nova svetniška skupina

V tržaškem občinskem svetu nastaja nova svetniška skupina, poimenovana Trst zdaj (Trieste Adesso). Danes jo bo na tržaškem županstvu ob 11. uri predstavil svetnik Cesare Cetin, ki je bil v občinski svet sicer izvoljen na listi Italije vrednot, a jo je nato zapustil in prešel v mešano skupino. Ob Cetinu bodo na predstavitvi prisotni še predstavniki nekaterih list, ki podpirajo župana Roberta Cosolinija: zdaj že bivši svetnik Svobode, ekologije, levice Mario Real, načelnik skupine Demokratske stranke Marco Toncelli ter načelnika skupin občanskih list Roberto Decarli (Cosolinijeva lista) in Patrick Karlson (Občani za Trst).

Živahno v mestnem jedru

Na območju Trga in Ul. Cavana, Trga Hortis, Ul. Torino in Trga Venezia bo od jutri do 11. julija stekel niz najrazličnejših pobud, predstav, srečanj, predstavitev, turnirjev ipd. v okviru projekta Animazione urbana, ki je del integriranega načrta za trajnostni urbani razvoj Pisu. Gre za pobudo Občine Trst, organizator pa je zadruga Arteventi. Prvo srečanje bo jutri v pekarni-slaščičarni Romi v Ul. Torino, kjer bodo ob 18. uri gostili plesalko Ginelle Chagnon.

Zaprtje Ul. Scorcola

Občina Trst obvešča, da bo od ponedeljka dalje Ul. Scorcola med Trgom Casali in Ul. Virgilio zaprta za promet zaradi obnavljanja cestišča. Dejansko bosta zaprti tudi bližnji ulici Virgilio (med križiščem z Ul. Scorcola in hišno številko 15) in Orazio. Na osi Ul. Artemidoro-Ul. Virgilio bo promet urejen v obe smeri z dostopom iz Ul. Romagna, na obeh straneh pa bo prepovedano parkirati. Prav tako bo prepovedano parkirati na obeh straneh Ul. Virgilio v bližini hišnih števil 8, 9, 11, 14 in 15. Informacije so na voljo na spletni strani <http://mobilitaetraffico.comune.trieste.it/infomobilita/>.

Dejavnost mestne policije

Tudi tržaška mestna policija je v noči na nedeljo sodelovala pri izredni akciji nadzorovanja prometa v sodelovanju z drugimi silami javnega reda. Pri tem je bila prisotna z dvema izvidnicama z mobilnim uradom in avtom, ki sta razpolagali tudi z napravami za ugotavljanje stopnje alkohola v krvi. Policisti so najprej na Trgu Libertà, potem pa na Trgu Venezia ustavili skupno 45 voznikov. Štirje so vozili pod vplivom alkohola, katerega stopnja je bila v dveh primerih skoraj trikrat višja od dovoljenega, medtem ko so pri 18-letniku poleg alkohola ugotovili tudi uživanje drog, zato so mu odvzeli vozniško dovoljenje, tvega pa tudi sodni postopek. Poleg tega so pri treh vozilih ugotovili pomanjkanje tehničnega pregleda, en voznik je imel zapadlo vozniško dovoljenje, eno vozilo ni bilo zavarovano, eno pa je imelo obrabljene pnevmatike. Nazadnje se en voznik ni ustavil, zato mu bodo na dom poslali precej visoko denarno kazen.

Med seksom ga je okradla

Policija je preteklo noč ovadila bolgarski državljan, mater in hčerko, zaradi dogajanja v mestnem središču. Tam je namreč hčerka privabila moškega v neko poslopje, da bi z njim spolno občevala pod stopnicami, med tem pa ji je uspelo iz njegove denarnice vzeti 250 evrov. Ko je možki to opazil, je dekle zbežalo, on pa je šel za njo in poklical policijo. Dekle je skupaj z drugo žensko, za katero se je potem izvedelo, da je njena mati, odšla v sobo, kjer živita v najemu. Tam so se oglašili tudi policisti, ki so v žepu materinega jopiča našli denar in ga vrnili moškemu, v sobi pa so zasegli tudi 1,68 grama hašiša. Hčerko so ovadili zaradi kraje, mater zaradi ščitenja hčerke, obe pa zaradi nespoštovanja marčevske odredbe videmskega prefekta o izgoni iz države.

SKD VESNA - Kriški teden 2015

Livio Bogatec živi v srcih Križanov

SKD Vesna se je predsinočnjim v sklopu letošnjega Kriškega tedna poklonilo preminulemu gledališkemu igralcu Liviu Bogatcu. Da je bil pokojni v Križu in v okolici zelo priljubljen priča res množična udeležba na prireditvi, na kateri sta o Bogatcu (po domače Koči) spregovorila Franko Cossutta in Miranda Caharija, na kar so predvajali posnetek igre Čarobna noč, ki so jo pred desetimi leti uprizorili v sklopu takratnega Festivala morja. V igri v domačem narečju (napisal in režiral jo je Mario Uršič) nastopata Bogatec in Miranda Caharija.

Gledališka igralka doma iz Nabrežine je bila Liviotova ne le dolgaletna poklicna sopotnica, temveč tudi prijateljica. S pokojnim sta nastopala v slovenskem gledališču, nato na Radiu Trsta A in, kot rečeno, na kriškem gledališkem festivalu. Cossutta, predsednik Ribiškega muzeja, je govoril o Liviotovi veliki navezanosti na Križ, na njegove ribiče in morje.

Jutri ob 21. uri bodo v sklopu Kriškega tedna v Sirkovem domu uprizorili veseloigro Svakinja da te kap.

Miranda Caharija in Livio Bogatec v igri Čarobna noč, ki jo je napisal in režiral Mario Uršič

ŽENSKA VOKALNA SKUPINA - Gostovanje

Barkovljanke na Vogrskem

Zapele so pod taktirko Aleksandre Pertot - Jutri zaključni nastop (ob pokušnji »sardončoka«)

Nastop Ženske vokalne skupine Barkovlje na Vogrskem

BARKOVLJE - Nov tečaj kompozicije

Nocoj koncert skladateljev GM

Glasbena matica je pripravila izjemno dragoceno poletno presenečenje, saj bo danes predstavila javnosti ustvarjalne sadove novega tečaja kompozicije. V letošnjem šolskem letu je šola uvedla namreč tečaj kompozicije na dvojnem nivoju in sicer za učence in za profesorje. Docent je profesor Bojan Glavina, primorski skladatelj in pedagog, ki je tudi član Društva slovenskih skladateljev. Tečaj je z velikim zadovoljstvom udeležencev trajal štiri mesece. Naravna, prijetna posledica tečaja bo današnji večer, na katerem bo publika lahko prisluhnila izključno krstnim izvedbam novih skladb za različne zasedbe. Izvedli jih bodo sami avtorji in drugi učenci Glasbene matice, vključno z vokalno skupino Vikra, ki jo vodi Petra Grassi.

Variacije za klavir ali za godalni trio, impromptui, impresije, balade, skladbe za solo glasbilo, za duo, trio ali vokalno skupino bodo raznolike vsebine zanimivega in ekskluzivnega večera, s katerim bo Glasbena matica poskrbela za znatno obogatitev domače glasbene literature na več področjih. Svoje skladbe bodo predstavili učenci Simon Kravos, Max in Vanja Zuliani, Rok Dolenc, Lorenzo Dari in profesorji Ambra Cossutta, Davide Tomasetig, Fulvijo Jurinčič, Manuel Figheli, Franko Reja, Kristijan Stopar. Naslov zaključnega koncerta tečaja kompozicije je Glasbeno ustvarjanje-zvočna izpoved duše in bo v dvorani SKD Barkovlje s pričetkom ob 20.00. (ROP)

Prvo soboto junija je Ženska vokalna skupina Barkovlje ponesla svoj glas na Vogrsko. V atriju OŠ Vogrsko, po toplem sprejemu domače Moške Vokalne skupine Lijak, so se dekleta predstavila z venčkom skladb. Pod taktirko Aleksandre Pertot so najprej zapele tri pesmi v barkovljanskem narečju: Kej me bš taku zamjero, bolj klasično in preprosto v priredbi Ignacija Ote, Škrinjo uorehovo in Peščalko pa v bolj modernem stilu v priredbi mladega skladatelja in harmonikaša Igorja Zobina. Preizkusile so se celo v ženski verziji Vrabčeve Zdravljice. Zanimiva je bila ritmična Zulu pesem Siyahamba, ob spremljavi afriškega bobna džembé, na katerega je igrala Tina Renar. Na koncu je skupina zapela še italijansko partizansko Bella, ciao ob spremljavi mladega harmonikaša Mateja Perčiča.

Po nastopu je sledila družabnost. Vsi so si zaželeli, da bi se še srečali, morja celo pri nas v Barkovljah.

Ženska vokalna skupina Barkovlje se pripravlja na zaključni nastop, ki bo jutri ob 20.30 v barkovljanskem društvu, ob pokušnji »sardončoka«. O tem pa bo še veliko govora ... (S.P.)

DOLINA - Danes Predstavitev knjige o Josipu Pangercu

Danes ob 20.30 bo v Dolini predstavitev knjige Marca Manina Josip Pangerc. Plemeniti slovenski rodoljub (1868–1925). Izjemni zaključek večera Društva slovenskih izobražencev na četrtek zvečer poteka v soorganizaciji Občine Dolina in v sodelovanju s Srednjeevropskim inštitutom za kulturo in zgodovino J. Pangerc ter s SKD Valentin Vodnik. Predstavitev bo na glavnem dolinskem trgu na Gorici. Ob avtorju Marcu Maninu jo bodo sooblikovali režiserka Loredana Gec, javni in kulturni delavec Vojko Kocjančič ter zgodovinar Tomaž Simčič.

Knjigo o Josipu Pangercu je izdala tržaška založba Mladika. Delo, bogato s slikovnim in dokumentarnim gradivom, pripoveduje o liku in delu Josipa Pangerc, ki je v Dolini pri Trstu ob koncu 19. stoletja in v prvi četrtini 20. stoletja zaznamoval prostor in čas: v Dolini je konec 19. stoletja prevzel cerkveno orglanje in narodno petje; istočasno pa je zbral množičen pevski zbor društva Čitalnice, katerega je vodil več kot 40 let.

Opravljal je več javnih funkcij: bil je cesarsko-kraljevi deželni poslanec med letoma 1908–1914, dolinski občinski tajnik, dolinski občinski odbornik in kar štirikrat nadžupan Občine Dolina. Z njegovim nastopom na župansko mesto je občina Dolina veliko pridobila tudi na šolskem področju: ko je bil leta 1901 imenovan za predsednika Okrajnega šolskega sveta za dolinsko občino, je odredil gradnjo kar šestih novih šolskih stavb.

Obdobje od prve svetovne vojne naprej je bilo najtežje obdobje njegovega življenja, veliko je tedaj prešel, največ pa ga je prizadelo, da se sin Oskar ni vrnil z bojišča v Galiciji.

Po koncu vojne, leta 1921, je bil imenovan za odbornika v izrednem kraljevem deželnem istrskem odboru. Umrl je 57 let star v Dolini. Malo pred smrtjo ga je na domu obiskal zadnji tržaško koprski škof, dr. Alojzij Fogar.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 18. junija 2015

MARKO

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.57 - Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 7.14 in zatone ob 22.11.

Jutri, PETEK, 19. junija 2015

JULIJANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 15 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23 stopinj C.

Šolske vesti

SLOV.I.K. - Na www.slovik.org je objavljen razpis za vpis na Multidisciplinarni program za kakovostno kadrovo rast v l. 2015/16, ki je namenjen študentom, absolventom in mladim do 27 let. Objavljene so vse informacije v zvezi s programom, vpisnim postopkom in pravili. Dodatna pojasnila na info@slovik.org. Prijave do 15. septembra.

Društvo slovenskih izobražencev in Občina Dolina

vabita na predstavitev knjige Marca Manina

JOSIP PANGERC
Plemeniti slovenski rodoljub (1868–1925)

Sodelujeta
Srednjeevropski inštitut J. Pangerc in SKD Valentin Vodnik

Danes, 18. junija, ob 20.30 na glavnem trgu v Dolini

Čestitke

Danes jih naš **ALJOŠA ŽERJAL** kar 65 slavi! Sreče, zdravja in novih pevskih zadoščenj mu pri **TPPZ Pin** - **ko Tomažič želimo prav vsi!**

Lekarne

Od ponedeljka, 15. do nedelje, 21. junija 2015:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 6, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 - 040 364330.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 21. junija.
Tel. 040-229439

OSMICA KOSMINA Brje pri Komnu, odprta od 19.06 do 28.06.2015

Osmice

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z družino, vabita v osmico na Katinari pri Nadliškovih. Tel. št.: 335-6067594.
DEVAN je odprl osmico pri Edvinu v Prebenegu št. 84. Tel. 327-8343914.
DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Vsi toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

DRUŽINA ZAHAR je odprla osmico v Borštu 58. Tel. št.: 348-0925022.

V MEDJI VASI št. 16 sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št. 040-208451.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

»GLASBENO USTVARJANJE – ZVOČNA IZPOVED DUŠE«

Zaključni koncert tečaja kompozicije

Novitete bodo izvajali solisti, komorne skupine in zbor
danes ob 20.00

dvorana SKD Barkovlje, ul. Bonafata 6
Vljudno vabljeni!

Izleti

KRU.T obvešča udeležence skupinskega letovanja v Špadičih pri Poreču, da je odhod avtobusa v soboto, 20. junija, ob 14.45 iz Sosljana (avtobusna postaja) in ob 15.00 iz Trsta, trg Oberdan (izpred Deželne palače). Prosimo za točnost!

LETNIKI 1950 IN 1951 občine Dolina in Vzhodnega ter Zahodnega Krasa organiziramo v soboto, 27. junija, enodnevni izlet v neznano. Priporočamo, da vzamete s sabo telovadne copate. Info in vpis na tel. 333-1157815 (Ladi), 347-4434810 (Livio), 339-7064120 (Milan).

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00 »Jurassic World«.

ARISTON - 16.30 »E' arrivata mia figlia«; 18.45, 21.00 »Diamante nero«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 21.45 »Il fascino indiscreto dell'amore«; 18.00, 20.00 »Parigi a tutti i costi«.

FELLINI - 16.00, 17.30 »Albert e il diamante magico«; 19.15 »Le regole del caos«; 21.30 »Youth - La giovinezza«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Teneramente follek«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00 »Vulcano - Ixcanul«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »La regola del gioco«; 18.10, 21.40 »Sei vie per Santiago«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.00, 18.30, 21.00 »Jurski svet«; 17.30, 20.00 »Jurski svet 3D«; 20.10 »Pobesneli Max«; 18.25, 20.45 »Prava nota 2«; 20.50 »Prelomnica Svetega Andreja«; 16.25 »Spuzi na suhem 3D«; 15.50, 18.15, 20.40 »Vohunka«; 16.30, 18.40 »Vrvež v moji glavi«; 15.40, 17.45 »Vrvež v moji glavi 3D«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.30 »Phoenix«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Selma e la strada per la libertà«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.10, 20.10, 22.00 »Fuga in tacchi a spillo«; 19.50, 22.00 »Jurassic World«; Dvorana 2: 16.30, 18.40, 21.00 »Torno indietro e cambio vita«; 17.00, 19.15, 21.30 »Jurassic World 3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.00, 22.30 »Unfriended«; 18.00 »La risposta è nelle stelle«; Dvorana 4: 16.30, 19.45, 22.00 »Fury«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 18.25, 19.10, 21.00, 21.50 »Jurassic World«; 18.00, 20.40 »Jurassic World 3D«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Torno indietro e cambio vita«; 16.45, 18.45

»Albert e il diamante magico«; 17.00, 19.30, 22.00 »La regola del gioco«; 19.05, 21.45 »Fury«; 16.35, 21.10 »Tomorrowland - Il mondo di domani«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.15 »Jurassic World«; Dvorana 2: 17.30, 20.10, 22.10 »Torno indietro e cambio vita«; Dvorana 3: 18.00, 20.45 »Jurassic World 3D«; Dvorana 4: 17.30 »Albert e il diamante magico«; 20.30 »Fury«; Dvorana 5: 18.10, 20.20, 22.15 »Unfriended«.

Obvestila

AŠD POLET vabi na 47. redni letni občni zbor, ki bo danes, 18. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju na kotalkališču na Pikelcu, Repentabska ul. na Opčinah.

JUS TREBČE vabi člane na redni občni zbor, ki bo danes, 18. junija, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Ljudskem domu v Trebčah.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel danes, 18. junija, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku.

SKD KRASNO POLJE - Gročana, Pesek in Draga vabi na redni občni zbor, ki bo danes, 18. junija, ob 19.00 v prvem in ob 21.00 v drugem sklicanju v prostorih Srenjske hiše v Gročani.

KD ROVTE KOLONKOVEC, Ul. M. Sernio 27, sklicuje izredni občni zbor v petek, 19. junija, ob 18.00 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicu.

ŠŠKD TIMAVA MEDJA VAS ŠTIVAN vabi na predavanje živilske tehnologije Marije Merljak o zdravi prehrani v prostorih agriturizma v Medji vasi, v petek, 19. junija, ob 20.30.

ZSKD sporoča članom in mladim med 16. in 17. letom, da lahko kandidirajo za deželno prostovoljno civilno službo. Na voljo so tri mesta. Predvideno je zakonsko določeno nadomestilo za prostovoljno delo v trajanju 360 ur. Rok prijave do 19. junija do 14. ure. Informacije na sedežu ZSKD v Ul. S. Francesco 20 (II. nad.) tel. 040-635626, trst@zskd.eu ali na ARCI Servizio civile, Ul. F. Severo 31, tel. 040-761683.

KD FERRIZ OLIVARES in Umetniška šola UNINT prirejata »Trst en plein air - Pejsaž« tečaj slikanja z akvareli ob vikendih: 20. in 21. junija ter 27. in 28. junija. Urnik: 9.00-12.00 in 15.30-18.30. Info na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

KD PRIMAVERA - POMLAD vabi na delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje - poletni solsticij«, ki bo v soboto, 20. junija, ob 15.00 do 19.00 v prostorih SKD Igo Gruđen, Nabrežina 89. Delavnico bo vodila psihologinja in psihoterapevtka dr. Lucia Lorenzi. Info in prijave na tel. št. 347-4437922 ali 334-7520208.

SALEŠKA VAŠKA SKUPNOST vabi na krajši pohod v »hribe« v soboto, 20. junija. Zbirališče ob 18. uri pri »komunski štirni«.

VAŠKA SKUPNOST PRAPROT organizira 41. šagro v Praprotru v soboto, 20. in nedeljo, 21. junija: v soboto turnir v briškoli in ex-tempore ter ples s skupino Ne me jugat; v nedeljo turnir v skrlah za »18. Memorial Radovan Doljak«, tekma v košnji, nastop srbske folklorne skupine »Pontes - Mostovi« in ples s skupino Happy day.

KMEČKA ZVEZA TRST obvešča svoje odbornike, da se bosta njen izvršni odbor in glavni svet sestala v ponedeljek, 22. junija, ob 19.30 oz. ob 20.30

v razstavnih dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 22. junija, ob 18. uri v Štalco v Šempolaju na delavnico svetoivanskih venčkov. V torek, 23. junija, ob 21. uri prireja kres, ki bo »na Kalu« v Šempolaju.

SKLAD MITJA ČUK prireja angleško - slovenski teden od 22. do 26. junija, namenjen otrokom od 6 do 10 let. Info na tel. 040-212289, urad@skladmc.org.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, od 22. junija do 28. avgusta vključno, odprto od 9. do 13. ure.

ZŠSDI IN JK ČUPA organizirata tedenske jadrnalne tečaje na jadrnicah tipa Optimist namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati od 9. do 17. ure. Poskrbljena jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V.: od 22. do 26. junija; od 29. junija do 3. julija; od 6. do 10. julija; od 13. do 17. julija; od 20. do 24. julija; od 27. do 31. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sosljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

SKD F. PREŠEREN vabi na svetoivanski kres na Jami v Boljuncu v torek, 23. junija. Kulturni program se bo pričel ob 20.30. Nastopali bodo MoPZ Fantje pod latnikom, sledi nagrajevanje otroškega ex-tempore v organizaciji dekliške Boljunec in prižig kresa.

SKD ŠKAMPERLE IN ŠZ BOR vabita na Kresovanje na Stadionu 1. maja v torek, 23. junija: ob 21.00 plesni nastop učencev OŠ Župančič in gojenk šole Daše Grgič, ob 21.30 prižig kresa ob harmoniki Dušana Kovača.

SKLAD MITJA ČUK organizira v torek, 23. junija, zvečer tradicionalno kresovanje na Opčinah (Pik'lc). Ob priliki nabiramo les za kres. Kdor želi ga lahko prinese na Pik'lc.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 23. junija, pevska vaja ob 20.45. V nedeljo, 28. junija, ob 20. uri v Dolini koncert posvečen 70-letnici osvoboditve.

TS 80 vabi na redni občni zbor, ki bo v torek, 23. junija, ob 19.00 v prvem ter ob 20.00 v drugem sklicanju na društvenem sedežu, Ul. S. Giorgio 1.

V SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bomo izdelovali venčke iz Sv. Ivana v torek, 23. junija, od 9. ure dalje. Kdor se srečanja udeleži naj prinese s sabo škarje primerne za cvetje in zelenje.

ZCPZ - TRST, ŠSKD TIMAVA in župnija sv. Janeza Krstnika - Štivan vabijo na srečanje ob prazniku sv. Ivana. Pred novo cerkvijo v Štivanu bo v torek, 23. junija, ob 20. uri večer »V siju kresa pojo, pojo zvonovi«. Oblikovali ga bodo pevci, pritrkovalske skupine s Tržaškega ter vibrafonist Lorenzo Dari. Sledilo bo nagrajevanje najboljših sladice v fari ter kresovanje.

SKP IN SIK vabita v petek, 26. in soboto, 27. junija, v Ljudski dom v Podlonjer na Rdeči praznik.

EKOLOŠKA SOBOTA - AcegasApsAmga in Rajonski svet za Zahodni Kras prirejata zbiranje kosovnih odpadkov (kot npr. pohištvo, žimnice, obešalniki, železni predmeti, hladilniki, pralni stroji, računalniki, uporabljena olja, pnevmatike, okenska stekla, idr.) v soboto, 27. junija, ob 10. do 18. ure na sedežu civilne zaščite v Križu.

JUTRANJA TELOVADBA - Zdrava hrbtenica in posturalna vadba pri SKD F. Prešeren v Boljuncu: vadiateljica Sandra sporoča, da bo telovadba v juliju potekala ob torkih z začetkom ob 8. uri v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljeni vsi zainteresirani.

POLETNI CENTER pri Skladu Mitja Čuk: od 6. do 10. julija teden zabave z Mašo in medvedkom ter od 13. do 17. julija teden prijateljstva z ovčko Shaun. Vpisi na Proseški ul. 131, Opčine. Tel. 040-212289, urad@skladmc.org.

ZŠSDI IN JK ČUPA organizirata za srednješolce celotedske tečaje jadrnanja na deski in na jadrnicah O'pen Bic od 13. do 18. ure: tečaj »Zabave na morju« od 6. do 10. julija in od 13. do 17. julija; tečaj na jadrlnih deskah od 20. do 24. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-

13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sosljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

PLESNE DELAVNICE za mlade, v organizaciji ZSKD, bodo od 7. do 9. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah. Prijave in info na tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da bo v kratkem začela redne izkope posmrtnih ostankov iz desetletnih grobov na polju B občinskega pokopališča v Sosljanu in polju D občinskega pokopališča v Devinu. Kdor želi shraniti oz. premestiti drugam posmrtno ostanke svojcev, naj se najkasneje do 30. novembra zgleda pri občinski Davčni službi in službi za storitve na ozemlju, v Nabrežini Kamnolomih 25, ki je na razpolago vsak dan od 10.00 do 12.00 ali na tel. št. 040-2017310.

Prireditve

DSI IN OBČINA DOLINA, v sodelovanju s Srednjeevropskim inštitutom za kulturo in zgodovino J. Pangerc ter s SKD Valentin Vodnik, vabita danes, 18. junija, na predstavitev knjige Marca Manina »Josip Pangerc. Plemeniti slovenski rodoljub (1868 - 1925)«. Sodelovali bodo: Loredana Gec, Vojko Kocjančič, Tomaž Simčič in avtor Marco Manin. Glasbena točka: duet violin. Zaključno srečanje društva v sezoni 2014-15 bo potekalo na glavnem trgu v Dolini, na Gorici. Začetek ob 20.30.

GLASBENA MATICA, v sodelovanju s SKD Barkovlje, vabi na zaključni koncert tečaja kompozicije »Glasbeno ustvarjanje - zvočna izpoved duše«, ki bo danes, 18. junija, ob 20.00 v dvorani SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6. Novitete bodo izvajali solisti, komorne skupine in zbor.

SLOVENSKI KLUB IN TPK SIRENA vabita na predstavitev knjige pisem Mance Košir »Darovi minevanja«. Avtorica se bo pogovarjala z dopisovalko Jasno Stosić, ki piše o izkušnji življenja z diagnozo raka in bralko, prijateljico, ki spodbuja vero vase, Alenko Rebula danes, 18. junija, ob 20. uri na sedež TPK Sirena, Miramarski drevored 32.

KRIŠKI TEDEN 2015 v priredbi SKD Vesna: v petek, 19. junija, veseloigra Svakinja da te kap in v nedeljo, 21. junija, Flamenko pod zvezdami. Vse prireditve bodo v Domu A. Sirka ob 21. uri. V torek, 23. junija, »pri Procesji« kres s Kraškimi ovčarji.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi v petek, 19. junija, ob 20.30 na »Svet je bratstvo in ljubezen«, pozdrav poletju, ob petju, glasbi in degustaciji s presenečenjem. Nastopa ŽVS Barkovlje, vodi A. Pertot, sodelujejo mladinci in mladinke Glasbene krambrce, Tomaž Baldassi ter Willy Perko in Walter Starc.

SKD GRAD od Banov prireja tradicionalni svetoivanski večer pri Čukoveh v petek, 19. junija, ob 20.30. Nastopila bo dramska skupina SKD Slovenec Boršt - Zabrežec z veseloigro v narečju Avia Cirkus. V primeru slabega vremena, predstava odpade. Toplo vabljeni.

SKD TAVOR vabi na predstavitev knjige Nicolaja Giraldisa »La grande guerra a piedi« v petek, 19. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

SKD VALENTIN VODNIK - DOLINA vabi na 3. Junjski večer v petek, 19. junija, ob 21.00 v društvenih prostorih. Nastopa KUD Grešni kozli z veseloigro »(u)TRI(n)KI«.

AVIACIRKUS - SKD F. Prešeren in SKD Slovenec vabita, v sklopu svetoivanskih večerov, v soboto, 20. junija, ob 20.30 na ogled gledališke predstave v občinsko gledališče v Boljuncu. Režija A. Corbatta.

GLASBENA MATICA vabi na koncert »Z glasbo v poletje«, ki bo v soboto, 20. junija, ob 20.30 v Luteranski cerkvi v Trstu, Trg Panfili. Nastopajo orkestri in zbori Glasbene matice.

BURKA O JEŽIČNEM DOHTARJU - SKD F. Prešeren in SKD Tabor, v sklopu svetoivanskih večerov, vabita v nedeljo, 21. junija, ob 20.30 na ogled gle-

dališke predstave v občinsko gledališče v Boljuncu. Režija Sergej Verč.

SDD JAKA ŠTOKA - osnovnošolska skupina vabi v nedeljo, 21. junija, ob 19. uri v Kulturni dom Prosek-Kontovel na premiero igre »Pepelkin čevlj« po motivih Olge Pavšič, režija Kim Furlan in Tina Renar.

ZCPZ - TRST IN ŽUPNIJA SV. JERNEJA AP. vabita na zaključni nastop gojencev orgelskega tečaja, ki ga je vodil prof. Matej Lazar, v petek, 26. junija, ob 20. uri v župnijski cerkvi na Opčinah. S pesmijo bo sodeloval tudi ŽePZ Prosek-Kontovel pod vodstvom Marka Štoke.

FOTOVIDEO TS 80 vabi na ogled razstave Radivoja Mosettija »Kraška ohcet« v piceriji pred cerkvijo na Opčinah, Proseška ul. 35.

FOTOVIDEO TS vabi na ogled fotografske razstave Miloša Zidariča v prostorih gostilne v centru Zgonika in Nataše Peric v Ljudskem domu v Križu.

RAZSTAVA O GABROVCU v predvojnih, medvojni in povojnih letih je odprta v društveni gostilni v Gabrovcu do konca meseca.

V NARODNI IN STUDIJSKI KNJIŽNICI, Ul. sv. Frančiška 20, je do konca poletja na ogled razstava fotografij Valentine Cunja Nudanima. Urnik: ponedeljek - petek, 10.00-18.00.

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU razstavlja svoje mandale Tanja Kralj. Urnik: od ponedeljka do petka 9-13, ponedeljek in sredo 15-17. Vabljeni k ogledu do 3. julija.

Poslovni oglasi

IŠČEMO OSEBO ZA DNEVNO VARSTVO starejše osebe. 320-6185590

Mali oglasi

ODDAJAMO v najem opremljeno stanovanje (pribl. 55 kv. m.) na Proseku s samostojnim ogrevanjem. Tel. 320-1509155.

PRODAM rabljeno gorsko kolo. Tel. 040-280910 (v večernih urah).

PRODAM toyoto verso 2.2, letnik 2006, v dobrem stanju in redno servisirano. Tel. 348-3860072.

PRODAM zazidljivo zemljišče v Bazovici. Tel. 340-0855716.

PRODAMO zazidljivo zemljišče v Bazovici, 2.574 kv.m. Tel. št. 347-3623953.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Prispevki

V spomin na Kristino Ukmar darujejo Anka, Mitja in Peter 60,00 evrov za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Štefanjo Strain daruje hči Marija 20,00 evrov za SKD Valentin Vodnik.

V zahvalo za lep večer ob predstavitvi lastne knjige na Proseku daruje Drago Štoka 50,00 evrov za ADD Jaka Štoka in 50,00 evrov za ŽePZ Prosek - Kontovel.

V spomin na drago učiteljico Marijo Puntar darujejo starši učencev šolskega leta 2011/12 120,00 evrov za OŠ A. Černigoja na Proseku.

V slovo učitelju in kolegu, dr. Jožetu Škerku.
Iskreno sožalje ženi in družini.

Peter Močnik

Ob hudi izgubi sestre Marije izrekamo svoji članici Marjetici Puntar naše iskreno in občuteno sožalje.

Vsi pri Radijskem odru

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega
dnevnika
vedno s sabo

Snemi aplikacijo iz spletne trgovine

AKTUALNO - Srečanje ob dnevu afriškega otroka

Zatrta bodočnost deklic nevest

Otrok naj bo otrok, deklica naj bo deklica, ki ni prezgodaj primorana postati ženska. Prisilne poroke deklic ali mladoletnih deklet predstavljajo perečo problematiko, predvsem na območju Subsaharske Afrike, kjer se prisilno poroči vsaka tretja mladoletnica in vsaka deveta deklica pod 15. letom starosti. Poleg osnovnih otrokovih pravic jim je odvzeta pravica do šolanja, odtrgana so jim upanja, skoraj vedno pride kmalu potem do prezgodnje nosečnosti, kar privede do hudih fizičnih in psihičnih posledic, v številnih primerih tudi do smrti. Afriška unija se je odločila, da bo 25. dan afriškega otroka, ki vsako leto poteka 16. junija, posvetila ravno tej tematiki. Tudi v deželi FJK se je zvrstil niz pobud, vrhunec katerih je predstavljala posvet z naslovom No alle bambine sposse. Campagna contro i matrimoni precoci. V torek popoldne so ga v deželni dvorani Tessitori priredili Deželni varuh človekovih pravic, Deželna komisija za enake možnosti, Občina Trst, Združenje afriških žensk, Sklad Združenih narodov za otroke Unicef in Center za zdravje otroka.

Po mnenju deželne varuhinje pravic otrok in mladostnikov Fabie Mellina Bares kulturne razlike lahko upoštevamo le do določene meje: »Tu govorimo o problemu, ki je tesno spojen z marginalizacijo ženske in subkulturo patriarhata.« V večini primerov se morajo deklice poročiti z veliko starejšimi moškimi. S širjenjem revščine narašča tudi razsežnost fenomena: zgodnja poroka hčerke oz. hčerk predstavlja za družino ekonomsko rešitev. Sklad Združenih narodov za prebivalstvo UNFPA predvideva, da bodo med letoma 2011 in 2020 zabeležili 140 milijonov deklic nevest. Ginekologinja Daniela Gerin, ki je kot zdravnica veliko časa delala v Afriki, je poudarila, da pitanje deklet s kontracepcijskimi tabletami ne predstavlja ustrezne rešitve. Pojmujemo jih lahko kot koristna sredstva, nujno pa jih je treba postaviti v okvir razčlenjenega in razvejanega asistencnega programa, temelja katerega sta obvezno šolanje in izobraževanje. V Maliju je pomagala veliko dekletom: »Najtežje rešljivi so primeri, ko deklice postanejo noseče kmalu po prvi menstruaciji. Njihovo telo ni še pripravljeno za materinstvo. Dostikrat so tako pri porodu podvržene notranjim poškodbam tkiv in drugim zdravstvenim težavam.« Podčrtala je, kako nimajo izbire: zanosijo in morajo nato roditi. Številni porodi jih dodatno ošibijo. Temu je treba še dodati visoko stopnjo podhranjenosti in dejstvo, da spolne bolezni prizadenejo dosti več žensk kot moških.

Na torkovem posvetu so posegle še številne predavateljice, kot npr. predsednica Deželne komisije za enake možnosti Annamaria Poggioli in predsednica tržaškega odbora UNICEF Donatella Salvi. Vse so si bile edine, da je nujno potrebna vsestranska kulturna akcija na področju družine, šole in nato še drugih javnih ustanov. Nekatere posege je velikokrat zaneslo na abstraktna polja, ki so le zelo posredno zadevala problem deklic nevest. Škoda, saj se je tako težko znebiti mnenja, da je stvarnih učinkov tovrstnih okroglih miz bolj malo. Kate-ri konkretni načrti so v teku oz. kate-ri načrte se snuje za zoperstavljanje prisilnim porokam mladoletnih deklet? O tem (mogoče) kdaj drugič.

Vesna Pahor

Udeleženci srečanja o deklicah nevestah

FOTODAMJ@N

ŠEMPOLAJ - Pomembne dejavnosti občinskega otroškega vrtca

Malčki spoznavali drugačnost

Srečanja z osebami s posebnimi potrebami, udeležba na Specialni olimpiadi, obisk centra za slepe in slabovidne

Približati svet drugačnosti predšolskim otrokom, na njim primeren, ampak učinkovit način, je velik izziv in zahteva veliko truda in odgovornosti. Učiteljice šempolajskega občinskega vrtca, Andrejka, Silva in Ingrid, pa se niso zdale te odgovornosti in uspelo jim je v letošnjem šolskem letu obravnavati in poglobiti univerzalne in temeljne vrednote življenja - prijateljstvo, zdravje in drugačnost - na najbolj in najbolj preprost način - namreč, z zgledom.

Otrokom so v vrtcu približale svet oseb s posebnimi potrebami tako, da so nekatere med njimi gostili: tu so bili gospod Alen, mladi dekleti Gaia in Jasmin ter gojenci Sklada Mitja Čuk. Skupaj so si ogledali gledališko predstavo Oltre quella sedia, ki jo izvajajo osebe z downovim sindromom. V Trstu so obiskali center za slepe in slabovidne Rittmayer, na Opčinah pa center za hipoterpajo. Konec meseca maja pa so se udeležili otvoritve Specialne olimpiade, kjer so mladi športniki s posebnimi potrebami tekmovali v atletiki, plavanju, igri košarke in balinanju.

Zaključna prireditev otrok šempolajskega vrtca

FOTO BORIS PRINCIC

Pod načelom, da je drugačnost del sveta in ne svet zase, je pretekli petek potekala tudi zaključna prireditev. Na pravljičen, igriv, a tudi resen in pretresljiv način so otroci prikazali zgodbo o veвериčku Sašku, ki je posebne sorte, saj ima eno tačko krajšo od druge in se zato ne upa prikazati prijateljem, dečku Urosu in deklici Nini - punčki s posebnimi po-

trebami, ki sedi na invalidskem vozičku, a je v vsem ostalem čisto enaka drugim otrokom - ravno kot oni igra košarko, plava, uporablja računalnik in je nadvse strpna in razumevala do veverička Saška. Skupaj jima uspe veverička Saška spraviti iz drevesne luknje in splesti trdno vez prijateljstva - prijateljstva »posebne sorte«.

Trud, ki so ga učiteljice vložile v to težko, a nadvse življenjsko delo, se bo nadgradil konec tedna. Jutri se bodo otroci podali na dvodnevni izlet v Genovo, da bi v akvariju srečali delfine - to bo pomenilo veliko več, kot le prijetno, zabavno izkušnjo, saj je nekatere pozitivne učinke delfinov na ljudi mogoče uporabiti tudi v terapevtske namene - in obiskali interaktivno delavnico Dialogo al buio - kjer bodo v spremstvu slepih v popolni temi izkusili, kako ti ljudje »vidijo«, občutijo in slišijo glasove, okuse in otipajo predmete.

Šolsko leto, ki je za nami, je našim otrokom odprlo pogled na čisto nov svet. Bilo je šola za življenje. Šola zavedanja in spoštovanja lastnega zdravja ter njegove vrednosti, ki jo predstavlja skupaj z življenjem samim.

Dober vrtec, kot je šempolajski, je s to letošnjo izbiro ponovno dokazal, da je razred zase, saj je otrokom uspel približati življenje tako, kot je, s prijetnimi in manj prijetnimi odtenki, a kaj za to, ko na vse ljudi - čisto vse - sije isto sonce!

Zulejka Paskulin

BOLJUNEC - Zaključna prireditev COŠ Fran Venturini

Poučno potovanje po svetu

Spoznavanje jezika, navad in običajev različnih narodov - Diplome »absolventom« otroškega vrtca

V torek, 9. junija, je bilo v gledališču F. Prešeren veselo vzdušje, saj so na oder stopili otroci vrtcev Kekec - Boljunc in Miškolin - Boršt ter učenci Celodnevne osnovne šole Frana Venturinija, ki so pripravili pestro zaključno prireditev.

Najprej so se občinstvu predstavili najmlajši iz vrtcev s pesmijo in recitacijo o prevoznih sredstvih, ki nas lahko popeljejo v daljne kraje. Nastop so popestrili z mimiko in plesom. Na koncu so vzgojiteljice podelile diplome otrokom, ki zapuščajo vrtec in bodo v

naslednjem šolskem letu prestopili šolski prag.

Učenci COŠ Fran Venturini so pod vodstvom učiteljev zaigrali skoraj dveurno izvirno enodejanko, v kateri so se prepletali dramatizacija, glasba, petje in ples. V igri se skupina učencev odpravi na potovanje s pesmijo ob veselih zvokih Avsenikove skladbe Na Golici ob spremljavi diatonične harmonike, ki je navdušila občinstvo.

Pri uspehu predstave je prispevalo medsebojno sodelovanje vseh učiteljev in vzgojiteljic, ki so posvetili tej pobudi veliko dela in požrtvovalnosti. Zahvala gre županu dolinske občine Sandyu Klunu, ki nam je omogočil uporabo občinskega gledališča ter staršem, ki so sodelovali pri uresnitvi prireditve.

Učitelj in vzgojiteljice

Zaključna prireditev v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu

ŠOLA GRADNIK Spomin na Jožeta Škerka

Učenci in učiteljice OŠ Alojza Gradnika na Repentabru so se poklonili spomenu Jožeta Škerka, ki jih je gostil v svoji znameniti domačiji v Trnovci in jim, ob 100-letnici prve svetovne vojne kot vodnik razstave o Grmadi pripovedoval zanimivosti in dogodke, ki so si sledili v tem vojnem času.

Odv. Jože Škerk je bil velik ljubitelj umetnosti, saj je že več let v svoji galeriji razstavljal bogate umetnine vrhunsko priznanih ilustratorjev, ki so bile zlasti nam učencem kulturno in umetniško dostopne.

»Dr. Jože Škerk zelo Vas bomo pogrešali, vendar Vaša prijaznost, dobrosrčnost, zvedavost in zgodovinsko kulturno bogastvo, ki ste nam ga posredovali na razstavah, bodo ostale v našem trajnem spominu. Hvala! Ženi Zori in sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje,« so zapisali v spomin.

PREDSTAVITEV - Sejem bo v soboto in nedeljo pri Sv. Ivanu

Bioest za zdravo in varno prehrano

Ni pomembno le, kaj jemo, ampak tudi kako bivamo, skrbimo za svoje celostno kondicijo in kakšen je naš odnos do okolja, kako uporabljamo vire in energijo. Dovolj učinkovito? Trajnostno? Se zavedamo, kako pomembno je, da z manjšimi sredstvi hkrati čim bolj znižamo vpliv na okolje? Na vsa ta vprašanja bo odgovoril 21. Bioest, sejem, ki bo ta konec tedna v svetoivanškem parku (na območju nekdanje psihiatrične bolnišnice) predstavil izdelke, dejavnosti in ekološko ozaveščene ideje za zdravo življenje ter trajnostni razvoj.

Tudi letošnji sejem, ki ga organizira istoimensko združenje, bo v soboto in nedeljo med 9. in 20. uro z različnimi dogodki, med katerimi naj omenimo razstave, predstave, ples in glasbo, delavnice za otroke, rekreacijo ..., spodbujal lokalno trajnostno oskrbo s prehrano, to pomeni zagotavljanje varne hrane v celotni živilski verigi ter vzpostavljanje, ohranjanje in spodbujanje zdravih prehranjevalnih navad.

Na sejmu se bo predstavljalo 160 domačih in tujih razstavljalcev, med katerimi bodo sadjarji, pridelovalci zelenjave, mlekarji, zeliščarji, mizarji, gradbinci, kozmetiki, založniki. Skratka vsi, ki imajo v svojem vsakdanu opravka z zdravim in trajnostnim načinom življenja. Sejem pa je zanimiv tudi za tiste, ki bi zase radi poiskali sprostitve. Obiskovalci bodo stres lahko obvladali z jogo, Tai Chijem, pa tudi z zdravilci ...

Letošnji sejem Bioest bo popestrilo tudi državno srečanje INES (Incontro nazionale della rete dell'Economia Solidale), ki bo razdeljeno v več tematskih sklopov. V okviru enega bodo od petka do nedelje predavali ugledni strokovnjaki z različnih koncev sveta. Največji odziv bo bržkone poželo predavanje brazilskega filozofa Euclidesa Manceja, ki bo jutri ob 18.45 predaval o principih dobrega življenja. V soboto popoldne bodo predavali gostje iz Mehike, Grčije, Slovenije in Hrvaške, ki bodo spregovorili o solidarnosti in ekološki ekonomiji. En sklop predvideva srečanje in klepet pridelovalci.

Kot nam je na uradni predstavitvi dogodka zagotovila ena od organizatoric Tiziana Cimolino, bo 21. sejem Bioest tudi letos zanimiv, poučen in privlačen, saj bo ponujal pestro dogajanje za vse generacije. Njegov podrobnejši program pa je na spletni strani www.bioest.org. (sč)

ZAGRADEC - Strokovnjak Martinez Valdez

Tridnevni tečaj Biointenzivni Kras

Biointenzivni Kras je naslov prvega tečaja organskega metovanja v Furlaniji-julijski krajini, ki bo potekal od jutri do nedelje pri kmečkem turizmu Milič v Zagradcu. Vodil ga bo izjemen izvedenec, Juan M. Martinez Valdez, profesor instituta za antropološke raziskave na univerzi v Ciudad de Mexico, ki velja za svetovnega strokovnjaka na področju organskega kmetovanja, saj se že štirideset let ukvarja z agroekologijo. V Italijo je bil povabljen na milanski Expa.

Tečaj prireja Društvo za mednarodno krščansko sodelovanje Accri, ki se že več desetletij ukvarja s projekti za promocijo trajnostnega okolja in prehrabeno suverenost. V tej zvezi spodbuja biointenzivno kmetovanje in po-

nuja tehnične informacije za vodenje samostojnih vrtov.

Martinezova biointenzivna tehnika se - na osnovi filozofije »več hrane v manj prostora« - nanaša na ekološko metodologijo, s katero je mogoče zmanjšati porabo vode do 70 odstotkov in obnem 100-odstotno povečati proizvodnost tal, in to brez uporabe nobenih kemičnih gnojil, tudi v primeru težkih podnebnih in geografskih razmer. Informacije o tečaju posreduje tel. št. 324/8093208.

Juan Martinez Valdez se bo v soboto ob 17.30 v parku pri Sv. Ivanu udeležil tudi okrogle mize o preseganju mej, ki bo namenjena predstavitvi mednarodnih izkušenj na področju solidarnostnega gospodarstva.

ZAGRADEC - Predavanje društva Dana

Dura lex, sed lex Sama Pahorja

Večer o možnostih uveljavljanja manjšinskih pravic

Udeleženci srečanja; prvi z desne Walter Prašelj, drugi Samo Pahor

FOTODAMJ@N

Uveljavljanje manjšinskih pravic je bilo v ospredju torkovega srečanja, ki ga je v kmečkem turizmu Milič v Zagradcu priredilo društvo Dana. Njen gost je bil prof. Samo Pahor, ki ga je predstavil vodja društva Walter Prašelj.

Društvo Dana je v zadnjih mesecih priredilo že vrsto sestankov in drugih pobud, med drugimi tudi srečanje o »sporni« evropski valuti in ekskurzijo na Sv. Just, eno od energetskih točk mesta.

Samo Pahor je svoj poseg naslovil latinsko - Dura lex, sed lex (Trd zakon, toda zakon). Pri uveljavljanju manjšinskih pravic je izhajal prav iz možnosti, ki jih v ta namen ponujajo in zagotavljajo razni zakoni in določila, tako državna kot mednarodna, in sicer za osebno ali pa skupinsko zaščito.

Prisotni so v tej zvezi iznesli predlog o ustanovitvi enotnega urada, ki naj bi skrbel za pravno zaščito manjšinskih pravic.

DOLINA - Novica s sobotnega 2. Junijskega večera

Pred 400 leti požig Doline

Večer na Gorici oblikovala zbora Valentin Vodnik in zbor društva Rašice iz Koroške - Jutri komedija Utrinki

V Medji vasi o prehrani

SŠKD Timava, Medja vas, Štivan prireja jutri ob 19. uri v prostorih kmečkega turizma pri Paulu Pernarčiču v Medji vasi srečanje z Marijo Merljak, izvedenko za zdrav način prehranjevanja. Po izobrazbi je diplomirana inženirka živilske tehnologije in je avtorica več knjig o prehrani ter priznana strokovnjakinja, ki poslušalce navduši s preprostimi in koristnimi nasveti. Prisega na lokalno in sezonsko, predvsem pa uravnoteženo prehrano.

Vročina in poletno sonce sta preteklo soboto grozila, da se bodo obiskovalci le težko odločili za obisk koncerta v Dolini. Na prijetnem prostoru, kjer se za Majenco pečejo slatne jedi na žaru in krompirček so tokrat odborniki in pevci društva Valentin Vodnik pripravili prijeten kotic, v katerem je tajnica društva Neda Sancin pozdravila številne zveste obiskovalce in jim razkrila z zgodovinskim uvodom, da bi morali v Dolini dostojno proslaviti 400 letnico požiga vasi, saj je za časa beneško-habsburške Uskoške vojne leta 1615 prišlo do napada beneške vojske na grad Socerb. Kljub poskusu nočnega napada je posadka budno čuvala in napad je bil odbit. Benečani so se tako umaknili in se razdelili na dve veji, ena je odšla proti Buzetu in je po poti zažgala Črnotiče in Črni kal, druga pa je zavila proti Žavljam in po poti zažgala Prebeneg, Brce, Dolino, vilo grofa Pettazzija in carinsko postajo v Lakoščah, s pomočjo nekaterih galej pa so razdejali še žavejske soline. Tu jih je razpadel oddelek habsburške vojske, ki ga je vodil grof Frankopan in jih premagal. Bilo je tudi veliko mrtvih. Habsburžani so nato zažgali Bop in Gabrovico. Temu dogodku bo v jeseni društvo posvetilo niz predavanj.

V spomin na ta žalostni dogodek so dolinski pevci pod vodstvom Anastazije Purič kot prvo uvrstili skladbo Ferda Juvanca Slovenska zemlja, v spomin na prvo svetovno vojno, v kateri je padlo 14 domačinov. Na 70-letnico osvoboditve in na 69 padlih domačinov pa je spomnila Smrt v Brdih Maksa Pirnika. Na vsakem koncertu se dolinski pevci tudi poklonijo njihovega dolgoletnemu zborovodji Ignaciju Oti in so tokrat to storili z manj znano skladbo Pa da bi znal. Ferjančičevo Sijaj mi sončece in Žuvelovo Sjećanje na Velu luku pa je obogatil bariton Erik Sancin, ki je prepričljivo odpel solisti-

čne vložke. Moški pevski zbor Valentin Vodnik je zaključil svoj nastop z dalmatinsko Ružo crveno. Zadnji dve skladbi je na kitaro spremljal Lorenzo Buono.

Mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Radiše iz Koroške je v Dolini redni gost že od daljnega leta 1971, ko sta se zbora prvič srečala. Koroški pevci so zapeli pod vodstvom Sandre Lampichler, ki se je izkazala ne samo kot zborovodja, temveč tudi kot solistka v dveh skladbah. Njihov spored je sestavljalo osem priredb slovenskih narodnih pesmi, od katerih je bilo nekaj prav zahtevnih skladb. Zapeli so lepo ubrano in s tipičnim koroškim zvokom, kar je še posebej prišlo do izraza v Močnikovi Da bi bila liepa ura in v Gobčevi Kje je moj mili dom. Prijetni sta bili Muniho priredbi

znanih ljudskih Je pa davi slanica padla in Pozimi pa rožic e ne cveto. Premurska Ne ouri ne sejaj Katherine Pustinek Rakar in Na planine Hugolina Sattnerja sta manj znani, medtem ko je bila publiki veliko bolj poznana Venturinijeva Nocoj pa oh nocoj. Publika je z navdušenim ploskanjem nagradila zadnjo skladbo: Oražejevo Kaj je n'co za'n fajn večer, tako da so Radišani dodali še priljubljeno Kernjakovo Rož, Podjuna, Zila.

Predsednika obeh zborov Nuži Wieser in Vojteh Lavriha sta si izmenjala priložnostna darila in si zaželela še več sodelovanja. Neda Sancin je za zaključek povabila vseh na jutrišnji Junijski večer, ko bo v društveni dvorani na vrsti komedija skupine Grešni kozli: Utrinki. Sledila je prijetna družabnost, ki se je zavlekla pozno v noč. (v.k.)

GLEDALIŠČE BASAGLIA

Nocoj »dobrodelni« Trst, mesto v vojni

V sklopu niza Gledališča v gledališču, ki ga prireja pokrajinska uprava, si bo nocoj ponovno mogoče ogledati predstavo Trst, mesto v vojni. Dvojezični podvig Slovenskega stalnega gledališča, Stalnega gledališča FJK - Rossetti in gledališke skupine Casa del lavoratore teatralne bo na sporedu ob 20.30 v gledališču Franco in Franca Basaglia (v parku nekdanje umobolnice pri Svetem Ivanu). Vstopnina znaša samo dva evra, izkupiček pa gre v dobrodelne namene (Emporiju solidarnosti, ki ga upravlja Caritas).

Devin in Mavhinje: športni malčki

Ob zaključku šolskega leta sta se vrtec Devin in vrtec Mavhinje srečala na športnem dnevu. Otroci so se preizkusili v poligonu, se zabavali s petjem, igrami in prosto igro na dvorišču. Športni dan se je zaključil s pik-nikom.

KNJIGE - Uspešnica Mance Košir Darovi minevanja

Knjiga o naših temeljnih strahovih

Nocoj ob 20. uri jo bodo predstavili na sedežu TPK Sirena

Maja je bila knjiga Darovi minevanja, ki jo je slovenska novinarka in publicistka Manca Košir napisala s skupino dopisovalcev, najbolj prodajana knjiga v Sloveniji. Slaba dva meseca po izidu jo pri Mladinski knjigi že ponatiskujejo. Knjigo, ki na občuten in preprost način spregovori o minevanju, boleznih, življenju in smrti, bodo danes predstavili tudi v Trstu (ob 20. uri na sedežu TPK Sirena - Miramarski drevored 32). Na večeru, ki ga prireja Sirena in Slovenski klub, se bo avtorica pogovarjala z zdravnico in dopisovalko Jasno Stosić ter z bralko in prijateljico Alenko Rebula.

S prijaznim privoljenjem avtorice in založbe objavljamo odlomek iz uvodnega poglavja, ki nosi naslov Pričevanja o ranljivosti in svetlobi.

Nikjer ne bo, ljuba, sveta razen znotraj. Naše življenje mineva v spremembi.

Rainer Maria Rilke

»Soočil sem se s tem, da imam bolezen, ki ni ozdravljiva. Ljudje nisimo navajeni takšnega razmišljanja, na življenje gledamo kot na neskončno premico. (...) Z gotovo možnostjo prenehanja svojega obstanka postanem močan. (...) Bližina smrti naredi svoje. Dovolil sem si, da sem vse skupaj doživljal kot mistično izkušnjo.«

Ko sem prebrala te besede v intervjuju Patricije Maličev s skladateljem Dragom Ivanušo, me je spreletelo po vsem telesu in zaslislala sem odločen notranji Glas: »Napisala boš knjigo pismo o smrti. O veliki smrti in manjših smrtih, ki jih doživljamo vsak dan. O strahovih, pod katerimi je en strah temeljni: strah pred smrtjo.«

Potem so se začele dogajati reči, ki jih niti ne skušam razumeti. Že prvo noč po »strelci« sem imela sanje, v katerih sem uzrla celotno knjigo. Naj se začne s pričevanjem o obsmrtnem doživetju, mi je bilo rečeno v sanjah. Saj nihče ni bližje obliči smrti kot tisti, ki so bili klinično mrtvi in so se »vrnili« nazaj v življenje. V to vsakdanje življenje, za katerega si domišljamo, da je naša edina realnost. Kdor je doživel obsmrtje, ve, da obstaja večja, svetlejša, brezgrajna realnost. Naj nam to pove, naj pričuje, me je spodbujal Glas. In se je zgodilo dopisovanje s Ksenijo Malio Leban, ki je nisem poznala, a je pričevala, kot so mi govorile sanje, da bo.

Strah pred smrtjo je naš temeljni strah, le kdo bi lahko govoril o njem? Psihoanalitik, kajpada. Tak, ki zna tudi pisati, ima sočutno dušo in veliko ve o mističnih izkušnjah, ki govorijo o večnosti, resničnosti, tudi o smrti, saj to nas vedno vse zanima, kaj bo, ko bomo umrli, le kaj bo. In se je zgodilo dopisovanje z Jankom Bohakom o teh rečeh.

Kdo bi lahko pričeval o umiranju in smrti, le kdo bi lahko to storil bolje od zdravnice Urške Lunder, ki je napisala žarečo hvalnico življenju s knjigo Odprto srce: Izkušnje in spoznanja ob umiranju in smrti? In je Urška pričevala, da se je odpiralo moje srce ...

Kot prostovoljka hospica, ki že deseto leto spremljam umirajoče, vem, kako pomembna je vera pri zapiranju vek za ta svet. Kdo bi lahko govoril o Bogu drugače od zaprašene teologije, kdo bi upal spregovoriti o

stih, ki vedo, kako se prihaja in odhaja, kako se odhaja in prihaja skozi vrata življenja in smrti v tibetanski budiistični tradiciji, kjer imajo od davnine poklicne spremljevalce duše. V reviji Pogreb ni tabu sem našla članek Ane Drevenšek o tem. In sem jo povprašala, meni neznano osebo, če bi ... Je. Ne le o veliki Smrti, tudi o manjših je govorila, o prebujanju ženske, ki si dovoli biti v maternici rdeče potopljen, o povezavi med spolnostjo in smrtjo je pisala.

Včasih sem kakšno pismo poslala hčeri Tini. Ko je na mojem računalniškem ekranu zatrepetalo njeno pismo. In zatrepetala sem jaz. Tulila sem od bolečin, prsni koš mi je hotelo razgnati, čreva so se mi spraznila kot umirajočim, ko je smrt že v njih ...

Haha, se smeji Božja trubadurka, mistikinja srednjega veka, Hade-wijch I:

Poznati in izkusiti moraš vse: sladkost in krutost, veselje in bolečino, vse, kar je, vse v službi Ljubezni.

Dotikala se nas je Ljubezen, močno se nas je dotikala! Zato je v pismih tudi veliko poezije. Sufijski mistik Rumi je to kratko in jedrnat pojasnil: »Ljubezen je resničnost, poezija je boben, ki nas vabi k njej.«

(Manca Košir: Darovi minevanja, Mladinska knjiga 2015)

presežnem iz svoje izkušnje, če ne duhovnik, če ne pater Karel Gržan, ki je napisal uspešnico Le kaj počne Bog v nebesih, ko je na zemlji toliko trpečih?

Poznam koga, ki bi mu upala zastaviti vprašanja o tem, kako je, ko dobiš diagnozo rak, kaj se zgodi, kaj se spremeni, kako tak bolnik preživi? Samo človeka, ki ga čutiš dovolj blizu, da ujameš njegov trepet in on zaupa tvojemu, lahko vprašaš kaj takega. Prijateljica Jasna Stosić mi je povedala. Osvetlila je preprogo bivanja s tako nežnostjo in toliko modrosti, da je zasvetilo ...

Ampak knjiga potrebuje glas ti-

MEDNARODNI SIMPOZIJ MIKLAVŽA OCEPKA - V Trstu

Filozofi v kavarni

Filozofskega predavanja se je udeležilo veliko ljudi

FOTODAMI@N

Mednarodni filozofski simpozij Miklavža Ocepka je v terek obiskal tudi Trst. V kavarni San Marco je potekalo filozofsko predavanje, osredotočeno na Kierkegaardovo filozofijo. Srečanje sta organizirala KUD Apokalipsa in Srednjeevropski raziskovalni inštitut Soeren Kierkegaard Ljubljana. Z mednarodnim simpozijem obeležujejo organizatorji 160-letnico smrti danskega misleca Kierkegaarda in desetletnico smrti slovenskega filozofa in etika Miklavža Ocepka, ki je bil med drugim tudi somišljenik društva Apokalipsa.

Številno publiko je v kavarni San Marco najprej pozdravil tržaški filozof Jurij Verč, takoj za njim pa je spregovoril ameriški filozof slovaško-judovskih korenin Martin B. Matušík. Slednji je predstavil svojo v Združenih Državah Amerike pravkar nagrajeno delo Out Of Silence, v kateri piše o izkušnji holokavsta na Slovaškem. Matušík je najmlajši podpisnik Listine 77, eden najvidnejših učencev znamenitega Jurgena Habermasa, profesor etike in re-

ligije ter sodirektor Centra za kritično teorijo in kulturne studije na ameriški državni univerzi Arizona. V svojem posegu je spregovoril o človekovem popotovanju skozi tri generacije in pet kontinentov, da bi našel in pozdravil preteklost, za katero ni vedel, da obstaja: opisal je zgodbo potomca judovskega očeta, ki je preživel holokavst.

Zadnji je spregovoril še italijanski filozof Igor Tavilla, gostujoči profesor na univerzi v Padovi. Tavilla je publiko obrazložil glavne teme svojega raziskovanja, med katerimi izstopa odnos med biblijo in Kierkegaardovo mislijo, s posebnim ozrom na vpliv, ki ga je imelo sveto pismo tako na koncept Kierkegaardovih glavnih kategorij kot na njegovo komunikacijsko strategijo. Mednarodna publika je ves čas aktivno sodelovala, tako da je bilo vzdušje v kavarni prijetno in konstruktivno.

Filozofski simpozij, ki se ga v Škocjanu udeležujejo raziskovalci in misleci iz različnih držav, se bo zaključil danes. (R.D.)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Anime nere

Režija: Francesco Munzi

Igrajo: Marco Leonardi, Peppino Mazzotta in Barbara Bobulova

Italija 2014

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Devet Donatellovih Davidov, se pravi italijanskih oskarjev in med temi tudi tisti za najboljši film, najboljšo režijo in najboljši scenarij, je prejšnji teden v Rimu nagradilo delo Anime nere, ki se danes spet vrača v filmske dvorane. Film, ki se je septembra v Benetkah potegoval za zlatega leva, je tretji celovečerec šestinštiridesetletnega Francesca Munzija, rimskega režiserja, ki je tudi v prvih dveh dolgometražnih postavil kamero v manjše italijanske realnosti, da bi pripovedoval o prostoru in času, v katerem živimo, in se hkrati osredotočil na številna protislovja, ki te realnosti tudi tiste, ki se izselijo daleč stran.

Črne duše so tako tudi v Kalabriji, točneje sredi Aspromonteja, v kraju Africo, kjer ni do danes še nihče posnel filma. To zato, ker je Africo eden najbolj zloglasnih krajev v Italiji, kjer še danes veljajo mafijski zakoni in družine kalabrijske ndranghete urejujejo življenja tamkajšnjih ljudi. A ne samo. Njihova moč in oblast zasledujejo tudi tiste, ki se izselijo daleč stran.

Kar najbrž najbolj prizadene pri Munzijevem filmu, je prav kontrast med življenjem njegovih protagonistov na severu, med Holandsko in Milanom, ter koreninami teh istih junakov, ki so ostale trdno priklenjene na jugu, v pozabljenem Africu, ki zato postane pomemben tudi na mednarodni ravni. Protislovje med moderno sedanostjo in arhaično preteklostjo, ki pa se ji nočejo odpovedati.

Filmska zgodba o treh bratih je povzeta po romanu kalabrijskega pisatelja Giocchina Criaca. Luigi, Rocco in Luciano: prva dva sta odšla v svet, zadnji pa je ostal doma. Luigi je mednarodni prekopčevalec z mamil, Rocco živi v Milanu, je gospodarstvenik, ki se je postavil na noge z bratovim denarjem, Luciano pa je edini, ki je ostal v Africu, kjer se je čas zanj ustavil; njegov sin Leo v poletnem večeru za šalo strelja proti vratom bližnjega bara.

V kateremkoli drugem mestu, bi se stvar končala s policijsko preiskavo. V Africu seveda ne, in Leova potegavščina privede do blaznih posledic, ki se spremenijo v tragedijo, njena razsežnost pa iz arhaičnega Africa seže daleč v civiliziran svet. (Iga)

GREGORČIČ - Tudi v Gorici

»... in ti mi boš krvava tekla«

»Letos so Gregorčičevi dnevi res dnevi v množini,« je včeraj tridnevni program že pete zapovrstne prireditve, ki obuja spomin na Simona Gregorčiča, napovedala Darinka Kozinc, predsednica goriškega literarnega kluba Govorica. Iz pesmi Goriškega slavčka so si izposodili letošnji moto »... in ti mi boš krvava tekla« ter se tako poklonili tudi stoletnici Soške fronte.

Rdeča nit letošnjih Gregorčičevih dni, domoljubje, bo povežala pesnikov rojstni kraj Vrsno pri Kobaridu, Gorico, Novo Gorico in Gradišče nad Prvačino, kjer je dolgo let opravljal bogoslužje. Prvi iz niza letošnjih Gregorčičevih dni se začne jutri na Vrsnem. Po poklonu ob pesnikovem grobu na pokopališču pri sv. Lovrencu ob 18.15, se bo program nadaljeval pri rojstni hiši, kjer bodo literarni večer pripravili člani Goriškega literarnega kluba Govorica.

»V sredo, 24. junija, se bomo pesniku ob 18. uri najprej poklonili ob spomeniku v goriškem Ljudskem vrtu, uro kasneje pa se bo v novogoriški knjižnici pričel osrednji dogodek,« napoveduje Kozinc. Osrednji dogodek prinaša okroglo mizo na temo Gregorčičevih domoljubnih pesmi, kjer bodo sodelovali Zoran Božič in Megi Rožič iz Univerze v Novi Gorici in pisatelj Aldo Rupel. Program bo povezoval Nejc Rožman Ivančič. Zaključni dan pa bo na Gradišču nad Prvačino. Ob 20. uri se bosta predstavila člana kluba Govorica: pesnik in pisatelj Milan Petek Levokov, pesnica Sabina Vostner, večer bo vodila Marija Mercina.

»Dogodki, kot so Gregorčičevi dnevi, vračajo spomin na pesnika, ki ga mladi premalo poznajo,« je včeraj poudarila direktorica knjižnice Franceta Bevka Irena Škvarč. In ko že omenjamo Bevka: literarni klub Govorica si prizadeva tudi za to, da bi luč sveta ugledalo še neizdano Bevkovo delo. »Gre za njegovo ljubezensko pesnitev iz mladih let, nahaja pa se pri 'bevkologu' Marjanu Breclju,« pojasnjuje Rajko Slokar iz omenjenega kluba. »Kako bomo to izvedli, ko so letos občinska sredstva za kulturo zmanjšana, pa še ne vemo,« dodaja Kozinc. (km)

BEGUNSKA KRIZA - Močne besede svetega očeta namenjene evropskim politikom

Papež: »Bog naj odpusti tistim, ki zapirajo vrata migrantom«

Francija bo zgradila 10.500 domov za begunce, Madžarska pa zid na meji s Srbijo

VATIKAN, PARIZ, BUDIMPEŠTA - Papež Francišek je bil včeraj kritičen do evropskih držav, ki zapirajo vrata migrantom. Kot je dejal, bi morali za tiste, ki to delajo, »prosi Boga za odpuščanje«. Pozval je tudi k večjemu spoštovanju »bratov in sester, ki iščejo zatočišče daleč od doma«. Papež je še pohvalil tiste, ki migrantom nudijo pomoč, ter izrazil upanje, da bo mednarodna skupnost delovala enotno in učinkovito, da bi izkoreninila razloge migracij. »In vabim vse, naj Boga prosijo za odpuščanje za tiste ljudi in institucije, ki zapirajo vrata tistim, ki iščejo družino in zaščito,« je še dejal Francišek. Vodja Severne lige Matteo Salvini, ki se je očitno čutil prizadet, je v pogovoru za radio Padania oholo odvrnil, da on ne potrebuje nobenega odpuščanja, polemično pa je vprašal, koliko beguncev so sprejeli v Vatikanu.

Potem ko je Francija v ponedeljek zavrnila vstop beguncem, ki so želeli iz Ventimiglie na drugo stran meje, se razmere v Liguriji niso bistveno spremenile. Na železniški postaji v Ventimiglii so uredili zasilno zatočišče za več kot 500 beguncev, več deset pa se jih zadržuje na skalnati obali. Bojijo se, da

Eden od beguncev, ki pod sončno pripeko čakajo na vstop v Francijo

ANSA

bi jih legitimirali, kar bi jih prisililo, da zaprosijo za azil v Italiji (skoraj vsi bežijo od vojne, je včeraj poročal dnevnik La stampa), medtem ko mnogi želijo k svojcem na sever Evrope.

Francoska vlada, ki ima tudi sama probleme z več tisoč begunci v Calaisu, ki jih Velika Britanija noče sprejeti, je včeraj razgrnila načrte, po katerih naj bi v luči begunske kri-

ze v EU za migrante namenila 10.500 dodatnih nastanitvenih enot - 5000 za ljudi, ki jim v Franciji podelijo azil, 4000 za prosilce za azil in 1500 za nujne primere oziroma za prebežnike, ki v državo pridejo nezakonito. V sedmih letih se je število prosilcev za azil v Franciji skoraj podvojilo. Leta 2013 je bilo prosenih 66.000.

Za novo provokacijo pa je včeraj poskrbela Madžarska, ki napoveduje, da bo na 175 kilometrov dolgi meji s Srbijo postavila štiri metre visoko ograjo, da bi tako ustavila naval migrantov v državo. Priprave naj bi bile končane v tednu dni, do prihodnje srede, madžarska vlada pa naj bi srbsko o podrobnostih seznanila na skupni seji vlad v Budimpešti, predvideni za 1. julij. Madžarska je lani po navedbah vlade sprejela več beguncev glede na število prebivalcev kot katerakoli druga država članica EU razen Švedske. Njihovo število je z 2000 leta 2012 naraslo na skoraj 43.000, letos pa jih je prišlo že približno 54.000 migrantov. V začetku leta je bil velik porast v prihodih ljudi s Kosova, velika večina tistih, ki prihajajo sedaj, pa je iz Sirije, Iraka in Afganistana.

V škandalu vpletena tudi RAI in Mediaset

RIM - Rimsko sodstvo je poslalo sodna obvestila nekaterim funkcionarjem RAI, Mediaset in La7, ki naj bi prejeli podkupnine od podjetnika Davida Biancifiorija. Po mnenju tožilstva je slednji podkupoval funkcionarje televizijskih podjetij v zameno za dela pri izvedbi programov in podobno. Finančni stražniki so prepričani, da je podjetnik plačeval preiskovanim funkcionarjem počitnice v luksuznih hotelih in razna potovanja po svetu. V afero so vpleteni tudi funkcionarji predsedstva vlade.

V Genovi zasegli 185 kilogramov kokaina

RIM - Policija je v pristanišču v Genovi zaplenila 185 kilogramov kokaina, ki bi imel na črnem trgu vrednost 75 milijonov evrov. Ob poskusu, da bi kokain pretihotapili iz pristanišča, je policija aretirala štiri osebe. Policija je tudi zaplenila 90.000 evrov gotovine in nekaj mobilnih telefonov. Trije od četverice aretiranih so zaposleni v lokalnem podjetju, ki je ponujalo pristaniške storitve, četrti pa je italijanski državljani, ki ga je policija že iskala zaradi oboroženega ropu, ugrabitve in sprejema ukradenega blaga. Kokain je policija odkrila v petih torbah znotraj ladjarskega zabojnika, s katerim so iz Peruja prevažali origano.

LJUBLJANA - Izjava zunanjega ministra

Erjavec: Slovenija ne bo notificirala ADP

LJUBLJANA - Po včerajšnji seji strateškega sveta za zunanje zadeve, je minister Karl Erjavec ocenil, da ni potrebe, da bi Slovenija notificirala avstrijsko državno pogodbo (ADP), saj je Slovenija v statusu pravne naslednice ADP. Kot je še dejal Erjavec, je ADP zaprta pogodba, Avstrija pa priznava pravno nasledstvo Slovenije, ko gre za ADP. Zlasti pomembna je tukaj slovenska manjšina in 7. člen ADP, ki slovenski manjšini v Avstriji zagotavlja določene pravice.

Predstavniki slovenske manjšine so po ministrovih besedah izrazili bojazn, da bi lahko notifikacija ali zahteva po notifikaciji ADP prinesla negotovost, kar se tiče dobrih odnosov med manjšino in av-

strijsko državo. Erjavec je prepričan, da so bili na tem področju v zadnjem času narajeni veliki koraki, od dvojezičnih krajevnih napisov do financiranja šolstva, prav tako je dobro sodelovanje med Slovenijo ter avstrijskima Koroško in Štajersko.

Na vprašanje glede primerjave Slovenije s Česko, ki je leta 2004 notificirala ADP, je minister Erjavec pojasnil, da je notifikacijski postopek sprožila Češka, Avstrija je dala zadržek in je sedaj odnos, ko govorimo o ADP, zamrznjen. »Češka stran navaja, da je pogodbo notificirala, avstrijska stran pa je ne priznava kot stranko v tej ADP. V bistvu je tam neka slepa ulica,« je še dejal slovenski zunanji minister. (STA)

ITALIJA - Glavno mesto vse bližje izredni upravi

Grillo z rasistično obarvanim »čivkom« napadel župana Rima

RIM - »Čim prej volitve, preden bodo mesto pokopali podgane, miši in prebežniki«. Sporočilo, ki ga je Beppe Grillo včeraj objavil na Twitterju, je doživelo negativne kritike in tudi ocene, da gre za rasistični izpad. Zaradi v glavnem negativnih odzivov na spletu, je ustanovitelj Gibanja 5 zvezd čez nekaj ur svoj »čivk« umaknil. Tudi zaradi očitkov, da podgan in smeti ne gre na noben način vzporediti s problemom prebežništva.

Grillov izpad odraža splošno razpoloženje v italijanskem glavnem mestu, kjer se bo župan Ignazio Marino težko izognil komisarjski upravi in predčasnim občinskim vo-

Rimski župan Ignazio Marino

litvam prihodnje leto. Marinova usoda je formalno v rokah rimskega prefekta, dejansko pa odvisna od volje Renzijeve vlade, ki je pristojna za razpust občinskega sveta. Marino vztra-

ja, da ne vidi resnih razlogov za odstop, predsednik vlade in vodja Demokratske stranke Matteo Renzi pa v bistvu že razmišlja o predčasnih volitvah.

Obstaja sicer možnost kompromisne rešitve. Marino, ki ni vpleten v nobenega od podkupninskih škandalov, bi ostal še naprej župan, Renzi pa mu bi odvzel vse odgovornosti za jubilej, ki ga je napovedal papež Francišek. Tudi ta poteza bi vsekakor tako ali drugače pomenila nezaupnico Marinu, ki ga v primeru predčasnih volitev Renzi noče več za županskega kandidata Demokratske stranke.

GRŠKA KRIZA - Danes v Luksemburgu zasedanje finančnih ministrov v območju evra

Grčija na robu izstopa iz evra (in EU?)

Dogovora danes ni pričakovati - V razpravi je le pol odstotka BDP, navaja grška stran, toda evropska stran zahteva reze pokojnin in še več recesivnih ukrepov

LUXEMBOURG - Ob ostrih besednih puščicah med Atenami, Brusljem in Washingtonom ter ugiibanjih o bankrotu države ter izstopu iz območja evra in celo iz EU bodo finančni ministri držav v območju evra danes v Luksemburgu razpravljali o Grčiji. Na potezi je Grčija, za dogovor je potrebna politična volja grški oblasti, poudarja na Bruslju.

Dan pred zasedanjem evroskupine je odjeknilo opozorilo grške centralne banke, da bi lahko propad pogajanj Grčijo privedel do bankrota, izstopa iz območja evra in celo iz EU. Šef evroskupine Jeroen Dijsselbloem je napovedi izstopa Grčije iz območja evra označil kot preuranjene. »Moja namera ostaja, da Grčija ostane v območju evra ... Prehitevam o sklepi, česar ne bi smeli početi,« je dejal. Evroskupina se bo danes sestala v zelo napetem ozračju. Ostre besedne puščice so v minulih dneh švigale med Atenami, Brusljem in Washingtonom zaradi zastalih pogajanj. Grčija se od februarja pogaja z institucijami - Evropsko komisijo, Evropsko cen-

tralno banko (ECB) in Mednarodnim denarnim skladom (IMF) - o reformah v zameno za še preostalih 7,2 milijarde evrov v sklopu sedanjega okvira pomoči.

Siriza pod vodstvom karizmatičnega Aleksisa Ciprasa je na volitvah zmagala z obljubo, da bo napravila križ čez boleče zategovanje pasu in omehčala pogoje za financiranje pomoči državi. Februarja se je nova grška vlada dogovorila za podaljšanje sedanjega programa pomoči do konca junija, a pogajanja v minulih štirih mesecih še niso prinesla dogovora. Časa zdaj res ni več, saj se sedanji program pomoči izteče čez 14 dni. Poleg tega mora Grčija do konca junija izpolniti finančno obveznost do IMF v vrednosti 1,6 milijarde evrov. Nato mora julija in avgusta izpolniti še finančne obveznosti do ECB v vrednosti 6,7 milijard evrov, česar ji po navedbah grške strani brez pomoči ne bo uspelo storiti. Napetost se tako vse bolj stopnjuje. Stopnjujejo se tudi ugiibanja o bankrotu in izstopu Grčije iz območja evra.

Odnos med posojilodajalci in Grčijo se je močno zaostрил minul teden, ko je Cipras upnikom očital, da želijo ponižati Grke in jih spraviti na kolena, IMF pa kazensko odgovornost za razmere v državi. Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker pa je Atenam očital zavajanje grške javnosti. Tudi načeloma zadržani IMF je pokazal, da izgublja potrpljenje in okrepil pritisk na evropsko stran. Evropejce so pozvali, naj sprejmejo težke odločitve in se dogovorijo o lažšanju dolžniškega bremena Grčije, o čemer pa v območju evra ne želijo razpravljati, dokler ne bo država pristala na zahtevane reforme.

V Evropski komisiji trdijo, da posojilodajalci Grčiji ponujajo dober kompromis z veliko mero prožnosti. Medtem ko je v sedanjem programu za Grčijo za leto določen cilj triodstotnega primarnega presežka, upniki zdaj ponujajo enodstotnega, je prožnost ponazoril podpredsednik komisije Valdis Dombrovskis, pristojen za evro in socialni dialog. Poleg tega so posojilodajalci pripravljeni razpra-

vljati o alternativah pri ukrepih, povezanih z zvišanjem stopnje davka na dodano vrednost za zdravila in elektriko, ter pri pokojninah za najbolj ranljive. Institucije ocenjujejo, da fiskalna vrzel v letu 2016 znaša 2,5 odstotka BDP in da jo je treba pokriti z novimi parametrisnimi ukrepi, na primer z dvigom davčne stopnje.

Grška vlada pa ocenjuje, da je fiskalna vrzel 1,65 odstotka BDP in predlaga parametrske ukrepe v vrednosti dveh odstotkov BDP, tako da se dejansko razpravlja o pol odstotka BDP. Razumen kompromis za pokritje te luknje so po navedbah grških pogajalcev tri možnosti: ukrepi administrativne narave v vrednosti 2,3 milijarde evrov, na primer proti izogibanju davkom, prilagoditev ocene institucij ali kombinacija obojega. Institucije po navedbah grških pogajalcev zavračajo uporabo administrativnih ukrepov za pokritje te vrzeli z utemeljitvijo, da so ti negotovi, kar je po njihovem mnenju neverjetno, saj so z novim sistemom pobiranja davkov že uspeli zbrati 500 milijonov evrov.

Institucije tudi vztrajajo, da mora velik delež ukrepov, en odstotek BDP, predstavljati rezi pokojnin, kar je neverjetna zahteva za državo, kjer dve tretjini upokojevcem živi s pokojninami pod ali blizu evropskega praga revščine.

Po navedbah grške strani naj evropski partnerji odločijo, ali bo po šestih letih recesije prioriteta program reform proti izogibanju davkom, oblasti elit in slabostim javne uprave ali še več recesivnih ukrepov, kot so rezi pokojnin in plač. Prav tako je napočil čas za odločitve, ali so pluralizem, pravičnost in demokracija še vedno evropske vrednote, ki jih je vredno ohraniti.

Kako bodo Grčija in mednarodni posojilodajalci premostili fiskalne in druge vrzeli, ni jasno. Šef evroskupine Dijsselbloem je včeraj dejal, da območje evra ostaja odprto za grške predloge, toda ni veliko upanja na dogovor danes. Evroskupina bo razpravljala o stanju v pogajanjih. Institucije bodo povedale svoje, grška stran bo podala svoje videnje položaja, razprava bo verjetno precej kratka. (STA)

GORICA - Pokrajina izdala dovoljenje za gradnjo termoelektrarne na biomaso

Zelena luč, vendar samo z ogrevanjem na daljavo

Zemljišče ob nekdanji restavraciji McDonald's v Tržaški ulici

BUMBACA

Pokrajinska uprava je prižgala zeleno luč za načrt nove termoelektrarne na biomaso na zemljišču ob nekdanji restavraciji McDonald's v Tržaški ulici v Gorici, vendar bo moral investitor poskrbeti tudi za sistem ogrevanja na daljavo, s katerim bo obrat povezal z okoliškimi stanovanjskimi poslopji. Sklep so včeraj podprli predsednik Enrico Gherghetta, podpredsednica Mara Černic ter odborniki Ilaria Cecot, Federico Portelli in Vesna Tomsic, proti načrtu je glasovala le odbornica za javna dela Donatella Gironcoli.

»Odločili smo se, da damo pogojno pozitivno mnenje. Naš pogoj je ta, da investitor poleg termoelektrarne zgradi tudi sistem za ogrevanje na daljavo,« pojasnjuje Mara Černic in poudarja, da je investitor podjetje Rail Services - že napovedal izgradnjo dveh sistemov za ogrevanje na daljavo. »Prepričana sem, da je bil celotni postopek, ki ga je vodila pokrajina, opravljen vestno in natančno. Zakoni o vplivu na okolje in zdravje ljudi so bili spoštovani, imamo pozitivno mnenje tako zdravstvenega podjetja kot agencije za okolje Arpa,« pravi Černic in dodaja, da si je pokrajina v zadnjih letih nabrala veliko znanje, kar za devalo izpuste v okolje. »Občina Gorica v desetih letih ni opravila niti ene jasne izbire na področju okolja. Imajo pač samo enega uradnika, ki naredi, kar zmore. Mi pa smo postavili na noge strukturo, ki je do potankosti preverila načrt nove termoelektrarne. Zato smo prepričani, da bo novi objekt zgrajen z najboljšo tehnologijo, ki je danes na razpolago,« razlaga podpredsednica in opozarja, da je obveza h gradnji sistema za ogrevanje na daljavo velik dosežek. »Tudi v občinskem svetu so opozorili, da morajo imeti koristi tudi občani. Mi smo to dose-

gli, kar pa ne velja za goriško občino, ki je v štandredski industrijski coni dovolila gradnjo velikih termoelektrarn, vendar ni ničesar dobila v zameno. V industrijski coni so zgradili termoelektrarno s 35 megavati, obrat v Tržaški ulici bo proizvajal le en megavat električne energije. Njegovo delovanje je primerljivo dvema kurilnicama s 350 kilovati, ki segrejejo blok z desetimi stano-

Proti načrtu je glasovala edino odbornica Donatella Gironcoli: »Termoelektrarna bo v neposredni bližini hiš, vojašnic, vrtca in šole ...«

vanji,« pravi Mara Černic in poudarja, da je obveza h gradnji sistema za ogrevanje na daljavo pomemben precedens za vse termoelektrarne in obrate, ki jih bodo v prihodnosti gradili na Goriškem.

Kdo pa bo preveril, ali bo investitor svoje obljube uresničil? »Mi, zdravstveno podjetje in agencija Arpa smo legitimirani, da opravljamo kontrole. Investitor se je sicer uradno obvezal, predložil nam je tudi pisma o nameri, ki jih je podpisal z nekaterimi zasebniki glede ureditve sistema ogrevanja na daljavo,« pravi pokrajinska odbornica in opozarja, da so predvideni izpusti novega obrata pod vsemi mejnimi vrednostmi. Černic poudarja, da je agencija za okolje Arpa v okviru postopka za pridobitev dovoljenja za gradnjo zbrala podatke o onesnaženosti v Gorici. »Nikjer ni težav,« zaključuje pokrajinska podpredsednica.

Zakaj je glasovala proti, je Donatella Gironcoli utemeljila takoj po zaključku za-

sedanja. »Za negativen glas sem se odločila zaradi vrste razlogov. Najprej sem vzela v poštev, da celoten projekt Three Shades of Green predvideva skupno tri obrate. Prva termoelektrarna in obrat za recikliranja aluminija že imata dovoljenje za gradnjo, za drugo termoelektrarno je postopek ravnokar v teku. Poleg tega bo termoelektrarna v neposredni bližini hiš, vojašnic, vrtca in šole. Govori se tudi o kompenzaciji, za katero bodo nedvomno poskrbeli, čeprav so doslej to zagotavljali le s pisnimi o nameri - v katerih so med drugim oporekali zakonski obvezi do kompenzacije,« pravi Gironcoli in pojasnjuje, da je vsekakor glavni razlog, zaradi katerega je glasovala proti, stališče goriške občinske uprave, ki se je izrekla proti termoelektrarni. »Z navzkrižnimi glasovi so zavrnili urbanistično kompatibilnost termoelektrarne. 21 občinskih svetnikov večine in opozicije je glasovalo proti, sedem - med njimi je bil župan - se jih je vzdržalo, samo pet jih je podprlo načrt za termoelektrarno,« navaja odbornica in dodaja, da se s sklepom pokrajine spreminja tudi urbanistična namembnost območja v regulacijskem načrtu goriške občine. Dalje zatrjuje, da je pokrajina doslej vedno upoštevala željo občanov, pri čemer omenja zaprtje deponije v kraju Pecol de Lupi pri Krmini. Prepričana je, da se je goriški občinski svet odločno izrekel proti termoelektrarni, čeprav je pri tem presegel svoje pristojnosti. »Vem, da sem v manjšini in da ostali člani pokrajinskega odbora obžalujejo mojo odločitev,« priznava Gironcoli in zaključuje s trditvijo, da se je vsekakor raje postavila na stran ljudi, ki termoelektrarno nasprotujejo, kot da bi tudi sama podprla sklep in s tem izbrala najlažjo rešitev.

TRŽIČ - A2A Premoga nočejo

Steklo zbiranje podpisov

Pet odborov iz tržiških rajonov se je skupaj z združenjem iz rajona Enel lotilo zbiranja podpisov proti sežiganju premoga v termoelektrarni družbe A2A, ki bo leta 2017 morala obnoviti svoje okoljsko dovoljenje za obratovanje. Podpise nameravajo oddati neposredno predsednici dežele Furlanije Julijske krajine Debora Serracchiani. Pobudniki poudarjajo, da njihova peticija nima nikakršnega političnega predznaka. V Tržiču je sicer ravnokar v teku še ena nabirka podpisov. Odbor Monfalcone Pulita, katerega član je tudi bivši občinski odbornik Gualtiero Pin, zbira podpise za sklic posvetovalnega referenduma o načrtu za uplinjevalnik ob izlivu Timave, ki ga načrtuje podjetje Smart Gas.

Odbori in združenje iz rajona Enel hočejo preprečiti sežiganje premoga v tržiški termoelektrarni po letu 2017, čeprav je ravnokar v teku pomemben obnovitveni poseg, ki ga opravljajo ravno za ohranitev sedanjega goriva. V termoelektrarni postavljajo nove filtre, ki so vredni 25 milijonov evrov. Vodstvo termoelektrarne je s posegom seznanilo tudi krajanje, saj je po mestu razdelilo informativne letake. Nove filtre naj bi začeli uporabljati prihodnje leto in naj bi bili potrebni za pridobitev novega okoljskega dovoljenja, ki bi omogočalo sežiganje premoga še petnajst do dvajset let. »Peticijo bomo razširili tudi na sosednje občine, kamor segajo negativni učinki termoelektrarne. Po letu 2017 nočemo več premoga, zato bomo zbrane podpise izročili predsednici dežele Debora Serracchiani, ki je v svojem volilnem programu jasno zapisala, da podpira zaprtje termoelektrarne,« pravi Adriano Bernardel, predsednik združenja iz rajona Enel.

TRŽIČ - Uplinjevalnik Pripombe poslali okoljskemu ministrstvu

Okoljevarstvena zveza Legambiente se izreka proti gradnji uplinjevalnika, ki ga ob izlivu Timave na območju tržiške občine načrtuje podjetje Smart Gas, in je svoje pripombe že odposlala okoljskemu ministrstvu.

»Pred dvajsetimi leti smo se izrekli v prid gradnje uplinjevalnika, ki ga je načrtovala družba Snam; zagotovili so nam vrsto posegov v korist okolja, ne nazadnje so obljubili, da bodo obnovili termoelektrarno in v njej sežigali plin namesto premoga. Od takrat pa so se razmere in pogoji povsem spremenili, tako da zdaj nasprotujemo načrtu za uplinjevalnik družbe Smart Gas. Poleg nekaterih tehničnih aspektov in sploh nevarnosti za okolje in ljudi, ki jih tak obrat prinaša, ni osnovnih predpogojev za gradnjo uplinjevalnika,« poudarjajo iz zveze Legambiente in opozarjajo, da v Italiji ni nikakršne potrebe po povečavi količine uvoženega plina.

»V Italiji so lani delovali trije plinski terminali; v kraju Porto Viro pri Rovigu je uplinjevalnik obratoval s polovično kapaciteto, obrata v kraju Panigaglia pri La Spezii in Livornu pa sta praktično neuporabljena,« poudarjajo tržiški okoljevarstveniki, po mnenju katerih v načrtu za tržiški uplinjevalnik niso vzeli v poštev škode na devinski obali. Članov zveze Legambiente ne prepriča niti napoved investitorjev, da bodo plin kupovali z deset odstotno nižjo ceno. Okoljevarstveniki so dalje prepričani, da bi moral okoljsko presojo prestat celoten regulacijski načrt tržiškega pristanišča, sploh pa je po njihovem mnenju čisto dovolj razlogov, da bi bil načrt za sporni uplinjevalnik zavrnjen.

»V zadnjih časih se je govorilo o posvetovalnem referendumu, za katerega mislimo, da ne gre za primerno pravno sredstvo, s katerim preprečiti gradnjo uplinjevalnika. Investitor je namreč že napovedal, da ne bo priznal izida referenduma,« pravijo predstavniki zveze Legambiente, ki so prepričani, da je treba javnost informirati glede vseh pomanjkljivosti projekta, ki jih po njihovem mnenju ni nikakor malo.

GORICA - Neuspela tatvina v trgovini Tigotà

Prijeli so ju ob izhodu

Policisti so 27-letnika in 18-letnico prijavi zaradi kraje v obtežljivih okoliščinah

Ko sta izstopila iz trgovine, so ju pred njo čakali policisti. Uslužbenci trgovine Tigotà v Tržaški ulici v Gorici so v tork dopoldne opazili mladi par, ki se je sumljivo potikal po prodajalni. Mlada moški in ženska sta nekaj vzela s polic in se še nekaj časa zadrževala v trgovini, medtem pa so uslužbenci že klicali na interventno telefonsko številko policije 113.

Ko sta mladeniča naposled izstopila iz trgovine, so se v Tržaško ulico že pripeljali policisti. 27-letni moški in 18-letna ženska sta z nekaterih artiklov odvzela zaščitne ploščice, zaradi česar sta uspela izstopiti iz trgo-

vine, ne da bi se sprožila alarmna naprava. Prisotnost policije pred trgovino pa ju je presenetila, ostala sta odprtih ust, saj sta bila prepričana, da jima bo tatvina brez večjih težav uspela. Pa ni bilo tako... Policisti so ugotovili, da si je moški skril v hlače oz. spodnje hlače dva para očal in še nekaj artiklov nizke vrednosti. Policisti so zatem moškega in žensko pospremili v svoje urade, kjer so ju kazensko ovadili zaradi kraje v obtežljivih okoliščinah. S policijskega sodeljstva poudarjajo, da je bilo sodelovanje občanov ključnega pomena za prijetje tatov in za njuno ovadbo.

Trgovina v Tržaški ulici

BUMBACA

GORICA - Zbirni center za pribežnike

Občina in pokrajina sta si ponovno v laseh

»Pokrajinska odbornica Ilaria Cecot izkorišča pribežnike v luči volilne kampanje za prihodnje deželne volitve, vendar tega ne sme počenjati na plečih Goričanov. Medtem ko goriški župan Ettore Romoli skuša premestiti proslilce azila v druge kraje, si Cecotova na vse kriplje prizadeva, da bi ostali v Gorici. To je nedopustno.« Tako poudarja goriški občinski odbornik Stefano Ceretta in pojasnjuje, da v Gorici ni tako velikih težav kot v drugih italijanskih mestih ravno po zaslugi župana, ki je uspel premestiti sto proslilcev za azil v druge kraje. Ceretta poudarja, da Cecotova prikriva svoje neuspehe na področju dela z napadi na goriškega župana, na kon-

cu pa jo opozarja, da pri njej doma - v Romansu - lahko počnejo, kar hočejo. »Lahko gostijo tudi vse nezakonite priseljence,« zaključuje Ceretta.

Povsem nasprotna stališča zagovarja pokrajinski svetnik Demokratske stranke Alessandro Zanella. Po njegovih besedah je treba bolje organizirati pomoč, ki jo krajevne uprave in posamezniki nudijo priseljencem. Zanella je prepričan, da je v pokrajini treba postaviti na noge zbirni center za nujne prve pomoči beguncem, ki zlasti preko Balkana prihajajo v naše kraje. »Zbirni center moramo urediti v Gorici, ker mesto nudi največ osnovnih storitev,« je prepričan Alessandro Zanella.

DRŽAVNI IZPIT - Na slovenskih višjih šolah

Svet komunikacije najbolj privlačen, na liceju tudi glasba

Točno ob 8.30 so s šolskega ministrstva prejeli elektronsko sporočilo z naslovi nalog; zatem so jih fotokopirali in jih porazdelili med dijake. V roku kakih petnajstih minut je imel vsak maturant pred sabo naslove in naloga iz slovenščine se je začela. V višješolskem središču v Ulici Puccini v Gorici se je večeraj državnega izpita lotilo 56 kandidatov. Deset jih obiskuje humanistični licej, devet pa znanstveni licej Simon Gregorčič. Na klasičnem liceju Primož Trubar je trinajst maturantov, tako da jih je na humanističnem polu skupno 32. Na tehniškem polu letos ni petega razreda na zavodu Ivan Cankar, tako da se z maturo spopada petnajst maturantov na ekonomskem tehničnem zavodu Žiga Zois in devet na tehnološkem tehničnem zavodu Jurij Vega; skupno jih je na tehniškem polu 24.

Da so letošnji naslovi posebno lepi in zanimivi, so potrdile predsednice vseh treh maturitetnih komisij; Loredana Guštin predseduje komisiji na humanističnem in klasičnem liceju, Barbara Lapornik je predsednica komisije na znanstvenem liceju, Mariza Škerp na na zavodih Vega in Zois.

Velika večina dijakov obeh tehničnih smeri je izbrala naslov o znanstvenem in tehnološkem razvoju elektronike in informatike, ki je s spletno povezanostjo spremenil svet komunikacije. Te teme se je lotilo tudi več licejcev - na klasičnem liceju je o novih komunikacijskih sredstvih in socialnih omrežjih, njihovih prednostih in slabostih, razglabljal pet dijakov, trije pa na humanističnem liceju. Na znanstvenem lice-

več fotografij na
www.primorski.eu

ju so štirje dijaki izbrali literarno nalogo, ki je bila posvečena analizi besedila pesmi Kajetana Koviča Psalm. Zgodovinsko nalogo o sedemdesetletnici konca prve svetovne vojne so izbrali skupno trije dijaki, in sicer po eden na klasičnem liceju, humanističnem liceju in zavodu Vega. »Brez glasbe bi bilo življenje pomota,« je dejal Nietzsche in ravno glasbi je bila posvečena naloga z li-

Matura na zavodu Vega (levo) in na liceju Gregorčič (zgoraj)

BUMBACA

IZIDI NA LICEJSKEM POLU

Danes na elektronskem dnevniku in jutri na šoli

Učni izidi dijakov prvih štirih razredov vseh smeri slovenskega licejskega pola bodo z današnjim dnevom ob 14. uri objavljeni na elektronskem dnevniku, v katerega imajo starši dostop, jutri od 9. ure dalje pa bodo razobešeni na oglasni deski šole.

terarnega-umetnostnega področja. Na tehniškem polu je ni izbral niti en dijak, na licejskem pa je o glasbi pisalo osem maturantov - trije na humanističnem in pet na klasičnem liceju.

Danes bo na vrsti druga pisna naloga. Dijake znanstvenega liceja čaka matematika, na humanističnem liceju bo naloga iz prava in ekonomije, na klasičnem liceju pa iz latinščine. Maturantje zavoda Vega bodo reševali nalogo iz informatike, na zavodu Žiga Zois pa bodo dokazovali znanje iz gospodarskega poslovanja. Tretja pisna naloga bo v ponedeljek, 22. junija, zatem se bo matura nadaljevala z ustnim delom.

GORICA - V veži razstavljata vrtca

Tolikšne radoživosti občina še ni doživela

Otroško prepevanje in plesanje (zgoraj) ob odprtju razstave (spodaj)

BUMBACA

SOVODNJE Slovo od šole skupaj s starši: »Game Over«

Zadnji dan pouka je bil prejšnji teden še posebej prazničen za učence, ki so obiskovali peti razred osnovne šole Peter Butkovič Domen v Sovodnjah. Skupaj s starši so na travniku ob robu vasi priredili praznik in se tako poslovili od osnovne šole. Otroci so navezali trdna prijateljstva, kar velja tudi za njihove starše, to pa je prišlo do izraza tudi na prazniku, ko so se vsi skupaj oblekli v majice, na katere so natisnili napis »Sovodnje 5. razred Game Over«.

V galeriji Seghizzi Ferrarijeva fotografska Srečanja

Incontri (Srečanja) je naslov fotografski razstavi, ki je do 29. junija na ogled v galeriji na sedežu združenja Seghizzi na Verdijevem korzu 85 v Gorici. Odprli so jo v okviru priprav na julijско zborovno tekmovanje, ki ga skupaj s zborovnim dogodki prireja omenjeno združenje.

Z dvajsetimi črno-belimi posnetki se goriški publiki predstavlja tržaški fotograf Sergio Ferrari, ki je tesno povezan tudi z našim časopisom: leta 1982 je bil namreč soustanovitelj (s pokojnim Davorinom Kržmančičem) agencije Kroma, ki je dobra tri desetletja oskrbovala s fotografijami Primorski dnevnik. Ferrari je pred tem delal kot fotograf in fotoreporter za dnevnik Il Piccolo in za agencijo Associated Press, kot snemalec pa tudi za agencijo Alpe Adria in za deželni sedež RAI. Obisk razstave je mogoč ob ponedeljkih in petkih od 10. do 14. ure, ob torkih in četrtek od 10. do 12. ure, ob sredah pa od 14.30 do 18.30.

Tolikšne radoživosti in slovenskega otroškega petja, ki smo jima bili priča v torek, nismo še doživeli v veži goriškega županstva. In kakor mi tudi župan Ettore Romoli ne pa tudi ne odbornik Guido Petrarin in številni ljudje, večinoma starši, ki so prišli na odprtje razstave slovenskega vrtca Sonček iz Ulice Max Fabiani in italijanskega vrtca Rosa Agazzi iz Ulice Cappella.

Za razstavo s skupnim naslovom *Jaz in moje mesto* so otroci ustvarjali na osnovi ogledov Gorice in prvih izkušenj aktivnega državljanstva. »Vodilo nam je bila tudi državna meja, ki teče v bližini vrtca in zaradi katere je naše mesto posebno,« je povedala vzgojiteljica iz Ulice Cappella in dodala, da »se tudi v našem vrtcu srečujemo z manjšinami«, pri čemer nas je pritegnil nasmejan obraz kitajskega otročiča s svojo družino. Vzgojiteljica iz Ulice Max Fabiani Lucia Danielis je nato v slovenščini obrazložila delo Sončkovih otrok. Vrtce že tretje leto sodeluje pri mednarodnem projektu *Say Hello to the World - Pomahajmo v svet*, ki prebujajo v malčkih čut za socialno pravičnost, za pripadnost ožji in širši skupnosti ter za

povezovanje ljudi, hkrati jim omogoča soočanje z novimi tehnologijami. Povedala je še, da sta v letošnjem šolskem letu pri projektu sodelovali dve skupini - Zajčki in Medvedki -, ki sta si preko Skypa »pomahali« z otroki iz Prebolda in z vrtcem Metulj iz Ljubljane. V okviru istega projekta so otroci spoznali zanimivosti Gorice - grad, Travnik, slovensko knjižnico in knjigarno ter pokrito tržnico, občinsko palačo pa so obiskali v sklopu pobude *A scuola di Comune*. Podrobneje so tudi raziskali mestno četrt Sv. Ane, kjer Sonček domuje. Vse to je prikazano na razstavi, ki bo na ogled do 30. junija.

Župan si je sredi živ žava le utrl pot do besede. Zahvalil se je otrokom in staršem ter predvsem vzgojiteljicam, ker v otroke polgajo vrednote, ki jim bodo v življenju nujno potrebne. Vzgojiteljica Katerina Ferletič je za konec napovedala še otroško pesem in ples. Ob prvi pesmici v italijanski je bila zadrega velika, ob naslednjih dveh slovenskih pesmih - *Ter'zinka zgodaj vstala* in *zlasti jaz gradim prijateljstvo* - pa je v veži županstva vse prepevalo in plesalo. Z otroki tudi vzgojiteljice obeh vrtcev.

ŠTANDREŽ - Učiteljica, zborovodkinja in mentorica

Cvetje za Eldo

Spominska tabla (desno), zbrani v Budalovem domu (levo)

BUMBACA

jenju zelenjave in sadja ter vsakodnevnem prevažanju kmetijskih proizvodov s tovornjaki nekaj desetletij po drugi svetovni vojni na veliko tržaško tržnico ali na glavno tržnico v Gorico. Dogovorno je bil zraven pri nastajanju dragocenega avtoričinega dela kot urednik, stavec in lektor. Podobno velja, da ga je

Elda Gravner nagovorila v imenu ducata pretežno učiteljic, da se je pred več kot štiridesetimi leti začela rekreacijska vadba v dvorani Zlati pajek. Bila je novost, ki je trajala celih petintrideset let kot najmnogičnejše večmesečno redno zbiranje Slovencev na ozemlju treh obmejnih pokrajin. (ar)

Proti nasilju nad ženskami

V okviru kulturnega niza proti nasilju nad ženskami »Il Giardino degli Incontri« bo jutri ob 18. uri v občinskem avditoriju v Ronkah gledališka in pevsko predstava »Sebben che siamo donne«. Nastopila bo vokalna skupina Orsa minore - Artigianato vocale. Ob zaključku nastopa bo okrogla miza o nasilju nad ženskami, ki jo bo vodila publicistka Margherita Reguitti.

Dvodnevni rock v Selcah

Na prireditvenem prizorišču v Selcah bo jutri in pojutrišnjem glasbeni dogodek »Selz Goes Rock«. Jutri ob 21. uri bodo nastopile skupine Hellfire Club iz Čedad, Black Raven iz Laškega, Old Roger's Revenge iz Trsta in Overtures iz Gorice, v soboto od 21. ure dalje bendi Pigs Parlament iz Slovenije, Lineout iz Milana in Marongiu e i Sporcaccioni iz Laškega; najstniške skupine se bodo predstavile v soboto popoldne.

NOVA GORICA - Goriški Varstveno delovni center odprt

Po dvajsetih letih

V obnovljene prostore solkanske enote nameravajo umestiti zaposlitveni center

Ples z vozički ob včerajšnji slovesnosti (levo), zunanost centra (zgoraj)

FOTO K.M.

»Srečni smo! Novi varstveno delovni center nam veliko prinaša, prav tako mestu Nova Gorica in širši skupnosti,« je bila včeraj vidno ganjena in zadovoljna Tea Leban, direktorica Varstveno delovnega centra Nova Gorica. Še večje pričakovanje nad novostjo je iskreno sijalo z obrazov varovancev te ustanove, ki so se včeraj ob odprtju novega Goriškega VDC še posebej izkazali s kulturnim programom. Dogodka so se udeležili tudi predstavniki sorodne ustanove na italijanski strani - konzorcija za povezane storitve CISI; tega so v Novi Gorici zastopali predsednik Silvano Buttignon in direktorica Annamaria Orlando pa še nekateri operaterji iz goriškega centra v Ulici Palladio.

»Tudi sam sem ganjen ob videni ustvarjalnosti uporabnic in uporabnikov. Oni so resnično tisti, ki si zaslužijo vso pozornost,« je na slovesnosti poudaril generalni sekretar na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Andrej Hudoklin, in dodal: »Gre za izjemno pomembno pridobitev, predvsem za varovanje VDC, ki izboljšuje pogoje za njihovo delo in kreativnost. Pa tudi za vse zaposlene v centru, ki ustvarjajo pogoje za njihovo delo in razvoj.« Pri 2,3 milijona evrov vredni investiciji je s 60-odstotni delež prispevalo omenjeno ministrstvo, preostali del pa novogoriška mestna občina.

Objekt, ki so ga zaključili maja letos, bo osebam z motnjami v razvoju zagotovil bolj kakovostne, varne in dostopne ter posamezniku prilagojene storitve. V dnevnem centru, kjer bodo opravljali njim prilagojeno delo, jim bo na voljo 45 mest, v bivalni enoti pa bo novi dom našlo 22 oseb. Vanjo bodo vključeni tisti posamezniki, ki lahko samostojno skrbijo zase, a potrebujejo pri tem tudi nekaj pomoči. V goriškem VDC bodo postopoma uresničili tudi 24 novih zaposlitev.

Nova pridobitev pa pomeni tudi sprostitev velike prostorske stiske v Stari Gori, kjer so osebe z motnjami v razvoju do-

slej bivale skupaj s tistimi, ki so tam na rehabilitaciji po poškodbah glave. »Stara Gora poka po šivih,« je včeraj znova poudarila Lebanova. Programa bodo odslej lahko ločili: v Stari Gori ostajajo osebe s poškodbami glave - na čakalni listi za ta oddelek imajo okrog 25 bolnikov -, osebe z motnjami v razvoju pa se avgusta selijo v bivalne enote novega goriškega VDC.

Na račun dnevnega centra v goriškem VDC, ki se bo zapolnil v prihodnjih dneh, pa se bodo sprostili pred nekaj meseci obnovljeni prostori solkanske enote. Vanje nameravajo umestiti zaposlitveni center s t.i. zaščitnimi zaposlitvami. »Na ta način bodo lahko delodajalci prišli do kvote invalidov, česar doslej niso mogli. Imamo pa že predviden program za zaposlitveni center: naši stavbi v Novi Gorici in Stari Gori potrebujeta čiščenje, pranje ... Ta dela sedaj za nas opravljajo zunanji izvajalci, odslej bomo za to lahko skrbeli v tem zaposlitvenem centru. Skupaj z invalidi bi lahko tu bilo zaposlenih še dodatnih petnajst ljudi. Stavba je tako obnovljena, da lahko v trenutku v njej vzpostavimo pralnico oziroma proizvodni program,« je ob decembrskem odprtju solkanske enote pojasnila Lebanova.

Pot do s soncem obsijanega odprtja objekta goriškega VDC je bila vse prej kot lahka. Nanj so uporabniki čakali kar dve desetletji. Ko je neke na polovici tega obdobja vendarle kazalo, da bo gradnja stekla, so bila sredstva zanj v državnem proračunu prerazporejena drugam. Ko se je gradnja objekta na obrobju mesta januarja 2011 končno začela, se je zelo kmalu tudi ustavila. Izbrani izvajalec del Gradbeno podjetje Grosuplje je objavil stečaj. Gradbena jama iz katere so komajda štrleli temelji, je nato za nekaj let samevala, investicijo je dokončalo novogoriško podjetje CPG Gorica. »Veliko je bilo prehojene poti, na kateri smo večkrat tudi padli, a smo se pobrali in jo nadaljevali,« je na vse te zaplete včeraj spomnil župan Matej Arčon.

Katja Munih

Ljudje si zapomnimo vrstnike in vrstnice, če so delali dobro ali slabo. Kar je vmes, gre v pozabo. Elda Gravner Nanut, doma z Oslavja in preseljena v Štandrež, se je v svojem življenju v dobro skupnosti razdajala kot učiteljica, zborovodkinja in mentorica mlajšim rodovom. Zato je deset let po njeni smrti upravni odbor kulturnega društva Oton Župančič odločil, da namesti ob vhodna vrata pevske sobe v domu Andrej Budal tablo z njenim imenom. Svečanosti ob odkritju, ki ga je spremljala pesem *Počiva jezero v tihoti* v solo interpretaciji Rade Vižintin, je sledilo okrog sedemdeset ljudi iz Štandreža, Gorice in Oslavja. Pozdravila jih je društvena predsednica Nataša Pavlin s poudarkom, da je ovrednotenje zaslužnih domačih in priseljenih rojakov stalnica v krajevnem kulturnem življenju.

Po vstopu v natrpano pevsko sobo je zapel nekaj pesmi ženski pevski zbor Društva slovenskih upokojencev za Goriško pod vodstvom Tanje Pelicon iz Sovodenj. Za njim je nastopil s svojim sporedom in pod vodstvom Patrika Quaggiata moški zbor Sraka, ki ima domičil v štandreškem domu. Vmes sta se

mentorice in sodelavke spomnila Sara Hoban in Aleš Hoban, Marta Zorn in Katja Gaeta pa sta recitirali Eldine poezije *Sreča, Življenje - dan in Ob kresu*.

Obudili so dogajanja vezana na skupne pevske vaje, koncerte, prireditve, vrednote in vzgojna izhodišča, ki so Eldo Nanut vodila skozi življenje v duhu slovenske besede in kulture, prijaznosti in zaupanja v našo krajevno ter široko skupnost. Notranji naboj je prenašala na ljudi okrog sebe v šoli, društvu, na Glasbeni Matici in tudi sicer brez sebičnosti, dokler ji je zdravje dopuščalo. V vsakem posameznem življenjskem obdobju je znala najti ustrezno vlogo kot pevka, pobudnica in organizatorica, pevovodja ali zbirateljica krajevnega dediščine. Nizu poezij, pripovedi in pesmi je sledila tudi prisotna hči Sonja, ki ji je predstavnica družstva izročila šop cvetja. Vsi v dvorani so dojeli to gesto, kot da cvetje prejema sama Elda.

Mimo opisa spominskega srečanja naj kronist doda Eldino zavzemanje za ovrednotenje krajevnega narodopisja, ki se je opredmetilo v knjižici o štandreških vrtnarskih družinah, njihovem go-

Rene se na nogometnem igrišču že podi za žogo

Rene v maminem naročju med sodelavci Kulturnega doma

FOTO K.M.

Z mamo Amelo in bratom Leom je v torek obiskal goriški Kulturni dom mali Rene Talic, ki okleva po zahtevni operaciji desne noge. Obsežno humanitarno akcijo je lani v zamejskih krogih sprožil ravno Kulturni dom in je navrgla kakih 4.000 evrov pomoči, ki je s pomočjo iz Slovenije omogočila Renejevi družini, da je fantička odpeljala na Florido v ZDA, kjer ga je operiral zdravnik Dror Paley. K nabiralni akciji v zamejstvu so pristopili ZSKD, ZSSDI, športni društvi Juventina in Dom, festival Komigo 2014, kulturna zadruga Maja, dijaška domova Simon Gregorčič iz Gorice in Srečko Kosovel iz Trsta, goriški slovenski vrtni Pikapolonica, Sonček, Pika Nogavička in Ringaraja, goriške slovenske jasli Tika-taka, kmetija Draga iz Števerjana in športno društvo Isontina iz Koprivnega.

Renejeva mama je pojasnila, da dečkova rehabilitacija dobro napreduje, saj se triletni deček uspešno vključuje v igre sovrstnikov in se v zadnjih tednih tudi rad odpravlja na nogometno igrišče v rodni Renčah, kjer uživa pri tekanju za žogo. Povedala je še, da sta z Renejem prebila v mestecu West Palm

Beach na Floridi kar sedem mesecev. V kraj severno od Miami sta odpotovala na začetku julija lani, vrnila pa sta se januarja letos. Obrazložila je vso trnovo pot, ki jo je sinček preстал in se je začela s prvo operacijo v Milanu, naposled pa je bila prirojena deformacija goleni in stopala odpravljena, tako da se deček pospešeno vključuje v normalno življenje. Letos bo začel obiskovati vrtec in srčno upa, da se bo s časom pridružil bratu pri igri nogometa v Renčah. Mali Rene namreč naravnost obožuje nogomet, njegov idol pa je Lionel Messi. Pred dnevi si je družina Talic na ljubljanskih Stožicah ogledala tekmo Slovenija-Anglija. Da je Rene navijal za slovenske barve, je razvidno iz slovenske zastavice, ki si jo je dal prilepiti na lice in ne dovoli, da bi mu jo odstranili.

Mama Amela se je zahvalila vsem pri Kulturnem domu za izkazano solidarnost in zbrano pomoč, prosila pa je tudi, da naj njeno in Renejevo zahvalo posredujejo prav vsem dobrotnikom, ki so s svojim darom preprečili amputacijo otrokove desne nogice in mu vrnilo srečo in nasmeh. (vip)

DOBERDOB - Na šoli o prvi vojni

Bili so cesarjevi

Učence so prevzeli posnetki s pričevanji Kraševcev o krutem vojnem času

S profesorjem na sprehodu okoli Doberdobskega jezera

Ob stoletnici prve svetovne vojne se po šolah vrstijo različne pobude, od tematskih ekskurzij do predavanj. Učencem tretjih razredov nižje srednje šole v Doberdobu je o prvi svetovni vojni prišel predavati profesor Dario Frandolič. S pomočjo dijakov višješolskega zavoda Jurija Vege je namreč v lanskem šolskem letu pripravil posnetke s pričevanji oseb, ki so med vojno živele na doberdobskem Krasu.

Naši pradedje so bili avstrijski državljani. Prof. Frandolič je najprej obrazložil simbole cesarstva. Pojasnil je, da je bil simbol Avstro-Ogrske dvoglavi orel, ker je bil Franc Jožef tako kralj kot cesar. Dunaj je bil izredno pomembno mesto, bil je prestolnica Evrope. Na prikazanih posnetkih so starejši Doberdobci pripovedovali, kakšno je bilo življenje pred vojno in med njo. Pred začetkom pouka so morali peti naslednjo pesem v slovenščini in nemščini: »Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja Avstrije, modro da nam gospodari, s svete vere pomočjo.«

Glavna fronta med Italijo in Avstro-Ogrsko je bila dolga 600 kilometrov in je

potekala od Švice do Trsta. Soška fronta pa je bila dolga 93 kilometrov in je potekala od Bovca do morja. Na njej je bilo dvanajst ofenziv, enajst italijanskih in ena avstrijska. V Doberdobu so že prvi dan vojne uničili zvonik, ker bi ga sovražniki z lahkoto videli in bombardirali tudi z velike razdalje. Doberdob, Jamlje, Poljane in Vrh je vojna hudo prizadela. Fantje in možje so bili v vojski, starejši, ženske in otroci pa v begunstvu. Pestila jih je lakota, razsajale so bolezni. Otroci so bili pogosto lačni, zato so kradli celo krompir. Vojna je na kamnitem Krasu pustila težke posledice. Jarki in rovi so danes neme priče grozot, ki so se tu dogajale. Prebivalci, ki so se vrnili iz begunstva, so morali porušene domove obnoviti, da bi preživeli, pa so po dolinah nabirali železo in ga prodajali. Sami si takega življenja ne moremo predstavljati.

S profesorjem Dariom Frandoličem so se dijaki odpravili tudi na sprehod okoli Doberdobskega jezera. Tam so si ogledali naravno bogastvo in vodni izvir, ki je bil cilj tako avstrijske kot italijanske vojske.

Riccardo Braida

DOBERDOB

Mažoretke na prvi tekmi

V Novi Gorici so se dobro odrezale

Doberdobske mažoretke so konec maja nastopile na prireditvi v občinski telovadnici, na kateri so se predstavili še otroci iz vrtca Čriček, ki so obiskovali glasbene urice, trio učencev godbeniške šole iz Brd in mažoretke iz Prvačine. Po tem nastopu so temeljito trenirale, saj jih je minulo nedeljo čakalo krstno tekmovalstvo v Novi Gorici. Na njem so se dekleta pod vodstvom mentorice Tjaše Pisot in Nine Godnič zares dobro odrezala. Magda Prinčič, glavna pobudnica skupine, ki danes šteje 22 članic (9 velikih in 13 malih), je izredno zadovoljna nad uspehom. »Doslej so dekleta večkrat nastopila na Goriškem, Tržaškem in tudi v Sloveniji, vendar niso še nikoli tekmovala. Doberdobska skupnost je lahko na mažoretke res ponosna, saj so se v Novi Gorici izkazale, čeprav trenirajo le enkrat na teden. Na novogoriškem tekmovanju je nastopi-

Doberdobske mažoretke

lo okrog sto mladink; doberdobske mažoretke je žirija nagradila z 20, 20 in 19 točkami na 100, kar ni nikakor malo v primerjavi s skupinami, ki trenirajo že več let - tudi petkrat na teden,« pravi Magda Prinčič in pojasnjuje, da so doberdobske mažoretke že povabili na več prireditev in nastopov, tudi na državno tekmovanje, ki bo prihodnje leto marca v Lignanu.

»Dekletom in tudi mentoricama čestitamo in želimo nadaljnjih uspehov. Doberdobskim mažoretkam je nedvomno v čast, da imajo za mentorice državni prvakinji v twirling plesu, ki bosta avgusta predstavljali Slovenijo na svetovnem prvenstvu mažoret v Kanadi,« pravi Magda Prinčič in napoveduje, da bodo seveda za svoji mentorici močno držali pesti.

PRADEŽ - Namakalni sistem

Za briško grozdje voda iz reke Soče

V Pradežu bodo v jutri ob 18. uri predali name-nu nov sistem za kapljično namakanje, s katerim bodo pred sušo zavarovali 250 hektarjev vinogradov med Krminom in Koprivnim. Na jutrišnji svečanosti bosta prisotna deželni odbornik za kmetijstvo Cristiano Shaurli in Enzo Lorenzon, predsednik posoškega namakalnega konzorcija, ki je zgradil nov namakalni sistem. Voda za namakanje bo pritekla iz Soče po večjih kanalih do zbiralnika v kraju Angoris, od koder jo bodo črpali do okoliških vinogradov, ki se nahajajo na nadmorski višini od 80 do 140 metrov. Ker bo namakanje kapljično, bo izkoristek vode optimalen. V gradnjo novega namakalnega sistema, ki pomeni za vinogradnike pomembno pridobitev, so vložili 1,7 milijona evrov; celoten znesek je posoški namakalni konzorcij kril s prispevkom dežele Furlanije Julijske krajine.

NOVA GORICA - Pogovor

Pod krošnjami drevi o Goričanih pred prvo svetovno vojno

V okviru Knjižnice pod krošnjami bo danes ob 18. uri Društvo humanistov Goriške pripravilo pogovor na temo *Goričani pred prvo svetovno vojno*. Navezuje se na stoto obletnico začetka soške fronte, ki je bistveno zaznamovala Goriško in mesto Gorico.

»Poleg tega, da je vojna za celo stoletje uničila odnose med avtohtonimi narodi na tem področju, je tudi zaustavila gospodarski in socialni razvoj mesta in njegove okolice. V pogovoru bomo želeli izvedeti, kakšno je bilo življenje Goričanov predvsem v stoletju pred vojno, kako so v njej sobivale narodnosti, kakšne socialne, gospodarske, kulturne, verske in politične institucije in društva so na tem prostoru delovala. V času, ko govorimo o padcu mej, bomo razmišljali o tem, kakšno je bilo življenje, ko mej še ni bilo, in katerih napak ne smemo spet ponoviti,« so o vsebini nočnejšega večera povedali prireditelji. Gosta bosta

Renato Podbersič in David Kožuh, pogovor, ki bo potekal na zelenici med Gradnikovo in Cankarjevo (tik ob vrtcu Kurirček oz. za Zdravstvenim domom), bo vodil Miha Kosovel. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBCINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Kino

DANES V GORICI**KINEMAX** Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Jurassic World«.

Dvorana 2: 21.30 »Fury«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Tornado indietro e cambio vita«.

DANES V TRŽIČU**KINEMAX** Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Jurassic World«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Tornado indietro e cambio vita«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.45 »Jurassic World« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Albert e il diamante magico«; 20.30 »Fury«.

Dvorana 5: 18.10 - 20.20 - 22.15 »Unfriended«.

Razstave

MUZEJ AŠD SOVODNJE v Sovodnjah je odprt vsak torek in četrtek 18.00-20.00.

V GRADEŽU: v Hiši glasbe bo v soboto, 20. junija, ob 11. uri odprtje razstave z naslovom »Wiener Bijoux. Gioielli e design. Josef Maria Auchentaller per Georg Adam Scheid«.

RAZSTAVA »VRH 1915-2015« na sedežu društva KD Danica na Vrhju ob sobotah in nedeljah 9.00-12.00 in 15.00-18.00 do vključno 5. julija. Na razpolago je tudi istoimenska knjiga.

Koncerti

V PEVMI: v parku Viatori (Ul. Forte del Bosco 24) bo v nedeljo, 21. junija, ob 21. uri koncert ob poletnem enakonočju. Nastopila bosta vokalna skupina Decanters in mladinski zbor Arcobaleno iz Moše. Park bodo odprli ob 20. uri, ob slabem vremenu bo koncert v hiši Viatori; vstop prost.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da je za potovanje v Rim od 5. do 10. oktobra še nekaj razpoložljivih mest na avtobusu. Prijave čimprej na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. ob sredah od 10. do 11. ure; informacije po tel. 0481-531383 ali 0481-532092.

KRUT obvešča udeležence skupinskega letovanja v Špadičih pri Poreču, da je odhod avtobusa v soboto, 20. junija, ob 14. uri iz Podgore (tekstilna tovarna), s postanki pri Vagi (pred mostom), v Štandrežu pri lekarni, v Štandrežu na trgu, v Sovodnjah pri lekarni, v Sovodnjah pri cerkvi in ob 14.45 v Sesljanu. Organizatorji prosijo za točnost.

KLEKLJARSKI ODSEK društva Jadro prireja v nedeljo, 21. junija, izlet v Idrijo na festival idrijskih čipk. Odhod ob 8. uri iz Ronk. Je še nekaj prostih mest. Info: tel. 0481-482015.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA prireajo dvodnevni avtobusni izlet 12. in 13. septembra za ogled Expo-ja v Milanu in mesta Bergamo; informacije in vpisovanje do 12. julija v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

Obvestila

AŠZ MLADOST organizira športni kamp (nogomet, odbojka in rekreativne dejavnosti) od 22. do 26. junija na nogometnem igrišču v Doberdobu za dečke in deklice letnikov 2002-2009. Urniki: 7.45-8.45 prihod, 12.30-14.00 prvi odhod brez kosila, 16.30-17.30 drugi odhod s kosilom. Vpisovanje in informacije po tel. 346-3087052 in 339-5740444.

OBČINA SOVODNJE vabi občane, naj se udeležijo razstave olja, kruha in gubance. Svoje izdelke naj interesirani prinesejo v Ronk na Peči v soboto, 20. junija, ob 15. do 16. ure.

VZPI DOL-JAMLJE vabi na obisk parti-zanske knjižnice v Jamljah, Prvomajska ulica 20, ob sobotah od 17. do 19. ure; informacije po tel. 333-1175798 (predsednik Jordan Semolič) ali tel. 338-8399452 (tajnik Patrik Zulian).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja danes, 18. junija, ob 8. ure dalje Meddržavni ženski balinarski turnir v Sovodnjah na balinišču pri Kulturnem domu Jožef Češcut. **DRUŠTVO JADRO IN TRŽIČ** vabita na kresovanje v Selcah v soboto, 20. juni-

ja, od 20.45 dalje. Na praznovanju poletnega enakonočja bo tudi nagrajevanje svetoivanskih venčkov.

AŠKD KREMENJAK vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 25. junija, ob 02.00 v prvem in v petek, 26. junija, ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu društva v Prvomajski ul. 20.

PIHALNI ORKESTER KRAS sklicuje v četrtek, 25. junija 2015, ob 20. uri občni zbor v prostorih glasbene sobe, Mučeniška ulica 6, v Doberdobu.

Prireditve

»ŠTABEACH 2015« v organizaciji KD Oton župančič iz Štandreža: moški in ženski nogometni turnir poteka na cementnem igrišču Kulturnega doma Andrej Budal v Štandrežu do 27. junija vsak večer od 18. dalje. Deluje kiost z jedmi in pijačo.

V ŠTANDREŽU: tradicionalno kresovanje ob godu sv. Ivana bo v torek, 23. junija, ob 21.30 na koncu Ul. Ticino. Kdor želi lahko s seboj prinese vejevje, les in drug naravni material, ki ne sme biti barvan ali lakiran. Prireja kulturno društvo Skultura.

V GORICI: v Hiši filma prireja Mediateka Ugo Casiraghi ob svetovnem dnevu begunstva danes, 18. junija, ob 18. uri predavanje z naslovom »Drugačni pogledi«. Sodelovali bodo odbornica Ilaria Cecot, profesor Ezio Benedetti, vojna fotoreporterka in novinarka Astrid Pannullo in arhitekt Alberto Moretti. Ob 19.30 bo na dvoru Darka Bratine odprtje fotografske razstave »Drugačni pogledi«, ki bo na ogled do četrta, 25. junija. Sledila glasba z DJ-jem Keep Ferl.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in

Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na proslavo 24. obletnice osamosvojitve Slovenije, ki bo potekala v sklopu »Srečanj pod lipami« v petek, 19. junija, ob 20. uri v zunanjih prostorih Kulturnega centra Lojze Bratuž. Slavnostni gost bo Janez Janša, spregovoril bo Drago Štoka. Kulturni program bo oblikoval goriški oktet Vrtnica, srečanje bo vodila časnikarka Erika Jazbar.

V GRADIŠČU: 19., 20. in 27. junija bo potekal mednarodni festival Omissis z naslovom »Synesthesia«; več na www.omissisfestival.it.

OBČINSKI PRAZNIK V SOVODNJAH 2015 - Junjski večeri: 20. in 21. junija šagra na Peči; 21. junija ob 9. uri na Vrhju pri Jamarski koči predstavitev delovanja Kraških krtov in ogled jame Kraljice Krasa ter arheološke jame »Pogriže«; 21. junija ob 18. uri v Kulturnem domu Jožef Češcut v Sovodnjah slavnostna seja občinskega sveta s kulturnim programom in podelitvijo priznanj; ob sv. Ivanu kresovanje na Largi na Vrhju v organizaciji PD Vrh sv. Mihaela; 27. junija tekmovalstvo v ribolovu v organizaciji ribiškega društva Vipava.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Leda Levi iz splošne bolnišnice v stolnico ob 10.10 in na glavno pokopališče.

DANES V KRMINU: 14.30, Lina Macoloni vd. Dominutti (iz goriške splošne bolnišnice ob 14. uri) v cerkvi Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V ROMANSU: 11.00, Ivana Madalena Bolzan vd. Zonch (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

GLOSA

Sto let primorske diaspore v Prekmurju

JOŽE PIRJEVEC

Američani imajo svoj Daljni zahod, Slovenci pa imamo Daljni vzhod. V obeh primerih je prišlo do preseljevanja v neznano deželo ljudi v stiski. V našem ni bilo treba iti čez morje, temveč preprosto od Soče do Mure zaradi dramatičnih zgodovinskih razmer, v katerih se je znašel naš narod po prvi svetovni vojni. Na Primorskem, ki jo je zasedla Italija, je prišlo do množičnega razseljevanja v Južno in Severno Ameriko, še pogostejše pa v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tu so se še najbolj znašli izobraženci, ki so se vključili in upravno in socialno tkivo nove države. Najhuje je bilo za ljudi kmečkega in rokodelskega stanu, ki so bili prepuščeni na milost in nemilost birokratskemu stroju, pogosto brezbriznemu za stisko malega človeka.

Rezultat je znan: nekateri naši ljudje so končali v Makedoniji, v Bosni ali v Prekmurju, kjer je bilo treba podpreti slovenski element nasproti madžarskemu, predvsem tistemu fevdalnemu izvoru. Okrog tisoč primorskih in istrskih ubežnikov se je tako znašlo kot orodje nacionalne politike oblasti, ki z druge strani ni storila nič, da bi jim priskrbel znosne življenjske razmere. Da jim je nekaj zemlje, odvzete knezom Esterhazy, lopato in kramp, in jih nato prepustila usodi, ki je bila kruta, ne samo zaradi tujega, neprijateljskega okolja, temveč tudi zaradi geografskih razmer, ki jih pogosto niso obvladali.

Ko sem pred leti bral knjigo Stanka Bense »Od Soče do Mure«, v kateri je opisana zgodba te naše diaspore, me je presunila pripoved o trdem življenju prišlekov, ki so si morali najprej postaviti streho nad glavo – leseno ali iz blata in slame zgrajeno bajto – o njihovem boju z naravo, pogosto sovražno, kot takrat, ko je Mura pre-

stopila bregove in uničila tisto malo, kar so utegnili zgraditi, obdelati in posejati.

S trdimi delom, pridnostjo pa tudi višjo izobrazbo v primerjavi z lokalnim prebivalstvom, so uspeli. V Prekmurje so uvedli primorske povrtine, sadno drevje, na primer češnje, ustanavljali so kulturna in športna društva. Ko pa je izbruhnila druga svetovna vojna in so deželo zasedli Madžari, jih je prizadela nova ujma. Za slednje so bili primorski priseljenci tuj element, ki ga je bilo treba zatreti in ne samo pomadžariti kot ostalo slovensko prebivalstvo. Od tu brezobzirna politika internacije, ki jo označuje taborišče Szarvas s svojim trpljenjem, lakoto in smrtjo.

Po vojni so se nekateri »primorski Prekmurci« vrnili v kraje svojih očetov, drugi so se razselili na vse konce, šrevilni pa so se vrnili v lepo deželo ob Lendavi. Bližamo se stoletnici prihoda njihovih prednikov v Prekmurje, pri čemer ni mogoče spregledati pristrčne povezanosti s Primorsko in Istro, ki jo še danes gojijo.

Prejšnjo soboto so me povabili, da spregovorim na slovesnosti v Pince Marofu, kjer se vsako leto spominjajo svoje odisejaje. Bil sem prijetno presenečen nad rezultati, ki so jih dosegli v treh generacijah, pa tudi zagrenjen ob ugotavljanju, da obstoja med njimi in izvornim prebivalstvom še vedno zid nezaupanja in odtujenosti. Presunilo me je na primer dejstvo, da v vaseh, kjer so se naselili, ni nobenega verskega obeležja, niti kapelice, kar je verjetno posledica tega, do so bili številni primorski prišleki med prvo svetovno vojno ujetniki v Rusiji, od koder so prinesli socialistične ideje. To pa jih je seveda še dodatno ločevalo od domačega kmečkega prebivalstva.

VREME OB KONCU TEDNA

Subtropskega ciklona ne bo še vsaj nekaj časa

DARKO BRADASSI

Subtropski anticiklon je v v minulih dneh po pričakovanju popustil in se, kot kaže, ne bo vrnil na naše vzporednike še vsaj nekaj časa, morda do konca prihodnjega tedna. V bližnji prihodnosti se bo nadaljevalo bolj spremenljivo vreme, vrstila se bodo prehodna izboljšanja in poslabšanja, večje vročine pa zaenkrat ni na vidiku, prej bi lahko trdili obratno. Po včerajšnjem odhodu hladne višinske doline, ki je iznad Francije dosegla naše kraje, bo vreme danes bolj umirjeno, že jutri pa bo na vrsti novo poslabšanje. Hladen zrak, ki se zadržuje nad Skandinavijo, bo nad delom osrednje Evrope in Sredozemlja izkoristil vrzel v zračnem tlaku in se bo spuščal proti alpskemu območju. Na zahodu bo jutri obrobno prešel Alpe in občasno začel vplivati tudi na vreme pri nas.

Jutri in v soboto bo ob prevladujočem spremenljivem vremenu – nekaj več sonca bo predvidoma ob morju – spet več občasne nestanovitnosti. Ozračje bo najbolj razgibano zlasti v gorah in v severnejših predelih, kjer bodo čez dan nastajale plohe in nevihte, mestoma pa bodo možne tudi drugod. V nedeljo bo več sončnega vremena.

Živo srebro se bo spet spuščalo, po vsej verjetnosti še za kakšno stopinjo Celzija več kot v minulih dneh. Znova bo zapihala zmerna burja, ki bo povečevala občutek ohladitve. Noči bodo za ta čas kar mrzle, čez dan pa bomo v najboljšem primeru namerili do okrog 25 stopinj Celzija. Temperature bodo v glavnem rahlo pod dolgoletnim povprečjem.

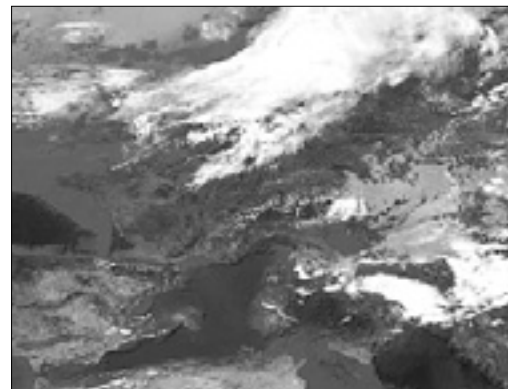
V ponedeljek pričakujemo mirnejše vreme s prevladujočo jasnino, toda pred novim verjetnim vsaj obrobim pronicanjem severnega zraka, ki bo spremljal vremensko fronto nad osrednjimi evropskimi predeli v torek ali sredo. Kot kaže, se bo tedaj ponovno povečala nestanovitnost in bo prišlo do novega prehodnega poslabšanja z ohladitvijo.

Minula sprememba v začetku tedna zlasti zaradi občasnosti pojavov ni bila kdovekako izrazita, ampak smo jo vseeno dodobra občutili, sicer s prejšnjimi razlikami iz kraja v kraj. Ob spremenljivi-

vem vremenu in tudi daljših obdobjih jasnine so nastajale občasne krajevne plohe in nevihte, mestoma tudi močne z nalivi. Živo srebro se je nekoliko občutneje spustilo šele včeraj, ko so vetrovi obrnili od severovzhoda in je zapihala močna burja. Njeni sunki so v Tržaškem zalivu dosegali do okrog 90 km/h. Danes bo prehodno oslabela, zato bodo današnje jutranje ali nocojsnje temperature verjetno najnižje v tej prvi epizodi. Jutri ali v soboto pa bo zlasti ponoči marsikje še nekoliko hladnejše.

Da je bila mestoma in občasno energija v igri velika, dokazuje dejstvo, da so občasno nastali tudi močnejši nalivi. Posebej velja omeniti popoldanskega nedeljskega v Trstu, ko je bilo mnogo ulic poplavljenih, ter torkovega dopoldanskega v vzhodnih predelih tržaške pokrajine. V Boljuncu smo, denimo, v torek med 10.30 in 11. uro namerili kar 30,2 litra dežja na kvadratni meter. Najvišja jakost padavin je za krajši čas dosegla kar 295,4 litra dežja na kvadratni meter v eni uri! Med nalivom se je med drugim temperatura od 23,1 stopinje Celzija spustila do 17,8 stopinje Celzija, po nalivu pa se je ozračje spet ogrelo pred prihodom hladnejšega zraka v noči na sredo in včeraj.

Na sliki: višinska dolina je včeraj zapustila naše kraje in se je za njo zračni tlak prehodno okreplil

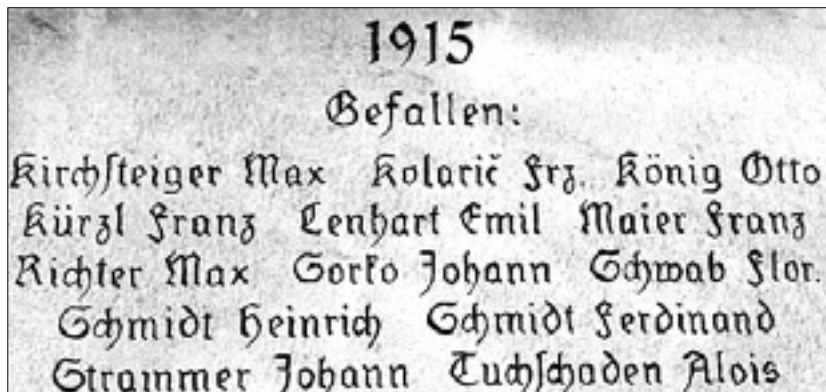
Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

GRADEC - Spomenik padlim v prvi vojni

V Italiji bi bil Max Kolarič najbrž Kolaric

GRADEC - Vlado Klemše je v včerajšnjem Primorskem dnevniku med drugim znova opozoril na napačno izpisovanje imen in priimkov na uradnih dokumentih. O tem je govor tudi v spomenici, ki so jo Slovenci pred nedavnim izročili italijanskemu predsedniku Sergiu Mattarelli. V času vsesplošnega tehnološkega napredka je neverjetno, da se ni našlo še trajne rešitve za pravilno pisanje imen in priimkov.

Sredi avstrijskega Gradca stoji spomenik padlim v prvi svetovni vojni (postavili so ga v dvajsetih letih prejšnjega stoletja), kjer je priimek četovodje Maxa Kolariča napisan s strešico, kot so druga imena in priimki pravilno zapisani z nemškim umlautom. Na obeležju ne piše od kod je bil doma ta padli avstro-ogrski vojak, sodeč po priimku Kolarič je bil slovanskega izvora. A to ni bistveno. Pomembno je, da so na spomeniku spoštovali njegovo dostojanstvo in njegov priimek zapisali takšnega, kot je v resnici bil. To kar niso še danes sposobni narediti rimski birokrati.

S.T.

SLOVENSKI PISATELJI - Prostotrgovinski sporazum TTIP

»Gre za poskus globalnih korporacij, da bi okupirale Evropsko unijo«

LJUBLJANA - Upravni odbor Društva slovenskih pisateljev je v torek razpravljal o spornem čezatlantskem prostotrgovinskem sporazumu med. Svojo zaskrbljenost so pisatelji strnili v sledečo izjavo:

Slovenski pisatelji se pridružujemo vse številnejšim in vse glasnejšim protestom proti t. i. čezatlantskemu trgovinskemu in naložbenemu partnerstvu (TTIP), saj menimo, da ne gre za nič drugega kot za poskus velikih ameriških (globalnih) korporacij, da bi dobesedno okupirale Evropsko unijo in nam vsilile »standarde in normative«, ki bi pomenili opustošenje okolja, privatizacijo naravnih virov, vsiljevanje gensko spremenjenih organizmov, prevzem vseh javnih sektorjev, tako šolstva, zdravstva, kulture. Sprejem takšnih (vsiljenih) sporazumov za državljane EU ne bi pomenil novih delovnih mest in vsesplošnih »dobrobiti« državljanom EU, kot jih obljubljajo tisti, ki jih zanima samo potešitev lastne pogoltnosti, ampak bi jih pahnil v svojevrstno (novodobno) suženjstvo, ki si nadeva ime novega globalnega ekonomskega reda in ki naj bi človeštvu zagotovil trajno srečo, razvoj in uspeh. Ciničnem, kakršnemu v zgodovini še nismo bili priče, podpira tudi večina slovenskih poslancev v Evropskem parlamentu, s častnimi izjemami, ki se zavedajo, da gre za enega najbolj usodnih trenutkov v sodobni zgodovini. Še zlasti nas skrbi kultura, saj se zavedamo, da bi sprejem takšnih sporazumov pomenil dokončno ukinitve suverenosti in raznolikosti na tem področju, za kar se je EU zavezala v Konvenciji o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov.

Prepričani smo, da so takšni sporazumi, ki niso sporazumi, ampak poskus diktata, tudi v nasprotju z našo Ustavo, konkretno s 5. členom, ki nalaga državi, da »skrbi za ohranjanje naravnega bogastva in kulturne dediščine ter ustvarja možnosti za skladen civilizacijski in kulturni razvoj Slovenije«.

Ne glede na zagotovila ministrstva za kulturo, da se je tudi zaradi naporov Slovenije »povečala transparentnost pogajanj« in da se naj v sam pogajalski mandat vključijo močne varovalke za zaščito in spodbujanje kulturne raznolikosti,

avdiovizualne storitve pa naj se izvzamejo iz pogajanj TTIP – menimo, da gre za precejšnjo mero naivnosti, saj so vse dosedanje študije o posledicah uveljavitve sporazumov, tudi tiste, ki jih je naročila sama Evropska komisija, za Slovenijo katastrofalne: Slovenija bi bila ena največjih žrtev sporazumov, tako rekoč največja porazenka.

Zato slovenski pisatelji zahtevamo od vlade, da jasno in nedvoumno reče NE tem poskusom novodobnega kolonializma, katerega temelj je plenilsko gospodarstvo.

Zaradi sporazuma močno zaskrbljeni tudi potrošniki

LJUBLJANA - Na okrogli mizi, ki sta jo včeraj organizirali Zveza potrošnikov Slovenije in evropska potrošniška organizacija BEUC, je bil sporazum predstavljen skozi prizmo potrošnikov – TTIP: kaj prinaša potrošnikom. Izpostavljene so bile številne sporne točke, od ISDS, varnosti hrane, varstva osebnih podatkov, do učinkov za gospodarstvo in kemijske zakonodaje, pa tudi problem transparentnosti. Breda Kutin, predsednica ZPS, je odprla okroglo mizo z izhodiščem, da je dobrobit potrošnikov ključen standard v trgovinskih sporazumih: »Zagotovo bi bilo idealno, če bi usklajevanje sporazuma uporabili za prevzemanje dobrih praks z obeh strani Atlantika, a TTIP namesto podpiranja dobrih praks in izboljševanja konkurence zbuja tisoč in en strah«. Tudi Monique Goyens, generalna direktorica Evropske potrošniške organizacije BEUC je bila zelo kritična do mehanizma za reševanje sporov med vlagateljem in državo (ISDS): »Preveč je »zgrešen«, da bi ga bilo mogoče popraviti. Obstaja veliko alternativ, tudi do sedaj smo dobro delovali brez ISDS. Predstavila pa je tudi »primer grozljivke«, če bi EU popustila v pogajanjih o varnosti hrane: »V EU upoštevamo princip od vil do vilic, da se izognemo vsem potencialnim tveganjem v celotni verigi. V ZDA je ta pristop močno drugačen in poenostavljen, saj je to ceneje, in se mikrobiološkim tveganjem izognemo s kemično kontaminacijo mesa. Če bi to meso prišlo na EU trg, bi bilo cenejše in zato privlačno za kupce, a potrošnik pravzaprav ne bi vedel, da je meso kontaminirano.« Na okrogli mizi je bilo tudi zastavljeno vprašanje, zakaj se EU ne pogaja bolj ambiciozno. Igor Soltes, evropski poslanec, je odgovoril z vprašanjem, ali EU sploh ima skupno zunanjo politiko, medtem, ko je Andrej Gnezda, Umanotera, poudaril, da EU ne želi biti ambiciozna, saj so v ozadju številna industrijska združenja.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka: Prvi odcep desno **20.30**
 Deželni Tv Dnevnik **20.50** Alpe Jadran, sle-
 di Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00,
 10.00, 10.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in
 vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate
10.30 Effetto Estate **11.50** Mezzogiorno Ita-
 liano **12.30** Serija: Don Matteo **14.05** Est-
 ate in diretta **16.40** La posta del cuore **17.45**
 Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Italija –
 Švica **20.30** TecheTecheTè **21.20** Super-
 quark **23.35** Aktualno: Porta a porta

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.15** Nad.: Streghe **6.55**
 Nad.: Il tocco di un angelo **8.25** Serija: Il no-
 stra amico Charly **9.50** 13.30 Rubrike **10.50**
 Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro
 amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica
 Robbie **13.00** 17.45, 18.15, 20.30 Dnevnik
 in vreme **14.00** Detto fatto **15.30** Serija:
 Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costie-
 ra **18.00** Šport **18.45** Serija: Il commissario
 Rex **21.05** LOL **21.15** Coppie in attesa
23.00 Serija: C.S.I.

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buon-
 giorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regio-
 ne **8.00** Agorà **10.00** Film: Primo applau-
 so (kom.) **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnev-
 nik in vreme **12.45** The Cooking Show –
 Il mondo in un piatto **13.10** Dok.: Il tem-
 po e la storia **14.55** Rubrike **15.15** Nad.:
 Terra Nostra **16.00** Film: Ruba al pross-
 mo tuo (kom.) **17.50** Dok.: Geo **20.00** Blob
20.10 Serija: Kebab for Breakfast **20.35**
 Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: **Gioco a due** (triler, '99, i. P.
 Brosnan) **23.10** Nad.: Scandal

RAI4

12.55 19.20 Once Upon a Time in Won-
 derland **13.45** Kyle XY **14.35** The Collec-
 tor **15.20** Robin Hood **16.10** The Lost
 World **17.00** Novice **17.05** Warehouse 13
17.50 Film: G-Force – Superspie in mis-
 sione (pust., '09) **20.10** Star Trek Enterpri-
 se **21.15** Teen Wolf **22.00** Supernatural
22.45 Film: Escape (akc.)

RAIS

14.15 Capolavori della natura **15.10** Earth
 – La potenza del pianeta **16.10** Shake-
 speare da scoprire **17.05** LAC **18.40** No-
 vice **18.50** Gerusalemme: nascita di una
 città **19.50** Art of Russia **20.45** Memo –
 L'agenda culturale **21.15** Petruška presen-
 ta **21.20** La vita nuova **22.30** Ples **22.55** Da-
 vid Letterman Show

RAI MOVIE

13.50 Film: Il giorno della sciacallo (spio.,
 '73) **16.15** Film: Winchester '73 (vestern,
 '50) **17.50** Novice **17.55** Film: L'uomo del
 confine (dram., '80) **19.40** Film: I due gat-
 toni a nove code... e mezza ad Amsterdam
 (kom., It., '72)

21.15 Film: **Nowhere Boy** (biogr., '09)
22.55 Taormina Day **23.10** Film: Solstice
 (horor, '08)

RAI PREMIUM

10.55 Nad.: Un posto al sole **11.55** 23.10
 Nad.: Chiamata d'emergenza **12.45** Nad.:
 Barbarossa **13.40** 19.25 Nad.: Terra Nostra
14.25 Aktualno: Anica – Appuntamento al
 cinema **14.30** Film: Tutto in quella notte
 (kom.) **16.15** The Cooking Show – Il mon-
 do in un piatto **16.45** Nad.: Tutti pazzi per
 amore **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore
18.35 Nad.: La signora in rosa **20.20**
 Nad.: Provaci ancora prof! **21.20** Serija: Il
 commissario Manara

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ri-
 belle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette
 all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme
12.00 Serija: Detective in corsia **13.00** Se-
 rija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello
 di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto
 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **17.00** Serija: Wal-
 ker Texas Ranger **19.30** Nad.: Tempesta
 d'amore **20.30** Dalla vostra parte

21.15 Alive – Forza della vita

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, promet-
 ne informacije, vreme, borza in denar **8.45**
 Dok. film: Il mistero del lupo **11.00** Forum
13.00 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.:
 Beautiful **14.10** Film: Rosamunde Pilcher –
 Un amore quasi impossibile (dram.) **16.10**
 Nad.: Il segreto **17.10** Nad.: Bacciamo le ma-
 ni – Palermo - New York 1958 **18.45** Cadu-
 ta libera **20.40** Paperissima Sprint – Esta-
 te **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva

ITALIA1

6.55 Serija: The Middle **7.40** Risanke **9.30**
 Nad.: Smallville **11.25** Nan.: Chuck **12.25**
 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.45**
 Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: American
 Dad! **15.00** Nan.: Futurama **15.25** Nan.:
 Due uomini e mezzo **16.20** Serija: Royal
 Pains **18.20** Nan.: Love Bugs **19.25** Serija:
 N.C.I.S. - Miami

21.10 Film: **Special Forces – Liberate**
l'ostaggio (dram., Fr., '11, i. D. Kruger)
23.40 Film: L'uomo con i pugni di ferro
 (akc., '12)

IRIS

13.30 Film: La poliziotta della squadra del
 buon costume (kom.) **15.30** Film: Bagnoma-
 ria (kom., It., '99) **17.20** Film: Ursus (pust.,
 '61) **19.10** Serija: A-Team **20.05** Serija: Wal-
 ker Texas Ranger **21.00** Film: The Good
 Shepherd – L'ombra del potere (dram., '06,
 i. M. Damon, R. De Niro, A. Jolie)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00
 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee
 Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika
14.40 Serija: Il commissario Navarro **16.20**
 Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Se-
 rija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Ot-
 to e mezzo **21.10** Servizio Pubblico

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint
7.15 Chef per un giorno **9.10** I menù di Be-
 nedetta **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme
13.00 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **15.00**
 Serija: Providence **17.00** 19.00 Cambio
 moglie **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** 13.00 Dodici mi-
 nuti con Cristina **8.45** 12.30 Rotocalco Adn-
 kronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.15**
 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30,
 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui
 studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in di-
 retta **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy
 Hour **21.00** Ring

LAEFFE

11.25 18.45 Bourdain: Cucine segrete **13.25**
 20.00 Il cuoco vagabondo **15.25** Jamie Oli-
 ver: Il mio giro d'Europa **17.20** Jamie:
 Menù in 30 minuti **19.40** Novice **21.00**
 Film: Be Kind Rewind – Gli acchiappafilm
 (kom.) **22.50** Nad.: Xanadu – A luci rosse...

23.50 Film: Jimmy P. (dram.)

CIELO

12.00 13.15 Junior MasterChef Australia
13.00 Novice **14.15** MasterChef Italia
16.15 Buying & Selling **17.15** Case in ren-
 dita **18.15** Fratelli in affari **20.15** House of
 Gag **21.10** Film: Sex Movie in 4D (kom.)
23.00 Film: L'iniziazione (kom.)

DMAX

12.30 19.30 Rimozione forzata **13.20** 20.20
 Recupero crediti **14.10** Cattivissimi amici
15.05 Nudi e crudi **15.55** Turtleman **16.50**
 A mani nude nella palude **17.45** Matto da
 pescare **18.35** Vanilla Ice Project **21.10** Af-
 fari a quattro ruote **22.55** Salt Lake

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro ju-
 tro **10.20** Kviz: Vem! **11.05** Nad.: Moji, tvo-
 ji, najini **11.30** Dok. serija: Zdravje Sloven-
 cev **12.20** NaGlas! **12.35** Evropski magazin
13.00 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila,
 športne vesti, vreme **13.30** Odkrito **14.20**
 Slovenci v Italiji **15.10** Mostovi – Hidak
15.50 18.00 Risanke in otroške serije **16.20**
 Točka preloma **17.30** 0.30 Moj pogled na
 znanost **17.55** Novice **18.20** Nad.: Fina go-
 spa **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča
21.30 Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05**
 Osmi dan **23.35** Panoptikum

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške
 odd. **8.05** Kviz: Male sive celice **8.50** Dok.
 film: Ne pozabite me **9.05** Dok. nan.: Slo-
 venski vodni krog **9.55** Odprta knjiga
10.15 Dobro jutro **12.40** Pričevalci **14.30**
 Evropske igre **17.00** Kolesarstvo: krono-
 meter, pon. **18.30** Tekvondo, pon. **19.30**
 Pregled dneva **19.50** Žrebanje Deteljice
20.00 Film: Živijo – adijo (kom.) **21.35**
 Nad.: 37 dni **22.30** Dok. nad.: Umor v hiši
 Medičejcev **23.25** Točka

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezme-
 nja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25**
 Boben **15.25** Webolution **15.55** Avtomobil-
 zem **16.10** Slovenski magazin **16.40** Najlep-
 še besede **17.10** Arhivski posnetki **18.00** 23.15
 City Folk **18.35** 23.45 Vreme **18.40** 22.30 Pri-
 morska kronika **19.00** 22.10 Vsedanes – TV
 dnevnik **19.25** Šport **19.30** Alpe Jadran
20.00 Nautilus **20.30** Zvočno klasični **21.15**
 Dok.: Možje in gore **22.50** Sledi

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.50** 9.45,
 10.55, 12.05 Tv prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Za-
 ljubljén do ušes **10.00** 16.00 Nad.: Grehi
 preteklosti **11.10** 15.00 Nad.: Dubrovniška
 zora **12.20** 20.00 MasterChef Slovenija
13.45 Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55,
 22.25 Novice in vreme **21.20** Serija: Epilog
23.00 Serija: Na kraju zločina **23.55** Serija:
 Policijska družina

KANAL A

7.00 18.00, 19.45 Svet **7.55** Risanke in otro-
 ške oddaje **9.35** 16.35 Serija: Novo dekle
10.10 Pazi, kamera! **10.40** 12.40 Tv prod-
 a

VREDNO OGLEDA

IRIS Četrtek, 18. junija
 Iris, ob 11.35

Ladri di biciclette

Italija 1948
Režija: Vittorio De Sica
Igrata: Lamberto Maggiorani
 in Enzo Staiola

Med velika dela italijanskega realizma gotovo spada tudi film Tatovi koles. De Sicov mednarodni uspeh pripoveduje o mlademu očetu, ki mu ukradejo kolo in je tako sam prisiljen postati tat, da lahko po dolgem času ohrani najdeno zaposlitev.

Celovečerc je prejel oskarja za najboljši tuji film. Z njim je De Sica tudi dokazal, kako zmagovalna je bila njegova izbira sodelovanja z neprofesionalnimi igralci. Še zelo mlad pa se v delu pojavi tudi Sergio Leone.

Film povzet po romanu Luigija Bartolinija je alegorični prikaz uničene in zdrobljene italijanske družbe, ki si mora po vojni ponovno zagotoviti dostojanstvo in najti izgubljen življenjski smisel.

Scenarij za film je tako kot veliko večino De Sicovih zgodb prispeval Cesare Zavattini.

ja **10.55** Serija: Posel mojega življenja **11.50**
 18.55 Nad.: Puščica **13.10** 16.15 V živo iz
 hiše Big Brother **13.40** 17.05 Serija: Komi-
 sar Rex **14.40** Film: Stari, kje je moj avto?
 (kom.) **20.00** Film: Policijska akademija 3
 (kom., '86) **21.35** Big Brother **23.05** Film:
 Rdeča linija (akc.)

PLANET TV

10.55 Nan.: Mike in Molly **11.25** Tv prodaja
12.00 Nad.: Sulejman Veličastni **14.15**
 Nan.: Lov na osumljenca **15.10** 17.00 Nan.:
 Preiskovalci na delu **16.05** Ellen **18.00** Nan.:
 Ljubice **19.00** Danes **20.00** Nad.: Ena žlaht-
 na štorija **21.00** Ta teden z Juretom God-
 lerjem **21.30** Film: P.S. Ljubim te (rom., '07,
 i. H. Swank, G. Butler)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar;
 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, na-
 povednik; 8.00 Poročila in krajevna kroni-
 ka; 8.10 Prva izmena: Radioaktivni val; 10.00
 Poročila; 10.10 Prva izmena: Glasbeni ma-
 gazin; 11.00 Studio D; 11.15 Dolgo devet-
 najsto stoletje; 12.15 Pesem morja, zemlje
 in ljudi – Barkovlje nekoč in danes; 13.20
 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna
 kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40 Mu-
 sic box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in
 kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30
 Odprta knjiga: Boris Kobal: Savina zgodba
 – 2. del., sledi Music box; 18.00 Kulturne
 diagonale: Literarni pogovori, sledi Music
 box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lah-
 ka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kroni-
 ka; 6.00 Dobro jutro!; 6.25, 10.40, 15.00,
 18.55 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30,
 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30
 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00
 Pregled tiska; 8.05 Pogovor s sinoptikom;
 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled
 prireditev; 10.00 RK svetuje; 11.45 Pesem
 in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Popoldne
 na RK; 13.30 Poslovne informacije; 14.00
 Aktualno; 15.30 DiO; 16.30 Planinski vod-
 nik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primor-
 ski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski
 dnevnik in kronika; 20.00 Poletni utrip kul-
 ture; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Dvignjena
 zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
 vremenska napoved in prometne informac-
 ie; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli
 orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Eu-
 rorregione News; 8.45 Pesem tedna; 9.00 La
 valigia delle vacanze; 9.35 Appuntamenti
 d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Te-
 levizijski in radijski programi; 10.35 Ante-
 prima classifica; 11.00, 21.00 Punto e a ca-
 po/Cultura e società; 11.35, 14.35, 18.00,
 19.00, 22.30 Glasba; 12.30 Dogodki dneva;
 13.00, 22.00 Il cammino del Nord; 13.35 Ora
 musica; 14.00, 21.30 Radio viaggio; 15.00
 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dneva;
 16.00 E... state freschi; 19.30 Večerni dnev-
 nik; 20.00 Playlist; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Prva zlata kolajna

BAKU - Italijanska odprava je včeraj osvojila prvo najzlahtnejšo kolajno. Lokostrelca Mauro Nespoli in Natalia Valeeva sta v tekmi mešanih dvojic osvojila zlato kolajno. Včerajšnji izkupiček sta dopolnila še strelec Giovanni Pellielo, ki je bil tretji, in Franck Chamizo Marquez kubanskega rodu, ki je osvojil srebro v rokoborbi. **Danes bo v finalu mnogoboja od 14.30 dalje nastopila tržaška telovadka Tea Ugrin (Artistica '81, na fotografiji).**

Vidal povzročil nesrečo

SANTIAGO DE CHILE - Nogometaš Juventusa Arturo Vidal, ki trenutno za svojo reprezentanco igra na južnoameriškem prvenstvu v Čilu, je v torek povzročil prometno nesrečo (zaletel se je v drug avto) s svojim Ferrarijem. Policija je sporočila, da je bil Vidal vinjen, zato so ga mu zasegli vozniško dovoljenje, vsak mesec pa se bo moral zgledati na čilskem konzulatu. Vidal, ki se je včeraj javno že opravičil, zaradi nesreče ne bo izključen iz reprezentance.

Pau Gasol prisoten!

MADRID - Španski košarkarski zvezdnik Pau Gasol bo igral na letošnjem evropskem prvenstvu. Že pred časom PA so sodelovanje odpovedali Marc Gasol, Ricky Rubio in Jose Calderon.

Zlatanov ne Milanu, Tevez k Boci?

MILAN - Zlatan Ibrahimović in Kevin Prince Boateng sta Milanu rekla ne. Ibra bo bržkone še naprej nosil dres pariškega PSG. Boatenga pa snubi turški Galatasaray. Iz Juventusa se v Argentino (k Boci Juniors) seli Argentinec Tevez. »Stara dama« pa je vse bližja hrvaškemu napadalcu Mandžukiću.

Finale Brazilija - Srbija

AUCKLAND - Brazilski in srbski nogometaši so se uvrstili v finale svetovnega prvenstva do 20 let na Novi Zelandiji. Brazilija je v polfinalni tekmi premagala Senegal s 5:0, medtem ko je bila Srbija boljša od Malija z 2:1. **COPA AMERICA** - Izida: Argentina - Urugvaj 1:0, Paragvaj - Jamajka 1:0.

Špilak tretji

SÖLDEN - Francoz Thibaut Pinot (FDJ) je zmagovalac pete etape dirke po Švici od Unterterzena do avstrijskega ledenika Sölden, dolge 237 km. Drugi je bil Italijan Domenico Pozzovivo (AG2R), slovenski kolesar Simon Špilak (Katjuša) pa je etapo končal na tretjem mestu.

NOGOMET - Na Češkem se je začelo evropsko prvenstvo under 21

V lov na Rio 2016

OLOMOUC (Češka) - Z včerajšnjima teknama v skupini A Češka (1:2) in Nemčija - Srbija (1:1) se je začelo nogometno evropsko prvenstvo do 21. leta starosti. Italija, ki jo vodi selektor Gigi Di Biagio, bo krstni nastop opravila danes ob 18.00 v Ander Stadiumu v češkem Olomoucu proti Švedski. »Želimo igrati do konca in biti protagonisti. Dokazali bomo, da smo mladi Italijani dobro nogometaši,« je dejal reprezentant Francesco Berardi. V skupini se bosta drevo ob 20.45 pomerili med seboj še Anglija in Portugalska. Italija bo v v drugem krogu, 21. junija, igrala proti Portugalski. V tretjem krogu faze skupin pa še proti Angliji (24. junija). Direktno v polfinale, ki bo 27. junija, se bosta uvrstili prva in druga na lestvici. Uvrstitev med najboljše štiri zagotavlja reprezentancam U21 nastop na prihodnjih olimpijskih igrah, ki bodo prihodnje leto v brazilskem

Riu de Janeiru. »Na to pomembno tekmo vanje, ki podeljuje vstopnico za nastop na olimpijskih igrah, se pripravljamo že dobri dve leti. Prvi cilj je uvrstitev med najboljše štiri. Nato pa se bomo borili še za naslov evropskega prvaka,« je pred prvim obračunom dejal Di Biagio, ki je napovedal, da je glavni favorit Nemčija. Italija je bila zadnjič evropski prvak U21 leta 2004. **ITALIJA U21 - Vratarji:** Bardi (Chievo Verona), Leali (Cesena), Sportiello (Atalanta); **branilci:** Barba (Empoli), Bianchetti (Spezia), Biraghi (Chievo Verona), Izzo (Genoa), Romagnoli (Sampdoria), Rugani (Empoli), Sabetti (Bari), Zappacosta (Atalanta); **zvezni igralci:** Baselli (Atalanta), Battocchio (Virtus Entella), Benassi (Torino), Cataldi (Lazio), Crisetig (Cagliari), Sturaro (Juventus), Viviani (Latina); **napadalci:** Belotti (Palermo), Berardi (Sassuolo), Bernardeschi (Fiorentina), Trotta (Avellino), Verdi (Empoli).

Lorenzo Crisetig
(letnik 1993),
doma iz
Škrutovega
pri Čedadu

ANSA

KOŠARKA - Zlati prstan lige NBA je osvojila ekipa Golden State Warriors

»Bojevniki« in moč števil

CLEVELAND - Košarkarji ekipe Golden State Warriors so prvaki severnoameriške košarkarske lige NBA za sezono 2014/15. V velikem finalu so bili tudi na šesti tekmi, tokrat v gosteh, boljši od domače ekipe Cleveland Cavaliers s 105:97. Gostje iz Oaklanda so v Cleveland prišli čvrsto odločeni, da po 40 letih čakanja le prinesejo veliki pokal v Oakland. V svoji nameri so tudi uspeli, saj so v svojih vrstah imeli več razpoložljivih igralcev. Stephen Curry, najbolj koristen igralec prvega dela lige NBA, in Andre Iguodala sta dosegla po 25 točk.

V številkah je moč ali »Strength in numbers«. To geslo je skozi celotno končnico prvenstva lige NBA spremljalo ekipo Golden State Warriors, ki se je drugič v svoji zgodovini, prvič po letu 1975, okitila s šampijonskim prstanom NBA lige. In res so bili »bojevniki« iz Oaklanda tisto moštvo, ki je v regularnem delu prvenstva osvojilo največ zmag (67 na 82 tekem). V zgodovini sicer marsikateri ekipi v končnici ni uspelo ponoviti »števil« iz rednega dela sezone, Warriors pa so si letos popolnoma zaslužili naslov, do katerega so prišli s kančkom športne sreče, ki je sicer vedno dobrodošla. V končnici prvenstva so vedno naleteli na ekipo, ki je zaradi poškodbe izgubila enega ali tudi več nosilcev igre (od ekipe New Orleans Pelicans, do ekipe Memphis Grizzlies, do Houston Rocketsov in nazadnje do finalistov lige NBA, Cavaliersom iz Clevelanda, ki so v finalni seriji nastopili brez dveh od treh glavnih adutov, in sicer Kevina Lova in Kyria Irvinga). Kljub temu pa so lahko Cavi računalni na zunajsejskega igralca, kakršnega že dolgo ni bilo opaziti na igriščih lige NBA, in sicer na LeBronu Jamesu, ki je sam poskrbel za rekordne številke (na šestih tekmah finalne serije je v povprečju dosegal 35,8 točke, 13,3 skoka in 8,8 asistence na tekmo), ob tem pa je odlično spodbujal in vodil igralce, ki so

Andre Iguodala
(Golden State
Warrior)
in košarkar ekipe
Cleveland Cavaliers
LeBron James

igrali nadpovprečno dobro. Tako je Avstralec Matthew Dellavedova, sicer ne preveč nadarjeni igralec, ki bi verjetno s težavo prednjačil v prvi italijanski ligi, na drugi tekmi finalne serije popolnoma izničil MVP-ja rednega dela prvenstva Stephena Curryja in sam v napadu prispeval kar 20 točk ter tako omogočil, da so na začetku odpisani Cavi dosegli dve zmagi in izgubili serijo s 4:2. LeBronu torej ni uspelo podariti svojemu mestu prvi prstan v zgodovini, potem ko je polti poskrbel za odmevno vrnitev iz Miamijs. James je letos še enkrat dokazal, da je trenutno najbolj odločilen igralec v ligi, saj je Cavse popeljal do fi-

nala, potem ko so bili od play-offa odsotni od leta 2010 (zadnja Jamesova sezona v zvezni državi Ohio), njegova bivša ekipa Miami Heat pa se letos sploh ni uvrstila v končnico prvenstva. James bi si prav gotovo zaslužil naziv najkoristnejšega igralca finalne serije, ko bi tradicija ne velevala, da to priznanje prejme igralec zmagovite ekipe, in sicer Andre Iguodala, ki je v finalni seriji izstopal v napadu, predvsem pa v obrambi, kjer je nekako omejil ravno Jamesa, ravno tako kot lanski dobitnik tega naziva Kawhi Leonard. Sploh pa se je Iguodala letos skromno sprijaznil z vlogo »sestega moža«, kljub temu, da je bil v prete-

klosti standardni člen prve peterke. Veliki finale pa je bil tudi dvoboj med dvema debitantom na trenerski klopi v ligi NBA, in sicer med Davidom Blattom - ki je dokazal, da je bila njegova večletna evropska izkušnja še kako koristna tudi za ligo NBA - in Stevom Kerru - ki je kot igralec že osvojil tri naslove ob Michaelu Jordanu in dva ob Timu Duncanu -. Kerr se je izkazal predvsem za odličnega stratega, ki je med sezono na klopi pustil zvezdnika Davida Leeja, v finalni seriji pa je na klop poslal Andrewa Boguta, kateri je bil do finala Zahodne konference standardni član prve peterke. Če je o Stephenu Curryju težko kaj dodati, saj gre za igralca, ki je postavil nove meje pri izvedbi meta (občinstvo je bilo tako navdušeno nad njegovimi predstavami, da so v ZDA novi košarkarski copati znamke Under Armour, ki so po poimenovanju po Curryju, pošli v 24 urah), je njegov »Splash Brother« Klay Thompson na odločilnih srečanjih nekoliko zatajil. Za najlepšo zgodbo s srečnim koncem te finalne serije pa je zagotovo poskrbel Shaun Livingston, izredno nadarjeni igralec, ki je leta 2007 zaradi hude poškodbe kolena celo tvegala amputacijo noge, letos pa se je lahko veselil svojega prvega prstana v ligi NBA. Liga, ki iz leta v leto raste: naj navedemo, da je televizijska gledanost četrte tekme finalne serije v ZDA letos narasla za celih 34 odstotkov gledalcev (skupno kar 19,8 milijona gledalcev) v primerjavi z lanskim letom. Nova, zelo bogata, televizijska pogodba in sponzorstvo družbe Nike pa bosta klubom in zvezni organizaciji dodatne investicije za vse bolj privlačno ligo, ki pridobiva vse bolj globalne razsežnosti.

Albert Voncina

V NEDELJO V Biljah Albert II., Kopitar, Boban, Pahor in drugi

V nedeljo bo v Biljah na Goriškem pravi nogometni spektakel. Na 6. dobrodelni tekmi bodo nastopili številni nogometni in drugi zvezdniki, estradniki, politiki, novinarji in drugi. Glavna pobudnika sta leta 2010 slovenska nogometna reprezentanta Tim Matavž in Valter Birsar. Na povabilo častnega pokrovitelja dogodka predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in Nogometnega društva Bilje bo s svojo prisotnostjo počastil navijače tudi častni gost, monaški knez Albert II. Poleg njega bodo na dobrodelne tekme igrali še: Jakov Fak, Anže Kopitar, Primož Kozmus, Denis Avdič, Zvonimir Boban, Gombač X, Igor Simčič, Vasilij Žbogar, Peter Lovšin, pater Bogdan Knavs in mnogi drugi.

Zbrana sredstva bodo tokrat namenjena Fundaciji Vrabček upanja za nakup potrebne opreme in medicinske pripomočke za bolnišnični oddelek v Stari Gori ter za Porodnišnico v Šempetru pri Gorici, ki skrbi za novorojenčke in mamice iz obeh strani nekdanje meje in letos praznuje častljivih petdeset let.

Tridnevni festival dobrodelnosti, druženja in prijateljstva se bo začel že jutri, ko bodo v Biljah od 18.00 nastopile številne glasbene skupine: Ac/Dc C.B., Rock Partyzani, Drugo Dugme, DJ Riki in DJ Lovro, Flirt. Koncerti se bodo nadaljevali tudi v soboto (od 14.00 dalje: Škuljada in briškuljada, Pikapolonca Band, Ansambel Biseri, Mema Mix, Sam's Fever (E. Presley), Johnny's Band, DJ Bikeman) in v nedeljo po dobrodelni tekmi, ki se bo začela ob 17.00 (Victory, Primavera, Omar Naber, DJ Cvere).

SLOVENŠČINA V KLUBIH - Odmevi na pismo predsednika ZŠSDI Ivana Peterlina

Skrb za jezik nikakor ni postranskega pomena, včasih pa gre za preživetje

Pred dnevi smo v našem dnevniku objavili pismo predsednika ZŠSDI Ivana Peterlina, v katerem poziva društva, da morajo biti tudi pri sejah upravnih odborov načelni in vedno uporabljati slovenski jezik, pa čeprav so nekateri odborniki italijansko govoreči. »*Bodimo res slovensko športno društvo!*« zaključuje Peterlin.

Kako pa zapisano komentirajo v klubih? Pogovorili smo se z nekaterimi italijansko govorečimi odborniki, predsedniki in bivšimi člani slovenskih klubov, ki se s tem problemom soočajo na svoji koži. Vsi so potrdili, da pozornost za slovenski jezik nikakor ni postranski problem (nekateri načrtujejo tečaj slovenskega jezika, drugi pa so jih že organizirali v preteklosti), včasih pa so druge poti nujne za preživetje. Opazna je tudi razlika med generacijami odbornikov, poudarjajo nekateri sogovorniki: starejše generacije so manj dovzetne do slovenskega jezika, mlajši pa se jezika lotevajo s popolnoma drugačnimi prijemi.

Giancarlo Visciano (športni vodja Sokola): »Pri Sokolu sem že četrto sezono, prve tri sem tu igral, letos pa sem prevzel vlogo športnega vodje in se zato udeležujem tudi odborniških sej. Sprva sem bil res zaskrbljen, saj slovenščine sploh nisem razumel, saj so seje izključno v slovenskem jeziku. Na prvih dveh-treh sejah res nisem razume, če se pogovarjajo o košarki ali odbojki, zdaj pa je že drugače, saj razumem glavne teme. Obenem imam ob meni vedno nekoga, ki mi prevaja, tako da sej ne prekinjamo. Tako je bilo tudi na zadnji košarkarski komisiji, kjer so bila prisotna vsa društva in seveda je pogovor tekel v slovenščini: tudi tam sem prisluhnil, nekaj pa so mi odborniki prevedli. Zame je bilo na začetku res težko, saj sem iz Neaplja. V slovenskih klubih sem sicer že osem let, vendar ko sem bil igralec predvsem pri Boru in Bregu je bil tam zaradi trenerjev in soigralcev pogovorni jezik povprečini italijanski, tako da sem se v tistih letih naučil res zelo malo. Pri Sokolu, ker sem bil edini Italijan, pa sem se že na treningih naučil nekaj besed. A bi rad še napredoval, zato sem že predlagal, da bi v naslednji sezoni za italijansko govoreče otroke, ki jih je zdaj pri Sokolu veliko, organizirali tečaj slovenščine. Jaz bom seveda prvi učenec, saj je prav, da ostalim dam zgled. Starši so idejo že odobrili.«

Giorgio Zaccaria (odbornik Kontovela): »V odboru Kontovela sodelujem že približno 12 let. Slovenščine ne govorim, to pa predvsem po moji krivdi, razumem pa 90-odstotkov pogovorov. Prav zato na sejah je pogovorni jezik vedno slovenski. Lažje je sicer, ker se ne navadam pogovarjati »po domače«, več težav imam s slovenskim knjižnim jezikom, ker ga tu pri nas nikoli ne slišim. Tudi Primorski dnevnik berem. Nekaj več težav imam samo s tehničnimi izrazi, zato mi jih včasih prevedejo. Slovenščino sem se naučil postopoma, s tem da sem obiskoval seje, vsi prijatelji so Slovenci, žena je Slovenka, prav tako pa je slovenščino govoril moj oče. Ko sem primoran, pa nekaj slovenščine vendarle govorim, imam pa omejeno besedišče. Velikokrat pa v družbi Slovencev, ko pogovor tudi teče v slovenskem jeziku, me sogovorniki nagovorijo v italijanščini. Najbrž je to zanje avtomatično, po drugi strani pa mi ni treba, da odgovorim v slovenskem jeziku in se ne potrudim.

Zdi pa se mi, da ko prideš v tako okolje, že sam po sebi imaš motivacijo, da se jezika naučiš. Seveda pa je nujno, da naša slovenska društva ohranijo slovenski jezik.«

Maja Peterin (odbornica Juventine): »Popolnoma se strinjam s Peterlinovim pismom, toda realnost je povsem drugačna. Juventinin odbor sestavljamo tako Slovenci kot Italijani. Razmerje je približno pol-pol. Še dobro, da imamo med nami italijanske odbornike, ki so nam v veliko pomoč. Brez njih bi društvo zaprl. V prejšnjih letih smo skušali privabiti v našo sredino nove odbornike, domačine iz Štandreža, ki navijajo za Juventino, ki so igrali pri Juventini in ki jim je Juventina pri srcu. Akcija pa je bila neuspešna. Na sejah seveda prevladuje italijanščina, čeprav so odborniki italijanske narodnosti že celo večnost v našem društvu. Nekaj slovenščine tudi razumejo, toda prepričana sem, da je ne bodo nikoli povsem obvladali, saj imajo tudi določeno starost in se jim ne da na tečaj slovenščine. Žal, ko je nekaj odbornikov italijanske narodnosti, Slovenci iz praktičnosti preklopimo na italijanščino, čeprav smo po drugi strani pozorni, da so napisali na igrišču dvojezični in drugo. Poudarila bi še dva problema. Prvič: nogomet je že itak poseben šport, bolj ljudski. Izobrazba ni vedno na visoki ravni. Drugič: razlikovati je treba tudi goriški del od tržaškega. Goričani obvladamo slovenščino slabše od Tržačanov. Odprla pa bom še tretje vprašanje: velike težave s slovenščino imamo tudi na slovenskih goriških šolah, kjer se dijaki med seboj v glavnem sporazumevajo v italijanščini. Sploh ne vem zakaj, čeprav imajo tudi oba starša Slovenca. Na šolskem področju je teh problemov veliko. Na primer: ko starši izvolijo svojega predstavnika, ki ne obvlada slovenščine, večina sestankov poteka v italijanščini.«

Roberto Vidoni (predsednik Vesne): »V Križu se s tem vprašanjem soočamo že veliko let. Ne bom lagal: tudi pri nas večkrat govorimo samo v italijanščini, da bi čimprej končali sestane. Večkrat pa skušamo biti pozorni do rabe slovenščine. Pravzaprav večina naših italijansko govorečih odbornikov razume tudi slovenščino, ampak se v našem jeziku s težavo sporazumeva. Tako se zgodi, da se oba jezika stalno prepletata. Strinjam se s predsednikom Peterlinom. Podpiram njegovo razmišljanje, čeprav je realnost na terenu drugačna. Žal imamo vedno manj domačih slovensko govorečih odbornikov. Nujno se moramo odpirati tudi italijanskim. Pred leti smo tudi organizirali tečaj slovenščine, ki pa se nato ni nadaljeval. Vse uradne seje in prireditve pa so striktno dvojezične. Na to smo zelo pozorni.«

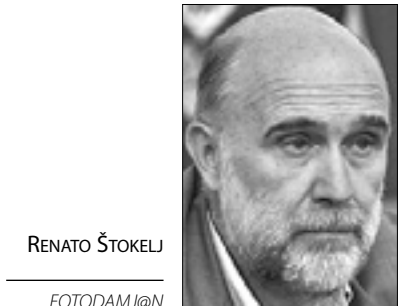
Domenico Centrone (nekdanji predsednik NK Kras): »Ko sem na Krasu našel svojo življenjsko sopotnico in se tu naselil, sem se počutil dolžnega, da se tudi naučim slovenščine (Centrone prihaja iz juga Italije). S pomočjo žene in prijateljev, sem se v nekaj letih približal jeziku teritorija in ga tudi začel govoriti. Jezik teritorija je treba spoštovati in pravilno bi bilo, da bi ga vsi razumeli in govorili. Ni težko. Potrebno je le imeti nekaj dobre volje. Ko sem bil predsednik Krasa, so vse seje potekale v slovenščini. Zame je bilo to normalno. Zelo čudno bi bilo, ko bi za-

radi enega, to se pravi mene, vsi govorili v italijanščini. Bil bi v zadregi.«

Renato Štokelj (podpredsednik KK Bor): »V odboru je 15 ljudi, trije so italijansko govoreči. Ker so seje celega odbora vedno v slovenščini, italijanskim odbornikom prevajamo. A to res podaljšuje seje. Na občnih zborih jim posebej pripravimo poročila v italijanščini, da lahko sledijo vsemu dogajanju. Imamo pa srečo, da je večina Slovencev. Je pa to res problem, v mestu je vse več mešanih zakonov, italijansko govorečih staršev. Oni se vključujejo v nekatere dejavnosti, pri vodenju ekip pa smo pozorni, da je spremljevalec vedno Slovenec, če sta dva, pa vsaj eden je vedno Slovenec. Smo pozorni, ni nam vseeno, je pa še to dodatna skrb, skoraj frustracija, zavedamo se, da če tega ni, pade bistvo kluba. Opažam pa razlike med generacijami: mlajši italijansko govoreči odborniki že več razumejo, se trudijo in jim ni vseeno, če jezika ne poznajo. Pri izbiri odbornika pa smo seveda predvsem pozorni na to, kaj lahko odbornik nudi klubu, tudi mimo jezika.« (jng, vs)

MAJA PETERIN

RENATO ŠTOKEJ

FOTODAMJ@N

GIANCARLO VISCIANO

FOTODAMJ@N

GIORGIO ZACCARIA

FOTODAMJ@N

ROBERTO VIDONI

FOTODAMJ@N

DOMENICO CENTRONE

ARHIV

Na seminarju ZŠSDI

FOTODAMJ@N

Tudi igralci naših društev

V soboto so v Magnanu in Riviera v Furlaniji podelili priznanja najboljšim strelcem deželnih nogometnih amaterskih lig in najboljši enajsterici 2. in 3. amaterske lige. Kar nekaj priznanj so odnesli domov igralci, ki igrajo pri ekipah naših društev. V skupini D 2. AL je največ golov dosegel Giuliano Cermelj (Zarja). Najboljši vratar skupine C 1. AL je bil Sorrentino (Primorec). V najboljši enajsterici 2. AL (Top 11) je bil Mauro Peric (Mladost). Pa tudi Štandrežc Mitja Marchi (Pro Gorizia). V ljubiteljskem prvenstvu Gorizia Cup je priznanje za najboljšega strelca prejel nekdanji napadalec Juventine Cristian Devetak. Praznični večer in nagajevanje sta organizirala spletni portal Friuligol.it in radijska postaja LateMiele.

V Štandrežu turnir Štabeach

Včeraj se je na igrišču pred domom Andreja Budala v Štandrežu začel malonogometni turnir Štabeach, ki ga organizira KD Oton Župančič. Ženske in moške nogometne tekme bodo vsak dan med 18.00 in 23.00. Finale turnirja bo v petek, 26. junija. Jutri bo tudi zabavno-kulturni program: v večernih urah bo fešta s skupino Radiowave. Po finalu pa bo zabava z DJ Rambom.

Sovodnje: Festival nogometa

Jutri (od 18.30 dalje) bo na nogometnem igrišču v Sovodnjah Festival nogometa, ki ga ob zaključku sezone organizira ŠD Sovodnje.

PLANINSKI SVET

Izlet na Koroško

Slovensko planinsko društvo Trst organizira v nedeljo, 21. junija, avtobusni izlet na avstrijsko Koroško, v gorsko skupino Nockberge. Skupina se nahaja na geološko zanimivem področju, v bližini znanega termalnega središča Bad Kleinkirchheim. Tu nimamo ostrih apnenčastih vrhov. Geološko podlago sestavljajo metamorfne kamnine, vrhovi so zaobljeni in do vrha porasli z značilno floro. Med zadnjo ledeno dobo, ko so ogromni ledeniki zapolnjevali doline Centralnih Alp in Julijcev, so se ti vrhovi dvigali nad ledenimi jeziki in snežna odeja jih ni prekrivala, zato so se na teh pobočjih ohranile živalske in rastlinske vrste, ki so preživele zadnjo ledeno dobo. Gorsko skupino so že leta 1987 proglasili za Nacionalni park. Tržaški planinci, ki se bodo v nedeljo povzpeli na dva vrhova iz omenjene skupine, na 2226 m visok Mallnock in na 2331 m visok Klomnock, se

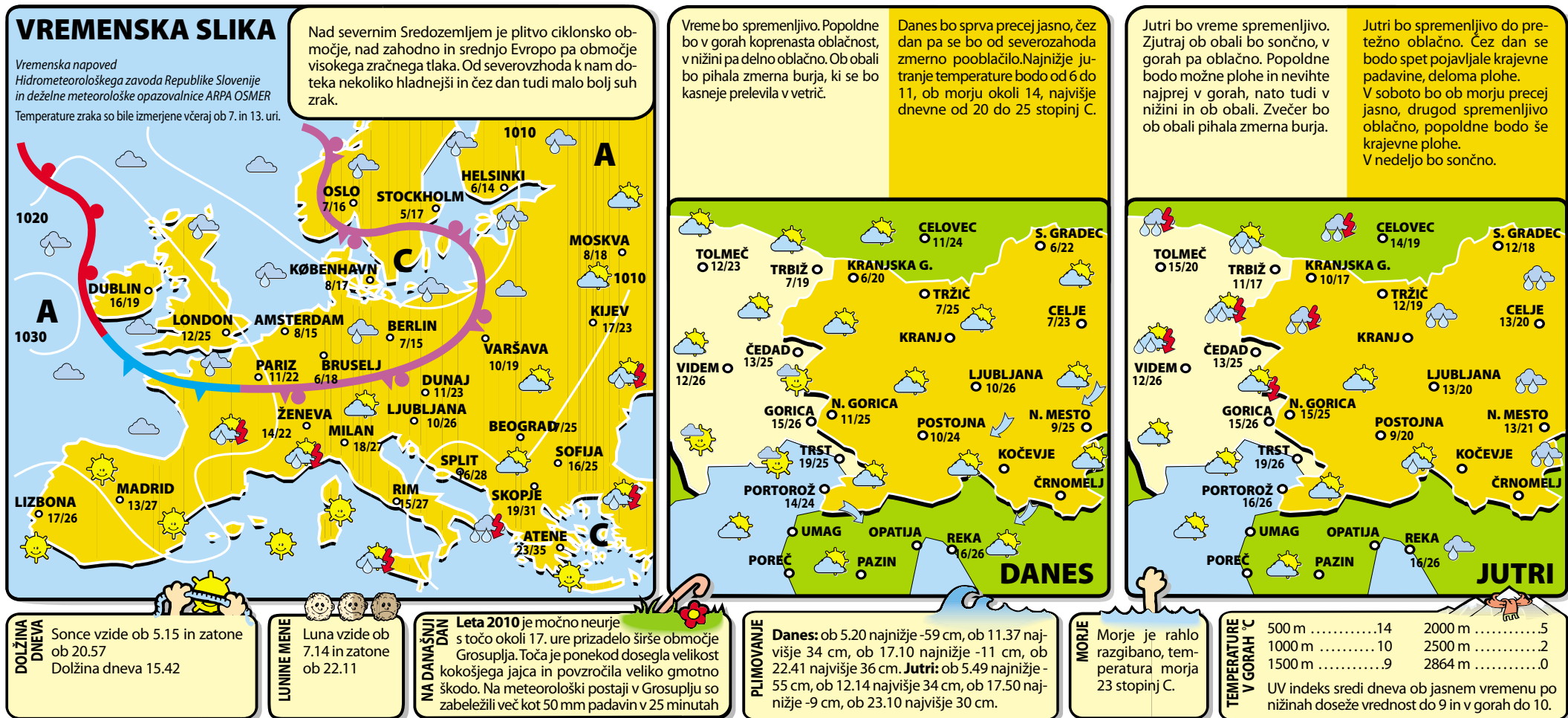

bodo odpeljali iz Trsta, točneje s trga Oberdan ob 6.00, oziroma ob 6.15 s trga v Sesljanu. Avtobus jih bo peljal do zaselka St. Oswald na višini 1320 m. Začetek nedeljske ture je prav ob vlečnici Nationalparkbahn Brunnach, vzponu po gozdni planinski poti, ki vodi na greben, sledi zložna, razgledna pot, ki vodi po grebenu do vrha gore Mallnock, in naprej do vrha 2331m visokega Klomnocka. Grebenska pot, predvsem pa vrhova nudita obiskovalcu izreden razgled. Tura ni tehnično zahtevna, predvidenih je približno 5 ur hoje. Kdor si želi samo visokogorskega užitka, pa se lahko povzpne z žičnico na greben, na višino 1900 m, in se brez posebnega napora poda po grebenski poti na oba vrhova. Na razpolago je samo še nekaj mest. Za informacije in prijavo pokličite tel. št. 040413025 (Marinka).

»Drugače mladi«

Skupina starejših članov Slovenskega planinskega društva Trst, ki so se poimenovali »drugače mladi«, pridno nadaljuje s svojo dejavnostjo. Ponovno se bodo zbrali jutri, v petek, 19. junija, ob 9. uri v društveni postojanki v Boljuncu, hišna št. 44. V prostorih Slavine hiše bodo najprej malo poklepetali, ob 10.15 pa se bodo podali na vodeni izlet v Slovensko Istro. Uro odhoda na izlet so prilagodili prihodu linijskega avtobusa št. 40 v Boljunec (ta odpotuje iz Trsta ob 9.30) in s tem dali možnost, da se jim pridružijo tudi tisti člani, ki nimajo osebne prevoznega sredstva.

Klub milijonarjev se je v lanskem letu povečal

OTTAWA - Klub dolarskih milijonarjev se je leta 2014 v primerjavi z letom prej znova povečal. Največ milijonarjev trenutno živi v Aziji in bodo po skupnem premoženju očitno še letos prehiteli Severno Ameriko. Evropa je z okoli štiri-milijoni bogatašev in s skupnim premoženjem v višini 13 milijard dolarjev na tretjem mestu. Število milijonarjev je tako v minulem letu v primerjavi z letom 2013 naraslo za 6,7 odstotka na 14,6 milijona, njihovo skupno premoženje pa se je povečalo za 7,2 odstotka na 56,4 milijarde dolarjev, kaže zadnje poročilo svetovnega podjetja Capgemini in banke Royal Bank of Canada. Po svetu je tako 920.000 novih milijonarjev, od teh jih več kot polovica prihaja iz Kitajske in ZDA. Najvišji odstotek rasti bogatašev pa medtem beleži Indija

Izjava ministrice Royal o »nutelli« povzročila škandal

PARIZ - Francoska ministrica za okolje Segolene Royal se je včeraj opravičila zaradi svojega poziva, naj ljudje prenehajo jesti nutello. »Tisočkrat se opravičujem za spor glede nutelle,« je zapisala na svojem uradnem računu na Twitterju. Opravičilo je povezano z njenimi izjavami v pogovoru za francosko televizijo, ko je dejala, da bi morali prenehati jesti nutello, ker je narejena iz palmovega olja - sestavine, zaradi katere se priljubljen lešnikov namaz lepo maže na kruh. Kot je zatrdila, so plantaže palm zrasle tam, kjer so bili nekoč gozdovi. V Italiji, od koder prihaja družba Ferrero, ki proizvaja nutello, so bili ob izjavah francoske ministrice ogorčeni.

BRUSELJ - Številne spominske prireditve

Obeležujejo dvesto let od znamenite bitke pri Waterlooju

BRUSELJ - V Belgiji ta teden obeležujejo 200. obletnico bitke pri Waterlooju, ki je bila eden ključnih trenutkov v zgodovini Evrope. Vrhunec praznovanj bo potekal v četrtek na bojišču v bližini Bruslja, na katerem so pruske in britanske sile 18. junija 1815 pokopale sanje Napoleona Bonaparteja, da bo zavladal Evropi. Uradne spominske slovesnosti se bodo udeležili politiki in člani evropskih dvorov, med drugim belgijskega, luksemburškega in britanskega.

Množice naj bi medtem na nekdanje bojišče privabil ogromen pirotehnično-svetlobni spektakel z naslovom Inferno, je sporočila francoska tiskovna agencija AFP.

Jutri in v soboto bo nato sledila veličastna uprizoritev bitk, kakršne so potekale pred 200 leti. Tako obsežne uprizoritve bojev naj doslej še ne bi bilo. V njej bo sodelovalo 5000 »vojakov«, 360 konjev in 100 topov, pripravljali so jo leto in pol, stala pa naj bi neke deset milijonov evrov. Vsak dan naj bi si bitke prišlo ogledat po več kot 60.000 ljudi.

Spominske slovesnosti naj bi sicer po navedbah iz kabineta belgijskega premierja Charlesa Michela Evropi poslane predvsem sporočilo sprave in enotnosti v času, ko je enotnost stare celine ogrožena - v luči kriz, kot sta grška, ki postavljajo pod vprašaj obstoj območja z evrom, in ukrajinska, kjer si nasproti stojita Zahod in Rusija.

Visoke obletnice se bodo v četrtek spomnili tudi v Londonu, kjer bo potekala posebna slovesnost v katedrali svetega Pavla, udeležil pa se je bo britanski prestolonaslednik Charles s soprogo Camillo. Povabljeni so tudi potomci vojakov, ki so se borili pri Waterlooju.

Bitka pri Waterlooju je eden ključnih dogodkov v zgodovini Evrope. 93.000 francoskih vojakov pod poveljstvom Napoleona se je spopadlo s 125.000 pripadniki britanskih in pruskih sil, ki sta jih vodila vojvoda wellingtonski in maršal Blücher. Po kar desetih urah silovitih bojev je 10.000 vojakov obležalo mrtvih, 35.000 pa je bilo ranjenih in na tisoče je kasneje podleglo poškodbam.

Slavila je naveza dveh monarhij, odločenih narediti konec letom vojn, ki so sledile francoski revoluciji leta 1789. Napoleon je bil izgnan na otok Svete Helene v južnem Atlantiku, kjer je leta 1821 tudi umrl. Zmagovalci so na novo zarisali meje v Evropi, kontinent pa je nato užival kar stoletje relativnega miru, ki ga je končala šele prva svetovna vojna.

LJUBLJANA - Začel se je včeraj

Mesec ramazan za muslimane po svetu

LJUBLJANA - Za več kot milijardo in pol muslimanov po svetu se začne deveti mesec muslimanskega koledarja - ramazan, ki označuje čas posta. Za muslimane v Sloveniji in večjem delu sveta se je ramazan začel včeraj po sončnem zahodu, prvi dan posta pa bo danes. Sveti mesec ramazan bo trajal 29 dni, muslimani v Sloveniji pa ga bodo zaključili v četrtek, 16. julija s sončnim zahodom, dan pred ramazanskim bajramom, s katerim muslimani obeležijo konec posta.

Muslimanski koledar je lunaren in se ravna po Luninih menah. Ker je Lunino leto krajše od Sončevega, prihaja ramazan vsako leto enajst dni prej kot v letu pred tem. Začetek meseca je odvisen od tega, kdaj je na nebu prvič po mlaju videti Lunin krajec. Postni mesec ponavadi ne pride za vse muslimane istočasno, ampak se ponekod začne dan, dva kasneje.

Kot so poročale tuje tiskovne agencije, je kraljevo sodišče v Savdski Arabiji - kjer se je islam rodil in kjer se nahajajo najsvetejši muslimanski sveti kraji - v torek pozno zvečer sporočilo, da mlade Lune še ni bilo videti, tako da se post začne v četrtek zjutraj. Enako so sporočile verske oblasti v vrsti drugih muslimanskih držav.

V Islamski skupnosti v Sloveniji so pojasnili, da je post najvišja stopnja pobožnosti, dokaz iskrenosti verovanja brez licemerstva in dvoličnosti. Postiti se po njihovih navedbah pomeni odreči se hrani, pijači, kajenju, grdim besedam in mišlim od zore do sončnega zahoda. Prav tako naj bi se verniki odrekli strastem, slabim navadam in dobrinam. »Post nas uči skromnosti in osvobaja občutka egoizma in ošabnosti,« so zapisali v islamski skupnosti.

Postijo se zdrave in svobodne osebe. Tisti, ki opravljajo težka fizična dela, otroci, bolni in potniki ki posta oproščeni, vendar morajo dolžnost posta opraviti, ko izpolnijo pogoje za opravljanje te dolžnosti. Dnevni post se zaključi z molitvijo in večerjo, najpomembnejša pa je večerna molitev približno dve uri po zaključku posta. Vsi ti obredi lahko tečejo v družinskem krogu, ponekod pa so organizirane tudi skupinske molitve in večerje.

Poleg posta je za mesec ramazan pomembno tudi to, da je Bog v tem mesecu poslancu Mohamedu začel razodevati Koran. Razodevanje je trajalo 23 let; trinajst let v Meki in deset let v Medini. V postnem času muslimani intenzivno berejo in razlagajo muslimansko sveto knjigo Koran.

Ramazanu arabsko govoreči muslimani sicer pravijo ramadan. Poimenovanje ramazan uporabljajo nekateri muslimani v Evropi, kot so Bošnjaki in Turki, pa tudi slovenski muslimani.

Musliman pri molitvi

ANSA